

15-11-77

వనిత

Bindu
scain

నవంబరు పదిహేను : 1977

కేశాలంకరణలో ఆధునిక పద్ధతి- పాయిజ్ హెయిర్ స్ప్రే

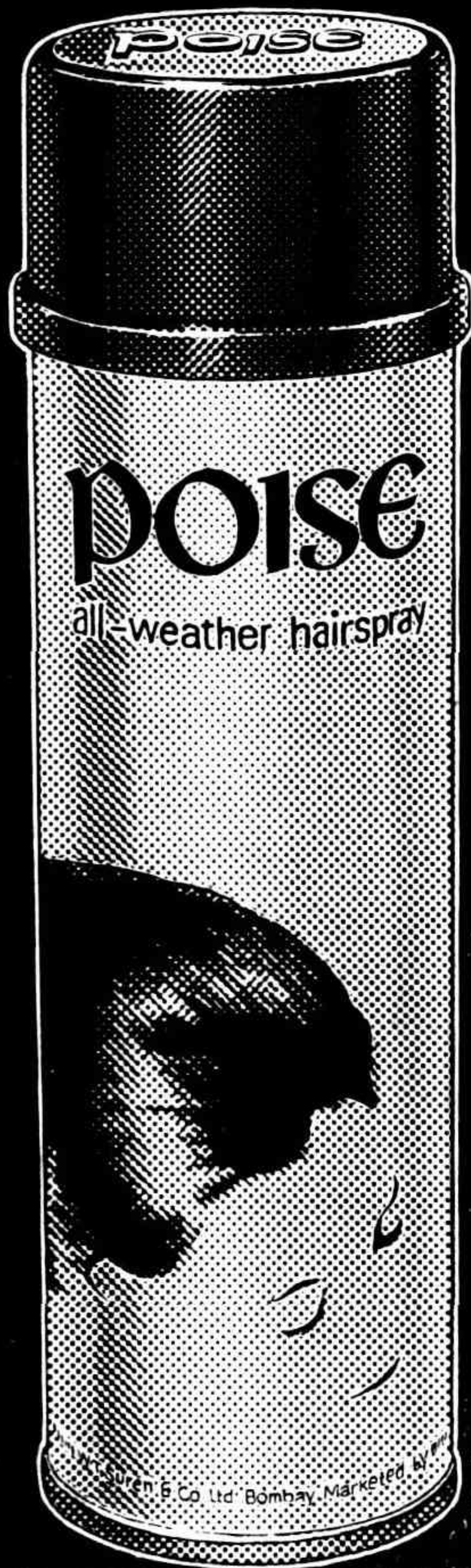
పాయిజ్ మీ జుట్టును నున్నగా, సరియైన తీరులో, ఆ సహజమైన మిలమిలలాడే మెరుపును అట్టేబెడుతుంది. ఎండలోనైనా, తడితడిగావున్న వాతావరణంలోనైనా, మీ జుట్టును సరిగా దువ్వివట్టు ఉంచేది కేవలం పాయిజ్ హెయిర్ స్ప్రే మాత్రమే.

దీనిలోని రహస్యం—పాయిజ్ భారతదేశపు వాతావరణానికి అనుగుణంగా ఉండేలాగ ప్రత్యేకమైన రీతిలో రయారు చేయబడినది. సరిసమానమైన రీతిలోస్ప్రే అవుతుంది. బ్రష్ తో తేలికగా శుభ్రం చెయ్యచ్చు. జిగటగాని, బిరుసుగాగాని ఉండదు. చిక్కుపడే గొడవే లేదు. దీనిలోగల తేలికైన కమ్మని సుగంధం, మీరు రానుకున్న పర్ ఫ్యూమ్ తో కలిసి పోతుంది.

మీకు ఎంతో తేలికగా అంతకన్న మంచి హెయిర్ స్ప్రే దొరుకుతున్నప్పుడు, మరి మీరు ఇంపోర్టెడ్ హెయిర్ స్ప్రే కోసం అంత డబ్బు పారబోయటం ఎందుకని? అందుకే మీరు పల్ల వేళలా పాయిజ్ హెయిర్ స్ప్రే వాడండి—కేశాలంకరణలో ఆధునిక పద్ధతి.

పాయిజ్

మార్కెట్ చేసేవారు : రాలీన్ ఇండియా లిమిటెడ్

బిష్కెట్

అపూర్వమైన కొత్త ప్యాక్లో! కాల్షియం-శాండోజ్®

విటమిన్ సి. డి బి₁₂,

మీరు కోరుకునే కాల్షియం శాండోజ్ బిళ్ళలు యిప్పుడు
అమోఘమైన కొత్త ప్యాక్లో, అది కూడా, అధికమైన
ధర పెట్టకుండానే. ఎంతో ఆకర్షణీయమైన యీ ప్యాక్ ని
మీ ఎదురుగా ఉండే, వాడే బల్లపైనా, వంట యింటి
ఆరలోనూ లేదా పిల్లల గదిలోనూ అట్టే
బెట్టాలనిపిస్తుంది మీకు, వీలుగా.
గుర్తుంచుకోండి, రుచికరమైన రాస్పబరీ రుచిగల
కాల్షియం-శాండోజ్ బిళ్ళలతో గట్టి పళ్ళు,
పటిష్ఠమైన ఎముకలు తయారవుతాయి.

200 బిళ్ళలు

కాల్షియం-శాండోజ్®

స్విట్జర్లాండ్లోని శాండోజ్ వారు రూపొందించిన,
ప్రపంచంలోని అత్యుత్తమమైన కాల్షియం.

వేదుల శకుంతలగారి 'తరం మారింది' వనితకే హైలైట్. వినయమణిలాంటి వారు వుంటేనే ఈ దేశం బాగుపడేది. కానీ ఈ రోజుల్లో ఆడపిల్లకు 18 సంవత్సరాలు వచ్చినప్పటి నుంచీ, చుట్టూ వున్న వారి మాటలు ఆడపిల్లల తల్లిదండ్రుల్ని చాలా బాధపెడతాయి. దాంతో వారు తల తాకట్టు పెట్టి అయినా సరే వేలకువేలు కట్టాలు పొయ్యటానికి సిద్ధపడుతున్నారు. ఆడపిల్లలు వారిని ఎదిరించి ధైర్యంగా నిలవలేక తలవంచుతున్నారు. అలాకాక వినయమణిలాగ తన కాళ్ళమీద తను నిలబడే స్తోమత వున్నప్పుడు వీళ్ళందరినీ ఎదిరించి నిలబడితే తప్పక మన సంఘంలో మార్పు రాక తప్పదు. ఈ సమయంలోనే ఇంకో విషయం కూడా రాస్తున్నాను. నాకు ముగ్గురు అమ్మాయిలు, ఒక అబ్బాయి. అమ్మాయిలకు కిట్నం ఇవ్వకుండా వివాహం చేస్తానని కచ్చితంగా చెప్పలేను- అది మనచేతుల్లో లేదు కనుక. కానీ మా అబ్బాయికి

వనిత

స్త్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి : 3 సంచిక : 10

నవంబరు పదిహేను : 1977

విడి ప్రతి : ఒక రూపాయి

సం||ర చందా : ఇరవై నాలుగు రూపాయిలు

శ్రీలంక : రూ. 1. 15

మలేసియా : 65 సెంట్స్

చిరునామా :

చందమామ బిల్డింగ్స్

మద్రాసు-600 026

బంధం నుంచి విముక్తి కొంతవరకు కలుగుతుందని పెద్దల నమ్మకం. సాయంకాలపు వేళల్లో దేవాలయంలో అమ్మలక్కలంతా సమావేశమవుతారు మహిళా మండలిలాగా. వచ్చినందుకు మొక్కుబడిగా వడివడిగా ప్రదక్షిణలుచేసి నిమ్మళంగా కూర్చుని కిబుర్లలోకి దిగుతారు. ప్రపంచంలోని ఇతర విషయాలన్నింటి గురించి మాట్లాడతారు. ఇక్కడే లేనిపోని మాటలు బాగా ప్రచారం అవుతాయి. ఒక రి నొ కరు ప్రత్యక్షంగానూ పరోక్షంగానూ ఆడిపోసుకోవటం దగ్గర్నుంచి, ఎవరింట్లో ఏ అత్తగారు ఏ కోడల్ని ఎలా సాధించిందనే విషయందాకా వెళుతుంది సంభాషణ. ఎక్కువగా వయస్సు మళ్ళినవాళ్ళు ఆక్కడికి వెళ్ళి గుట్టూ మట్టూ లేకుండా కుటుంబ విషయాలన్నీ చెప్పుకుంటారు. ఏమైనా గుడిగోపురాలకెళ్ళి పదుగురిలో ఇంటి విషయాలు చెప్పడం చాలా చెడ్డ అలవాటు. మనలో ఆధ్యాత్మిక చింతనను పెంపొందించి, హైందవ సంస్కృతినీ, కళలనూ అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశంతో దేవాలయాలు స్థాపించారే కాని అవి ఉచితంగా వచ్చే వినోద విలాసమందిరాలుగా ఉండాలని కాదు. చర్చీలలోను, మసీదులలోను ఈ విధమైన వ్యర్థ ప్రసంగాలు కనిపించవు. పావనమైన దేవాలయానికి మనం ఎందుకు వచ్చా

కృషి చేస్తున్నారు. ఈ శీర్షిక పెట్టడంలో బాధిత్యం వున్నదనే నా అభిప్రాయం.

—పి. శ్రీదేవి, కడప

సమస్యలు - సలహాలు శీర్షిక నాకు చాలా నచ్చింది. నాకే కాదు దాన్ని పరిశీలించే ప్రతి స్త్రీ పురుషులకు అది నచ్చుతుంది. స్త్రీలు ఏ మాత్రం సంకోచించకుండా తమకుండే మానసిక రుగ్మతలు, చాంచల్యం, నిత్యజీవిత సరళిలో తమ సమస్యలు మొదలైనవాటి గురించి తెలియజేస్తూ తాము మున్ముందు అవలంబించవలసిన తీరు ప్రశ్నగా అడగడం; దానికి జవాబుగా అతిసులువుగా, వారు అవలంబించవలసిన తీరు, జీవితంలో ఏ విధంగా మసలితే భావి జీవితం మూడు పువ్వులు - ఆరు కాయలుగా ఉంటుందో తెలియజేసే తీరు ఎంతో చక్కగా ఉన్నవి. ఇటువంటి శీర్షిక పెట్టి మనస్సుకు చాలా ఆహ్లాదం కలిగిస్తున్నారు కనుక మీకు, శ్రీమతి కమలాకుమార్ గారికి నా అభినందనలు.

—గుడిమెట్ల మంగళాయ్య, పాలకొల్లు

ఈ రోజుల్లో దేవాలయానికి వెళ్ళటమంటే ఏదో షికారుకు వెళ్ళడంగానో పొద్దుపుచ్చడంగానో అయింది చాలామంది స్త్రీలకు. మనం పెద్ద భక్తులం కాకపోయినా దేవాలయానికి వెళ్ళినప్పుడు మనలో కొంత భక్తి భావం, ఆధ్యాత్మిక చింతన కలుగుతాయి. అక్కడున్న కాస్తేవైనా ఈసంసార

మాత్రం కట్టుం తీసుకోకుండా పెళ్ళి చేస్తానని ప్రమాణం చేస్తున్నాను.

—పి. కనకవల్లి, నరసరావుపేట

'వనిత' పత్రికలో పుస్తక సమీక్ష అనవసరం అని ఒక సోదరీమణి తన అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించింది. ఇది సమంజసం కాదని నా భావన. వనితలు వ్రాసిన పుస్తకాలను సమీక్షించడం వనితలకొక ప్రత్యేక సదుపాయం కల్పించినట్లే కదా! ఇతర పత్రికలలో అందరి పుస్తకాలు సమీక్షిస్తున్నారు. కనుక 'వనిత' వనితలు రచించిన పుస్తకాలకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, ఆ పుస్తకాలను సమీక్షించడం వనితలకు సదుపాయంగానే వుంటుంది కాని అనవసరమనిపించదు. 'పుట్టిన రోజులు' ఎందుకు? ఒక పేజీదండుగ అని కూడా ప్రశ్నిస్తున్నారు. కానీ తమ పిల్లల పోటోలు పత్రికలలో పడాలని ఏ తల్లులకైనా కుతూహలం వుంటుంది; ఆ కుతూహలం నెరవేరడానికని పిల్లల పోషణ విషయంలో రెట్టింపు శ్రద్ధ వహించి పిల్లలు ఆరోగ్యంగా వుండేలా

వచ్చే సంచికలో

ముఖచిత్రం:

నాట్య కళాకారిణి

వసంతలక్ష్మి

ప్రత్యేక వ్యాసం :

'వజ్రాలు-విశేషాలు'

(వర్ణచిత్రాలతో)

పరిచయం :

చిత్రకారిణి

తెరెసా దొరసామి

రెండు కథలు :

అప్పిగాడి తల్లి

(యస్. సీతాలక్ష్మినాయుడు)

పాపం సుబ్బారావు!

(పద్మలత)

మన్న విషయాన్ని ప్రతి వారూ ఆలోచించి ఆ ఉద్దేశానికి న్యాయం చేయగలగాలి.

—జి. వసుంధర, మద్రాసు
'పుట్టిన రోజులు' శీర్షికలో వస్తున్న ఫోటోలన్నీ ఇంచుమించు ఆరోగ్యంగానే కనిపిస్తున్నాయి. అందులో ఒకరికి మాత్రమే 'పుట్టినరోజు కానుక' పంపుతున్నారు—అది అన్యాయంగానే కనిపిస్తుంది! కాకపోయినా, మీరు బహుమతికి ఎన్నిక చేస్తున్న ఫోటోను చూస్తున్నప్పుడు, పక్షపాతబుద్ధి చూపు తున్నట్టుగా కూడా అనిపిస్తుంది. ఇటీవల వచ్చిన కొన్ని ఫోటోలు చూస్తే—ఆ విషయం తెలుస్తుంది. మీరు బహుమతి ప్రకటించిన వారికంటే—తక్కిన వారిలో ఎవరో ఒకరు ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తున్నారు. మీరు ఏ విధానంలో 'బహుమతి'ని నిర్ణయిస్తున్నారో అర్థం కాకుండా వున్నది!

—జి. ఆదెమ్మ, రాజమండ్రి
[విల్లం ఫోటోలు అన్నీ చూద్దానికి ఆరోగ్యంగానే కనిపించవచ్చు; కాని, ఒక్కొక్కదాన్నీ క్షణంగా పరిశీలించిన తర్వాతనే, 'బహుమతి'ని నిర్ణయిస్తామని—ఆ ఫోటోలను పరిశీలించి, నిర్ణయం తీసుకునే దుష్టర్లు తెలియజేస్తున్నారు. —వ. సం.]

అక్టోబరు 15 సంచికలో ప్రచురించిన ఆశానీరజ గారి 'ఓ దయ్యం కథ' బాగుంది. దయ్యం అన్నాయని మూఢంగా నమ్మేవాళ్ళు కోకొల్లలు. మానసికంగా బాధపడేవారిని 'దయ్యం పట్టించనీ' 'గారి సోకిందనీ'—భూత వైద్యులని చెప్పబడే మోసగాళ్ళకు అప్పగించి నానా హింసలూ పెట్టటం మనం తరచూ చూస్తున్న నిజం. మనిషి లోని బలహీనతా, భయమూ అన్నిరకాల భ్రమలనూ కలిగిస్తుంది. ఇలాటి బలహీనమైన మనస్తత్వం ఉన్నవాళ్ళే తాము దయ్యాల్ని నిజంగా చూశామని భ్రమచెంది ఇతరుల్ని నమ్మించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఆశానీరజగారు 'దయ్యం కథ'ను చాలా వాస్తవికంగా రచించారు. 'వనిత'లో ఇటువంటి ప్రయోగాత్మకమైన రచనలు ప్రచురించి సంఘంలో కొంచెమైనా మార్పు కలిగిస్తే 'వనిత' నిజంగా తన ఆశయాన్ని నెరవేర్చుకొన్న దుస్తుంది.

—టి. హంసవేణి, బురియానా
ఆశానీరజగారి తొలికథ 'ఒక దయ్యం కథ' కావీ కథ కావడం చాలా శోచనీయంగా వుంది.

13వ పేజీలోని కథ 'అత్తలంతా ఇంతే' రాసిన జె. భారతీభరత్—ఇదివరలో 'వనిత'లో 'కథా రోచన' అన్న కథ రాశారు. ఆమె కైకరంలో వుంటున్నారు. భర్త వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. తాను అంతకు ముందెన్నడూ కథలు రాయలేదనీ, పెద్దగా చదువుకోలేదనీ వున్న ఉత్సాహంతో ఏదో కథ రాసి పంపితే—తొలి కథ 'వనిత'లోనే వచ్చిందనీ, గొప్ప గొప్ప కథలు రాసి పాఠకుల్లోనూ ప్రజల్లోనూ మార్పు తీసుకురావాలన్న ఆశలూ, శక్తి తనకు లేవనీ, తనకు తోచిన రీతిలో తనకున్న కొద్ది అనుభవంతో కథలు రాయాలనుకున్నాననీ—ఆమె తెలియజేస్తున్నారు.

ఆ కథ చాల రోజుల క్రిందట రేడియోలో నాటిక గాను, పాఠ పత్రికలలో కథగాను వెలువడింది. స్వతంత్ర భావాలున్న రచయిత్రిగార్కి స్వతంత్రమైన ఆలోచనలు ఎందుకులేవో తెలియటం లేదు. చాలా కథలు రాయాలని తమ ఆశ అన్నారు ఆమె. కాని, యిలాంటి కావీ కథలతో ప్రజలను, పత్రికలను బాధపెట్టరని ఆశిస్తున్నాను.

—నీరాకామేష్, బెంగళూరు

ఆశా నీరజగారి 'ఓ దయ్యం కథ' చందమామలో సంవత్సరం క్రితం వచ్చిన ఒక కథకు కావీ. ఆమె గురించిన పరిచయంలో అదే ఆమె మొదటి రచన అని చూసి, కుతూహలంతో కథను చదివిన మాకు నిరాశ ఎదురయింది. ఇటువంటి కావీ కథలను వ్రాయవద్దని రచయిత్రులకు మనవి. పేర్లు మార్చినంత మాత్రాన పాఠకులు గ్రహించలేరనుకోవడం పొరపాటు.

—డి. విజయలక్ష్మి, విజయవాడ

అక్టోబరు 15వ తేదీ సంచికలో, కె. సుమిత్ర (కందుకూరు)గారి లేఖ చూశాను. చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉంది. వంటలు, కుట్టు అల్లికలు వగైరాలు స్త్రీ జాతిని ముందుకు రానీకుండా వెనక్కి నెట్టే ఆయుధాలా? మనిషికి తిండి, బట్ట, వసతి ముఖ్యమైనవి. సాధారణంగా స్త్రీలే వంట చేయడం, గృహాన్ని నిర్వహించడం చేస్తుంటారు. కాబట్టి స్త్రీల పత్రికల్లో అవే ప్రచురిస్తారు. 24 గంటలూ విప్లవాత్మకమైన వ్యాసాలు వదిలి,

ఆవేశపడిపోయి ఏం చేస్తారు? కథలు మాత్రం విప్లవాత్మకంగా లేవా? ఇప్పటివరకూ వనితలో వరకట్న దురాచారం, లంచగొండితనం, మూఢ విశ్వాసాలు మొదలైన వాటిని విమర్శిస్తూ వచ్చిన కథలే ఎక్కువ. ఇక విప్లవాన్ని బోధించాలంటే వ్యాసాలే కాని కథలు పనికిరావా? వనితలు వంటలు, కుట్టు, అల్లికలూ నేర్చుకోవాలి. రాజకీయాల గురించీ, శాస్త్ర విషయాల గురించీ కూడా తెలుసుకోవాలి.

—కె. రాధామోహన్ బి. ఎస్.సి, బెంగళూరు

ఆకర్షణీయమైన శీర్షికలు ప్రవేశ పెట్టడం 'వనిత'కు తొలినుండి అలవాటుగా వస్తూంది. 'నేర్చుకున్న గుణపాఠం' శీర్షిక మునుపటి శీర్షికలకన్నా అత్యంత ఆకర్షణీయంగా, ఆసక్తిదాయకంగా, ముఖ్యంగా ప్రయోజనాత్మకంగా ఉండనడంలో ఏ మాత్రం అత్యుక్తిగాని, అతిశయోక్తిగానిలేదు. ఒక్కొక్కరి అనుభవాలను, అనుభవాలు నేర్పిన గుణపాఠాలను చదువుతుంటే మన సమాజంలోని విచిత్రమైన పరిస్థితులు, ఆ పరిస్థితుల ప్రభావానికి లోనైన మనుషుల విభిన్న మనస్థితులు, వారినడవదులు కళ్ళకు కట్టినట్లనిపిస్తున్నాయి. స్వానుభవాలు నేర్పిన గుణపాఠాలు సోదర పతితలకు హెచ్చరికల్లా వినిపిస్తున్నాయి. ఒక పాఠకురాలి సూచనను మన్నించి ప్రయోజనాత్మకమైన ఈ శీర్షికను ప్రారంభించిన 'వనిత' సంపాదకులు — ఎంతైనా అభినందనీయులు.

—నిమిషకవి స్వరాజ్యలక్ష్మి, హైదరాబాదు

పొగత్రాగే అలవాటున్న తల్లిదండ్రులు ఆ దురభ్యాసం వల్ల తమ ఆరోగ్యాన్ని కోల్పోవడమేకాక-తమ పిల్లలకు కూడా ఆనారోగ్యాన్ని సంక్రమింపజేసే ప్రమాదం వున్నదని-ప్రాఫెసర్ వాలర్ హాలండ్ - అనే వైద్యశాస్త్రజ్ఞుడు ఇటీవల ఒక నివేదికలో తెలియజేశారు. ఆయన తమ వైద్య బృందంతో లండన్లో దాదాపు రెండువేలకు పైగా తొలిసారిగా మాతృత్వాన్ని పొందిన స్త్రీలను, వారి భర్తలను, శిశువులను పరీక్షచేసి-తల్లిదండ్రులకు పొగత్రాగే అలవాటు వుండడంవల్ల, శిశువులకు మొదటి సంవత్సరంలో రొమ్ము పడినెం, న్యూమోనియా వచ్చిన సందర్భాలను గమనించారు. పొగత్రాగే అలవాటులేని తల్లిదండ్రుల పిల్లలకు ఈ వ్యాధి లక్షణాలు కనిపించలేదు.

*

ఇది ఆమెరికాలో జరిగిన విశేషం! అక్కడ ఒక ఆస్పత్రిలో తీవ్రమైన మనో వ్యాకులతతో అవస్థపడుతున్న ఓ యువకుడిని ఎలా బాగు చేయాలో వైద్యులకు మొదట అతుబట్టలేదు. వైద్య పరీక్షలో ఆతని ఆరోగ్యానికి సంబంధించి ఏ లోపమూ కనిపించలేదు. మందులూ పని చేయడం లేదు. ఆ తర్వాత మాటల సందర్భంలో ఆతని దినచర్య గురించి, అలవాట్లు గురించి తెలుసుకుంటే, ఆ యువకుడు కాఫీలు, కోలాలు, కోకోల వంటివి త్రాగడం ద్వారా ప్రతి రోజూ తనకు తెలియకుండా 1200 మిల్లీగ్రాముల కేఫిన్ను తన దేహానికి సరఫరా చేస్తున్నట్లు తెలిసింది. నాలుగు వారాలపాటు అవి తీసుకోవడం మానేస్తే, మానసికంగా ఆతని ఆరోగ్యం కుదుటబడి, మనో వ్యాకులత, కంగారు మొదలైన ఆనారోగ్యపు లక్షణాలు తగ్గిపోయాయట. అంచేత విపరీతంగా కాఫీ అలవాటు ఉన్నవారికి ఇటువంటి ఆనారోగ్యమే కాకుండా, తల తిరుగుతున్నట్లుండడం, అతిసారం, నిద్రలేమి మొదలైన ఆనారోగ్యపు లక్షణాలు రావడం మొదలవుతుందని, వెంటనే తగిన వైద్యచికిత్స పొందకపోతే, ఆ రోగ

లక్షణాలు మరింతగా ముదిరిపోయే ప్రమాదం వుందని వైద్యశాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయం.

*

సాధారణంగా రక్తపుపోటు-పెద్దవారికి మాత్రమే వస్తుందని అనుకుంటూవుంటాము. కాని కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో చిన్న పిల్లలకు కూడా రక్తపుపోటు వస్తుందన్న విషయం ఇటీవల బొంబాయిలో జరిగిన వైద్య శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంలో ప్రకటించడం జరిగింది. మూత్రపిండాలకు సంబంధించిన వ్యాధులు, మూత్రపిండాల రక్తనాళాలు దెబ్బతినడం, పుట్టుకతోనే వచ్చిన గుండె జబ్బులు మొదలైన వాటివల్ల - చిన్న పిల్లలకు రక్తపుపోటు వచ్చే ప్రమాదం వుందని-వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు పేర్కొన్నారు.

*

మృత్యుపానం ఆరోగ్యానికి హానికరం అని ఒక ప్రక్క ప్రచారం జరుగుతోంది. దేశమంతటా మధ్యనిషేధం అమలు జరిపే ప్రయత్నాలలో భారత ప్రధాని మొరార్జీదేశాయ్ విశేష కృషి చేస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో 'బీరు' త్రాగడంవల్ల దేహారోగ్యానికి కలిగే లాభాలు ఏమిటో కొందరు ప్రముఖ వైద్యులు వివరించడం కాస్త ఆశ్చర్యకరమైన విషయమే! 'బీరు' మెదడులో రక్తప్రసారాన్ని మెరుగు పరుస్తుందని మ్యూనిచ్లోని 'న్యూరల్ క్లినిక్' విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన 'న్యూరో - రేడియాలజీ' శాఖాధిపతి డాక్టర్ కర్ఫెడెకార్ కనిపెట్టారు. మందులూ మూకులకన్నా 'బీరు' వృద్ధులను ఉత్సాహవంతుల్ని చేస్తుందని బోస్టన్లోని ఆమెరికన్ మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ చింగ్ పియావోచియేన్ అభిప్రాయపడ్డారు.

ఇటాలియన్ వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు డాక్టర్ పెర్లుక్కియో-అంటోనెల్లి, డాక్టర్ నెర్డియో రోమానో కొందరు క్రీడాకారుల ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన పరిశోధనలు జరిపి-'బీరు' క్రీడాకారుల సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుందని పేర్కొన్నారు.

'బీరు' నిద్రలేమిని తొలగించి, అహ్లాదాన్ని కలుగజేస్తుందని హాంబర్గ్ వైద్య శాస్త్రజ్ఞుడు డాక్టర్ సి. బ్రూప్ అభిప్రాయపడ్డారు. దేహంలోని బాక్టీరియాను నిరసాయకరమైనవిగా చేయడానికి 'బీరు' దోహదం చేస్తుందని మ్యూనిచ్కు చెందిన డాక్టర్ మైకేల్ ట్యూబ్ చెప్పారు. మరొక వైద్యశాస్త్రజ్ఞుడు డాక్టర్ గంతర్స్-'బీరు' కాలేయాన్ని క్షణనం చేస్తుందని అన్నారు. బీరుపై జరిగిన ఈ పరిశోధనల వివరాలను ఇటీవల ఒక జర్మన్ పత్రిక ప్రచురించింది. ఐతే-రోజూ ఒక లీటరుకన్నా ఎక్కువ బీరు తీసుకోకుండా ఉన్నప్పుడే - ఆరోగ్యానికి మంచిదనీ, మోతాదు మించితే బీరువల్ల ఊపిరితిత్తులకు హానికలుగుతుందనీ కూడా వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు పేర్కొన్నారు.

*

భారతప్రధాని మొరార్జీదేశాయ్ - తాము తమ మూత్రనేవనం ద్వారా ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందింపజేసుకోగలుగుతున్నానని చెప్పిన వార్త ఇటీవల వైద్యరంగాలలో సంచలనం కలిగించింది. కొందరు వైద్యులు ఆ విధానంవల్ల ఆరోగ్యం మెరుగువుతుందనడానికి ఆధారాలు లేవంటే, మరి కొందరు వున్నాయని వ్యాఖ్యానించారు. ఇది ఇలా వుండగా-గుండెపోటుతో బాధపడే రోగులను-మానవ మూత్రంతో తయారు చేయబడిన ఒక మందుతో చికిత్స జరిపి, వారి ఆరోగ్యాన్ని బాగు చేయడానికి ఆ వాక్యాలకు ఉన్నట్లు - కొన్ని పరిశోధనల అనంతరం ఆ మందును రూపొందించిన డాక్టర్ మారైన్ ఎన్. మేజెర్ (చికాగోలోని ఎడ్గ్వాల్డ్ హాస్పిటల్ మెడికల్ డైరెక్టర్, చీఫ్ సర్జన్) తెలియజేశారు. ఆ మందును 'యూరేకినేస్' అంటారు. శరీరంలో గుండె పోటుకు దోహదం చేసే రక్తపుగడ్డలను ఈ కొత్త మందు కరిగిస్తుందనీ, దీనితో 94 మంది రోగులకు చికిత్స చేసి చూస్తే, ఫలితాలు సంతృప్తికరంగా వచ్చాయనీ ఆ డాక్టర్ పేర్కొన్నారు. ఈ మందును భారీ ఎత్తున ఉత్పత్తి చేసి, వాడుకలోకి తీసుకు రావడానికి ఆమెరికన్ ప్రభుత్వం అనుమతికోసం ఆయన ప్రయత్నిస్తున్నారట!

పెద్దల క్రోధానికి పిల్లలు బల అయిపోతున్నారా?

“చిన్న పిల్లలు ఎవరైనా కారుకింద పడుతుండగా చూడాలని నాకు చాలా రోజులనుంచీ కోరిక. నీవుగనుక నాకు ఆ దృశ్యం చూపించగలిగితే నేను నీకు ఐదు రూపాయలు ఇస్తాను” అన్నాడు ఆ విదేశీయుడు. ఆ బిచ్చగతై ఆ మాటలు వినగానే తన కొడుకును పిలిచి రోడ్డుకు అడ్డం పడి పడుగెత్త మన్నది. ఆ చిన్న పిల్లవాడు తల్లి మాటను జవదాటకుండా వెంటనే రోడ్డు మీదికి ఉరికాడు. వడి వడిగా వెడుతున్న ఒక వాహనం కింద పడి నలిగి పోయాడు. అతని ప్రాణం పోలేదు. అయినా ఆ దృశ్యాన్ని ఆ విదేశీయుడు మరికొందరు విదేశీయులు ఎంతో ఆసక్తిగా చూశారట.

ఆ మధ్య బొంబాయి మెరీన్ డ్రైవ్ లో ఒక హోటల్ ముందు జరిగిన సంఘటన ఇది. కన్నబిడ్డ ప్రాణం ఖరీదు ఐదు రూపాయలని ఆ తల్లి అనుకున్నదేమో!

*

‘నీవు ఇలా ఎప్పటినుంచి బిచ్చమెత్తుతున్నావు?’ అని మద్రాసు మహానగరంలో రైళ్ళలో పడి బిచ్చమెత్తుకుంటున్న ఆ పదహారేళ్ళ గుడ్డి పిల్లవాడిని అడిగితే అతను సరిగా సమాధానం చెప్పలేదు. అతని కళ్ళు ఉండవలసిన చోట రెండు నల్లని గుంటలు ఉన్నాయి. అతని ముఖం కాలి పోయినట్టుగా ఉంది. తన కళ్ళు ఎలా పోయాయో అతనికి తెలియదు. కాని తను చాలా చిన్నవాడుగా ఉన్నప్పుడు తన తల్లి తన ముఖం కార్చివేసిందని ఇరుగు పొరుగువాళ్ళు అనగా తాను విన్నాడని అతను చెప్పాడు. అతనికి ఒక అన్నయ్య కూడా ఉన్నాడట. ఆ అన్నయ్యకు ఒకకాలు లేదు; అతనూ బిచ్చమెత్తుకుంటూనే ఉన్నాడట.

*

తిరుపతి రైల్వే స్టేషన్ ముందు నలుగురు యువకులు నిలబడి లోకాల్ రామాయణం మాట్లాడుకుంటుండగా ఒక ఏదెనిమిదేళ్ళ పిల్లవాడు వాళ్ళ దగ్గరికి వచ్చాడు. ‘పది రూపాయలు సార్! దగ్గరలోనే ఉంది సార్! పది రూపాయలది వద్దంటే ఐదు రూపాయలదే ఉంది సార్!’ అని ఏదో చెప్పబోయాడు. కాసేపు అతను ఏంచెబుతున్నాడో ఆ యువకులకు అర్థం కాలేదు. ఆ పిల్లవాడు మాత్రం తను చెప్పిందే మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతూనే ఉన్నాడు. అతను ఆ సమీపంలోనే ఉన్న వ్యభిచార గృహానికి రమ్మని తమను పిలుస్తున్నాడని ఆ యువకులకు తెలిసిప్పుడు వాళ్ళు అలా దిగ్భ్రాంతిలో నిలిచిపోయారు!

*

విశాఖపట్నంలో అదొక పార్కు. మధ్యాహ్నం పన్నెండున్నర గంటలప్పుడు పన్నెండేళ్ళ పిల్లవాడు ఒకడు పార్కులో బల్లమీద కూచుని దిక్కులు చూస్తున్నాడు. అతని పక్కనే కొన్ని పుస్తకాలు ఉన్నాయి. ‘ఏం బాబూ! బడికి వెళ్ళలేదా?’ అని అడిగితే ఆ అబ్బాయి అటూ ఇటూ చూసి, గట్టిగా ఏదవడం ప్రారంభించాడు.

అతను ఏదవ తరగతి చదువుతున్నాడు. బడి పిల్లలందరూ ‘యూని ఫార్మ్’లో రావాలని వాళ్ళ టీచర్ చెప్పిందట. కాని అతని తండ్రి యూని ఫార్మ్ కుట్టించడానికి నిరాకరించాడట. “మా నాన్న హార్బర్ లో పని చేస్తుంటాడు. ఆయనకు ఎంత డబ్బు వచ్చినా తాగడానికే చాలదు. నాకు యూనిఫారం కుట్టివ్వడానికి డబ్బు అడిగిందని మా నాన్న మా అమ్మను కర్ర తీసుకుని కొట్టాడు.” అని చెబుతూ ఆ అబ్బాయి ఏడ్చేశాడు.

ఏం చెయ్యాలో తోచక అప్పటికి వారం పదిరోజులనుంచీ బడికి వెళ్ళకుండా ఆక్కడ ఇక్కడ తచ్చాడుతున్నాడట ఆ అబ్బాయి. ఇంతకూ అతను తన తల్లిదండ్రులకు ఒక్కడే పిల్లవాడట!

*

‘పట్టుకోండి! పట్టుకోండి!’ అని ఆ చిన్న పిల్లను ఒక ముగ్గురు నలుగురు తరుముతున్నారు. ఆ పిల్ల కాసేపు పరుగెత్తి ఇక పరుగెత్తలేక రోడ్డుమీద పడిపోయింది.

బండిమీద జామపళ్ళు పోసి అమ్మకుంటున్న మనిషిని ఏమార్చి. ఆ పిల్ల రెండు జామపళ్ళు దొంగతనంగా తీసుకుని, పారిపోయి వచ్చేసిందట. ఆమెను తరుముకు వచ్చిన వాళ్ళలో ఒకతను ఆ పిల్లను పట్టుకుని ఆమె చేతిలోని పళ్ళు లాక్కున్నాడు. ‘అప్పుడే ఒకపండు కొరికేసింది. దొంగముంద’ అంటూ అతను ఆ పిల్లను కొట్టబోయాడు.

‘ఇటువంటి వాళ్ళను కొడితే లాభంలేదు. పోలీసులకు అప్పజెప్పాలి’ అని సలహా ఇచ్చారు ఇంకొక మనిషి.

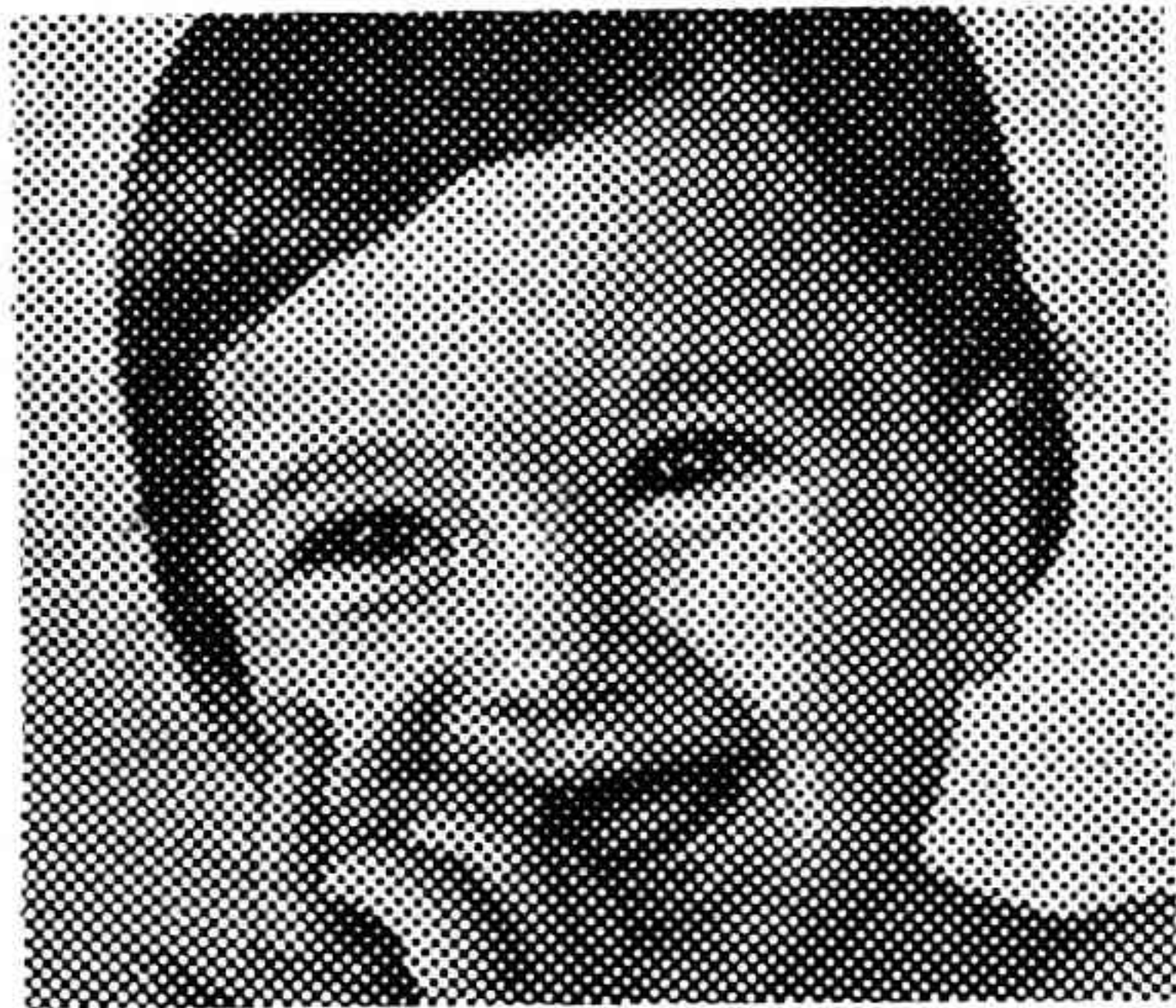
ఈ తర్జన భర్జనల మధ్య ‘మూడు రోజులనుంచీ ఏమీ తినలేదు బాబూ’ అని హృదయ విదారకంగా ఏడుస్తున్న ఆ పసి పిల్ల మాటలు ఎవరికీ వినబడలేదు.

*

ఒక పెళ్ళి యిల్లు. పెళ్ళింటి ముందు ఎంగిలాకులు పారేసి ఉన్నాయి. ఆ ఎంగిలాకులను సంపాదించడానికి ఈడు మీరిన బిచ్చగాళ్ళు ఇద్దరు.

పసి బిడ్డకు జీర్ణసంబంధమైన
బాధలు కలిగినప్పుడు...

సామ్యంగా పనిచేసే
అమృతాంజన్
గ్రేప్ మిక్స్చర్
బాధను అతి త్వరగా తగ్గిస్తుంది

కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, వాయువు, పళ్ళు
వచ్చేటప్పుడు కలిగేబాధలు మొదలైన
వాటిలో దేనితోనైనా సరే, మీ పసిబిడ్డ
బాధ పడుతూంటే అమృతాంజన్ గ్రేప్
మిక్స్చర్తో అతి త్వరగా ఉపశమనం
కల్పించండి త్వరగా సులభంగా తిరిగి
మీ పసిబిడ్డ ఆనందంగా నవ్వుతుంది.

గృహోపదములు
తయారుచేయుటలో
తరతరాలుగా నమ్మికకు
పాత్రమైన అమృతాంజన్ వారి
తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

ముగ్గురు చిన్న పిల్లలు పోటీపడుతున్నారు ఒకవైపు. మరోవైపు నాలుగు
ఊరకుక్కలు. ఒక అవు అదే ప్రయత్నంలో ఉన్నాయి. అవు కొమ్ములతో
పొడుస్తున్నట్టుగా అభినయించి, తల అటూ ఇటూ వడి వడిగా విదిరించి
కుక్కలను దూరంగా తరిమికొట్టి ఆకులమీద పడింది. పెద్ద బిచ్చగాళ్ళు
అవును అవతలికి తరిమి ఆకులమీద పడ్డారు. 'ఒరేయ్! కుర్ర వెధవల్లారా!
మీకు ఇక్కడేం పనిరా? పోతారా తన్నమంటారా?' అంటూ ఎంగిలాకులు
ఏరుకుంటున్న పసిపిల్లలను కొట్టసాగారు వాళ్ళు.

*

'ఒరేయ్! నీ నోట్స్ నాకు ఇచ్చి నువ్వు మళ్ళీ వేరే నోట్స్
రాసుకో!' అని ఒక అబ్బాయి మరో అబ్బాయికి అజ్ఞాపించాడు. మొదటి
అబ్బాయి మాట విన్న రెండవ అబ్బాయి 'నా నోట్స్ నీకిచ్చి నేనేం
చెయ్యను?' అన్నాడు. 'కావాలంటే డబ్బు ఇస్తాను నీకు' అన్నాడు
మొదటి అబ్బాయి. రెండవ అబ్బాయి ఒప్పుకోలేదు. దాంతో మొదటి
అబ్బాయి రెండవ అబ్బాయి నోట్స్ లాక్కుని అతణ్ణి కింద పడేసి కొట్టాడు.

ఆ రెండవ అబ్బాయి మొదటి అబ్బాయి గురించి క్లాస్ టీచర్ కు
ఫిర్యాదు చేశాడు. టీచర్ అతని మాటలు పట్టించుకోలేదు సరికదా - 'పెద్దింటి
పిల్లవాడితో తగాదాపడి, మళ్ళీ పితురీలు కూడా చేస్తావా?' అని కొట్టినంత
పని చేశాడట! ఆ రెండవ అబ్బాయి వాళ్ళ నాన్న దగ్గర తన్నులు తిని
మళ్ళీ తన నోట్స్ చచ్చినట్టు రాసుకోవలసి వచ్చిందట!

*

'నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు' అని చాలామంది వక్కాణిస్తూ
ఉంటారు. మరి మన దేశంలో ఎంతమంది బాలలు సక్రమంగా పెరుగుతు
న్నారో గమనిస్తే పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా ఉన్నదో కనిపిస్తుంది.

'పిల్లలను సక్రమంగా పెంచడం పెద్దల బాధ్యత' అనడం చాలా
తేలిక; దాన్ని ఆచరించడం అన్నది చాలా కష్టమైన విషయం. ఐదు
రూపాయలకు ఆశపడి కన్నబిడ్డ ప్రాణాలను బలి చెయ్యడానికి వెనుదీయని
తల్లులకు 'పిల్లలను సక్రమంగా పెంచాలి' అని బోధన చెయ్యడంవల్ల
కలిగే లాభం ఏముంటుంది? 'రోజు గడపడమే కష్టంగా ఉన్నప్పుడు
పిల్లల్ని ఎలా పెంచడం?' అని వాళ్ళు అడగవచ్చును. కటిక దరిద్రంతో
బాధపడుతూ ఏడాదిలో ఒకరోజున్నా కడుపునిండా తిండి తినడానికి నోచుకోని
వారు తమ దారిద్ర్యాన్ని తొలగించుకోవడానికి పిల్లలను కూడా 'సాధనాలు'గా
వాడుకోవడం కొనసాగుతున్నది. కొందరు పెద్దలే - బిచ్చమెత్తడం,
దొంగతనాలు చెయ్యడం, దొర్లన్యానికి పూనుకోవడం వంటి పనులు చెయ్య
మని పిల్లలను ప్రోత్సహిస్తుంటారు. అవిటివారికి బిచ్చం పెట్టే కరుణా
మయులు ఎక్కువగా ఉంటారన్న దృష్టితో ఏ వైకల్యమూ లేకుండా పుట్టిన
పిల్లల కళ్ళకో కాలుచేతులకో ఎసరుపెట్టి వారిని 'మూలధనం'గా వాడుకునే
పెద్దలను ఏం చెయ్యాలి?

విదేశాలలో పెద్దల క్రౌర్యం నుంచి పిల్లలను రక్షించడానికని విడిగా
కొన్ని సంఘాలు ఉన్నాయి. అవి రకరకాలుగా పెద్దల క్రూర స్వభావాలకు

ఐరి అవుతున్న పిల్లలను సకాలంలో రక్షించి, ఆ పిల్లలు బాధ్యతగల పౌరులుగా పెరగడానికి వీలు కల్పిస్తుంటాయి. మన దేశంలోనూ అటువంటి కృషి జరగడం ఎంతైనా అవసరం.

పిల్లలకు ఏవేవో ఆలోచనలు వస్తుంటాయి. అమాయకమైన కోరికలు కలుగుతుంటాయి. అయితే వారి ఆలోచనలనూ, కోరికలనూ విని వారికి తగిన అవకాశాలు కల్పించే పెద్దలే అరుదుగా కనిపిస్తుంటారు. కాగా, పేదవారూ, మధ్యతరగతి వారే కాక ధనవంతులు కూడా తమ పిల్లలను సక్రమంగా పెంచలేకపోతున్నారు.

ఆడుతూ పాడుతూ ఆనందంగా పెరగవలసిన ప్రాయంలో పెద్దలతో పోటీపడి ఏదో ఒకరకంగా పొట్టపోసుకుంటేవారు అనే తీరులో నేరాలు చెయ్యడానికి, తక్కిన హీనమైన పనులు చెయ్యడానికి పాల్పడే పిల్లలు - తక్కిన మనుషులపట్ల ఈర్ష్యతోనూ ద్వేషంతోనూ పెరిగి పెద్దవారవుతారు. జీవితంలో సుఖపడటానికి ఎటువంటి అస్కారమూ లేక ఎందుకూ కొరగాని వారవుతూ ఉంటారు.

కొందరు పెద్దలు తమ పిల్లలను అదే పనిగా అడుపులో ఉంచుతూ ఉంటారు. 'అట్లాడడానికి బయటికి వెళ్ళకు. ఇంట్లో కూచుని చదువుకో!' అనో, 'న్నేహితుల యిళ్ళకు వెడతానంటూ విచ్చల విడిగా తిరుగుదామని చూస్తున్నావా?' అనో, 'మేము చదువుకునే రోజుల్లో సినిమాలూ అవీ చూసే వాళ్ళం కాదు. కనుక మీరూ సినిమాలకు వెళ్ళకూడదు' అనో రకరకాలుగా పిల్లలను కట్టుబాట్లకు గురిచేస్తూ ఉంటారు. ఈ రకమైన కట్టుబాట్లకు సురయిన పిల్లలు మానసికంగా ఎంతో వ్యధ అనుభవిస్తారు. తమ తల్లిదండ్రుల పట్ల అసహ్యభావం పెంపొందించుకుంటారు. ఎప్పుడో ఒకసారి తెలిసో తెలియకో తమ పెద్దలకు నచ్చని పనిచేసి, వాళ్ళ శిక్షకు వెరచి ఇల్లు విడచిపెట్టి పారిపోతూ ఉంటారు. అలా పారిపోయిన పిల్లలు ఎటువంటి కష్టనష్టాలకు గురిఅవుతారో చెప్పలేము.

మరికొంతమంది పెద్దలు పిల్లలను ఎంతో గరాబంగా పెంచుతారు. పిల్లలు తప్పులుచేసినా వాళ్ళను ఏమీ అనకుండా వదిలేస్తారు. దాంతో ఆ పిల్లలలో అల్లరి చెయ్యడం, దొంగతనాలు చెయ్యడం, అనవసరంగా అవతలివారిని హింసించడం మొదలైన చెడ్డ ఆలవాట్లు పెచ్చు పెరుగుతాయి.

తల్లిదండ్రుల ప్రవర్తన కూడా పిల్లల వ్యక్తిత్వాల మీద ఎంతో గాఢంగా ముద్ర వేస్తాయి. ఈ విషయంలో ధనిక దరిద్ర భేదాలు లేవు. భార్యాభర్తల మధ్య సరైన అవగాహన లేకపోతే కుటుంబ వాతావరణం ఒడిదుడుకులకు గురవుతుంది. పిల్లల పెంపకం మీద కూడా వాటి ప్రభావం కనిపిస్తుంది. నేరాలుచేసి దొరికిపోయిన ఎందరో పిల్లల గత చరిత్రలు పరిశీలించినప్పుడు - వాళ్ళు అలా ప్రవర్తించడానికి వాళ్ళ పెంపకం గురించి పెద్దలు సక్రమమైన ఆసక్తి కనబరచకపోవడం ప్రధాన కారణంగా కనిపిస్తుంది.

మన పాఠశాలలలో కూడా పిల్లలలో ఒక రకమైన అసంతృప్తి పెంపొందడానికి అనువైన పరిస్థితులు ఎక్కువగా కనిపిస్తుంటాయి. రక రకాల కారణాలవల్ల ఉపాధ్యాయ వర్గంలో ఎందరో పిల్లల చదువుకన్నా తక్కిన విషయాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇస్తూ ఉంటారు. ట్యాషన్లు సమకూర్చుకోవడానికి, అధికారుల ప్రాప్తి సంపాదించుకోవడానికి - అలా

స్మృతి పుష్పం

కాలం కరాలలో నలిగిపోయి

పరిస్థితుల పాదాల క్రింద చితికిపోయి

జీవితపు దారి చివరి గమ్యానికై

వెతుకుతున్న బాటసారిని

పరాకుగా నడుస్తూ

అప్రయత్నంగా తలెత్తిన నా నుదుటిపై

చటుక్కున జారిపడింది -

దారి ప్రక్కన చెట్టుమీది చిన్నారి పొగడ పువ్వు.

మాయామర్మం తెలియని పసితనంలో

తల్లి మనసు కదలించిన చిరుముద్దులా

తొలి యౌవనం ఒళ్లంతా అల్లుకున్న రోజుల్లో

కొసరి కొసరి పెదవులపై

ప్రియుడు వేసిన తొలి ముద్రలా

వెచ్చగా స్ఫురించి,

జీవం నింపుకుంటున్న తొలి ప్రేమఫలం

కదలికలోని ఫులకరింత లిచ్చి,

గడచిన జీవితపు అట్టడుగున పడి నలిగి

చిరిగి చీలికలు కాబోతున్న

మధుర స్మృతిని మళ్ళీ పైకి తీసి

ముడుతలు సరిచేసిన ఆ చిన్నారి పువ్వును

పదిలంగా తీసి దాచుకున్నాను శాశ్వతంగా.

—శీలా సుభద్రాదేవి

తమ ఉద్యోగాన్ని కాపాడుకోవడానికి వారు నానా యాతనా పడుతూ ఉంటారు. ఆ 'పరిశ్రమ'లో తమ ప్రవర్తన పిల్లల మానసిక పరిస్థితిపై దెబ్బతీస్తున్న దని తెలుసుకోవడానికి, అలా తెలుసుకుని ఆ పిల్లలను బాగు చెయ్యడానికి - ఉండే అవకాశాలు చాలా తక్కువ. ఇలా రకరకాల కారణాలవల్ల పిల్లలు పెద్దల క్రౌర్యానికి ఐరి కావలసి వస్తున్నది.

దేశంలో అర్థికమైన అసమానతలు తొలగి, అందరూ విద్యావంతులైన నాడు - పిల్లలను అసలు నీసలు పౌరులుగా పెంచడానికి అవకాశం ఉంటుందని కొందరు అంటూ ఉంటారు. అలాగే సంఘసేవకులు, మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు పిల్లల పెంపకం ఎలా ఉండాలో తల్లిదండ్రులకు తెలియజేస్తూ పిల్లలను సరిదిద్దడానికి కృషి చెయ్యాలనీ వారు చెబుతారు. అటువంటి కృషి మనదేశంలో ఇప్పుడిప్పుడే ప్రారంభమవుతున్నది. □

మద్రాసు కలెక్టర్ శ్రీమతి రత్తి రూ

‘ఉద్యోగం పురుష లక్షణం’ అన్నది నాటి మాట. నేడు, ఉద్యోగం ‘వనితా లక్షణం’ కూడా అయింది. స్త్రీలు కూడా పురుషులతో సమానంగా చదువుకుంటున్నారు; ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ‘ఉన్నతోద్యోగాలు పురుషులే చెయ్యాలి’ అన్న రోజులు కూడా పోయాయి. ఎందరో స్త్రీలు ఉన్నత పదవుల్ని నిర్వహిస్తూనే వున్నారు.

ఇవాళ మద్రాసు కలెక్టర్ గా ఉన్నత పదవిని నిర్వహిస్తున్న శ్రీమతి రత్తి రూ - (ఇదివరలో ఆ పదవిలో శ్రీమతి లలితాపదార్కర్ వుండే వారు. ఆమె గురించి, అప్పట్లో ‘వనిత’ ప్రచురించింది.) తలచుకుంటే స్త్రీలు-ఏ రంగంలో నైనా పురుషులతోపాటు రాణించగలరని మరో మాట గట్టిగా ఋజువు చేస్తారు.

శ్రీమతి రత్తి కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని కూర్గ ప్రాంతీయురాలు. తన తలిదండ్రులు ఢిల్లీలో వున్నప్పుడు ఆమె-అక్కడి ‘కాలేజీలో’ చదువు కున్నారు.

“అప్పట్లో నాకు ఉద్యోగం చెయ్యాలన్న అభిలాష వున్నా. ఇలా ‘అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీస్’లో చెయ్యాలన్న వాంఛ మాత్రం ఉండేది కాదు. మా అన్నయ్య ఐ. ఎ. ఎస్ ఆఫీసర్ కావడంతో-అతనూ, నా తలిదండ్రులూ నన్ను కూడా ఐ. ఎ. ఎస్. పరీక్షకు వెళ్ళమని ప్రోత్సహించారు.” అని చెప్పారు-శ్రీమతి రత్తి.

ముస్సోరిలోని ‘నేషనల్ అకాడెమీ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్’లో ఆమె శిక్షణ పొందు తున్నప్పుడు-ఆమె శ్రీ విజయ్ రూసు కలుసు

కున్నారు. వారి స్నేహం, వారిద్దర్నీ జీవిత భాగస్వాములను చేసింది. శ్రీ రూ ఇప్పుడు తమిళనాడు ప్రభుత్వంలోనే. పరిశ్రమలశాఖకు జాయింట్ సెక్రటరీగా పని చేస్తున్నారు....

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీస్ లో శ్రీమతి రత్తికి ఏడేళ్ళ అనుభవం వుంది. 1967 నుంచి ఆమె తమిళనాడు లోని వివిధ శాఖల్లోనూ, వివిధ జిల్లాల్లోనూ పని చేశారు. 1972లో కో ఆపరేటివ్ శాఖలో డిప్యూటీ సెక్రటరీగా ప్రభుత్వం ఆమెను నియమించింది. 75లో ‘పెర్సనెల్ ఆండ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్మ్స్’ శాఖకు ఆమె అదే హోదాలో మార్పు జడ్డారు. తర్వాత ఆ శాఖలో జాయింట్ సెక్రటరీ అయ్యారు.

“ఆశా-తక్కిన ప్రభుత్వశాఖలు ఎలా పని చేస్తున్నాయి? ఆ శాఖలో ఉద్యోగుల విధి నిర్వహణలు ఎలా వున్నాయి? - అని చూస్తుంది. విధులను నిర్వహించడంలో కాలయాపన జరగకుండానూ, సవ్యంగా జరిగేలాగానూ ఆ శాఖ చూస్తుంది. ఆ శాఖ ఒక ‘కో ఆర్డినేటింగ్ బాడీ.’ అందులో ‘సృజనాత్మకత’ వుంది. ఆ ఉద్యోగం నాకు బాగా నచ్చింది.

కలెక్టర్ ఉద్యోగం అంటే-ఇదొక రకమైనది; ఇందులో ఇంకొక రకమైన ఉత్సాహం కనిపిస్తుంది. అనునిత్యం ప్రజలకు దగ్గరగా వుండాలి. వారి వారి ఇబ్బందులను గమనిస్తూ వుండాలి; వీలైనంతవరకూ సహాయపడుతూ వుండాలి. వివిధ రకాలైన సమస్యల్ని పరిష్కరించడంలో, వాటి

గురించి ఆలోచించడంలో నిజంగా ఎంతో ఉత్సాహం కనిపిస్తుంది. ప్రతి రోజూ ఎందరో ప్రజలు నన్ను కలుసుకుంటూ వివిధ సమస్యలను వివరిస్తూ వుంటారు. ఇది మరీ ఎక్కువ కావడంతో-నేను ఉదయం 10-30 నుంచి, 12 గంటలవరకూ ఆపనే పెట్టుకున్నాను. శుక్ర, శనివారాల్లో మాత్రం పూర్తిగా ఆఫీసు పస్లు చూసుకుంటాను. అలా నేను రోజూ ఎంతమందినో కలుసుకోదం జరుగుతోంది; వారి ఇబ్బందుల్ని వినడం, వారికి సహాయం చెయ్యడం - జరుగుతోంది.” అని చెప్పారు శ్రీమతి రత్తిరూ.

విద్యార్థిని దశలో ఆమె - క్రీడల మీద ఎంతో ఉత్సాహం, శ్రద్ధా చూపేవారు; ‘క్రీడా కారిణి’గా పేరు తెచ్చుకున్నారు. ఆ ఉత్సాహం ఆమెకు ఇంకా వున్నది. ఆఫీసు పనితో సతమత మవుతున్నా - ఆమె నేటికీ క్రీడలమీద మంచి ఉత్సాహం చూపుతున్నారు. తమిళనాడు విమెన్ క్రీకెట్ లో ఆసోసియేషన్ కు ఉపాధ్యక్షురాలిగా, ఆమె ఎంతో సేవ చేస్తున్నారు. 1976లో వెస్ట్ ఇండిన్, ఇండియా మధ్య జరిగిన టెస్ట్ పం, ఏర్పాటులో-ఆమె తోడ్పాటు చాలా వున్నది.

“మా ఆసోసియేషన్ మానేజింగ్ కమిటీలో అందరూ వనితలే వున్నారు. మానేజింగ్ కమిటీలో అందరూ వనితలే గల, ఇలాంటి ఆసోసియేషన్ మనదేశంలో ఇదొక్కటే! విమెన్ క్రీకెట్ లో ‘టెస్ట్ మాచ్’లు నిర్వహించడం - అదొక అనుభవం! దానికిగాను విరాళాలను సేకరించి, పథకాలు రూపొందించడం జరిగింది. అది జయప్రదం కావడంతో, ఎంతో ప్రోత్సాహం కనిపించింది. ఈ డిసెంబర్లో ఇంకొక ‘టెస్ట్ మాచ్’ జరపడానికి - ఆ ప్రోత్సాహం దోహదం చేసింది. ఇంగ్లండ్, ఆస్ట్రేలియా, వెస్ట్ ఇండిన్, న్యూజిలాండ్, ఇండియా దేశాల జట్లు-ఇందులో పాల్గొంటాయి. క్రీకెట్ క్రీడలో స్త్రీలు మరింత ఉత్సాహం చూపాలని నా ఆశ. ఉత్సాహంగల వారికి ప్రోత్సాహం చూపాలి!” అంటారు శ్రీమతి రత్తిరూ.

రూ దంపతులకు ఇద్దరు పిల్లలు. ఆమె-ఉద్యోగిని, అందులో అడ్మినిస్ట్రేటర్. అంచేత, పిల్లలను

సంరక్షించుకోదంలో ఆమెకు ఎన్నో సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యాయి. అయితే, ఆమె భర్త, తన ఆఫీస్ కాగానే ఇంటికొచ్చి-ఇంటి బాధ్యతనూ, పిల్లల బాధ్యతనూ వహిస్తారు.

“భాషా సమస్య, ఆహారపు అలవాట్లు మా మధ్య ఎలాంటి ఇబ్బందులూ కలిగించలేదు. ఒకరొకరు అర్థం చేసుకుంటూ, కాలం గడిపితే, ఏదీ సమస్యగానే కనిపించదు. నా భర్త, నా ఉద్యోగాన్నీ, నా బాధ్యతనూ అర్థం చేసుకోగలరు కాబట్టే-ఇంటి దగ్గరి నా బాధ్యతలన్నీ చాలా వరకూ ఆయనే చూసుకుంటూ వుంటారు. ఆయన ప్రభుత్వోద్యోగే కాబట్టి-మా స్నేహితులందరూ ఇద్దరికీ పరిచయస్థులే. మా పిల్లలు ఇంగ్లీషు, హిందీ, తమిళం, మాట్లాడతారు. నాది కూర్చు భాష; మా ఆయనది మైథిలీ భాష. (బీహార్ ప్రాంతంలోని ఒక భాష) అంచేత ఇంటి దగ్గర మేము హిందీలోనే ఎక్కువగా మాట్లాడుకుంటాము.” అని చెప్పారు ఆమె-తృప్తిగా. *

ప్రేమలవాదం

డా. భారతీ భరత్

“అబ్బ....వెధవ కొంప....వెధవ బ్రతుకూను. అక్కడైతే కాలు కదపకుండా పువ్వుల్లో పెట్టి చూస్తారు”. రెండు రోజులనుంచీ జ్వరంతో పడి ఉన్న అన్నపూర్ణమ్మ సణుగుడికి వంటగదిలో ఉన్న కోడలు లలిత మనసు చివుక్కుమంది.

ఎవరబ్బ....అంత పువ్వుల్లో పెట్టి చూచేవాళ్ళు? ఉన్నవాళ్ళు ఒక్క కూతురు. ఒక్క కొడుకు.

ఈ ఇంట్లో ఆవిడ మాటకు ఎవరూ అడ్డు చెప్పడం ఉండదు.

ఇక కూతురు లక్ష్మి ఇంటికి వెళ్ళినా ఉండలేక నాలుగు రోజులకే తిరుగు ప్రయాణం.

లక్ష్మి అత్తగారికి నలుగురు కొడుకులు. అంతా ఉమ్మడి కుటుంబమూ, రైతాంగమూను.

ఒక్కొక్క కొడుక్కి ఇద్దరేసి ముగ్గురేసి పిల్లలు.

అత్తాకోడళ్ళకో, తోడికోడళ్ళకో, పిల్లలకో ఎవరో ఒకరికి ఆ ఇంట్లో పోట్లాట ఉండని రోజే ఉండదు.

కోడళ్ళచేత గొడ్డులా పని చేయించే రకం ఆ అత్తగారు.

అటువంటి ఇంట్లో పద్ద లక్ష్మి ఈమెను పువ్వుల్లో పెట్టి చూడడు సరిగదా, కన్నతల్లి వచ్చిందని కాస్తేపు కూర్చుని మాట్లాడే తీరికే ఉండదు.

మరి అత్తయ్యగారు అలా తిట్టుకుంటున్నారేమిటి?

దూరపు బంధువులున్నా వాళ్ళలోనూ అంతలా పువ్వుల్లో పెట్టి చూచేవాళ్ళే లేరు.

ఐనా ఆవిడ బుద్ధే అంత. ఎంతగా చూస్తున్నా ఇంకా చూడలేదని సణుగుతూనే ఉంటుంది.

“లలితా....ఇటు రా వే....ఒక్కసారి వచ్చి వెళ్ళమ్మా.” రెండురోజుల జ్వరంతో ఉపవాసం ఉన్నా, గట్టిగా నోరు చించుకుని అరుస్తున్న అత్తగారి అరుపులతో అన్నం ఉడుకుతున్న పొయ్యి వదలి పరుగున వచ్చింది లలిత.

“కాస్త ఏదేనా కలిపి తీసుకురా. నీరసంతో చచ్చిపోతున్నా.” కళ్ళుమూసుకొని ముఖం చూడ నన్నట్లు ప్రక్కకు తిరిగి పడుకుంది.

“ఇక్కడ బతాయీరసం తీసుకు వచ్చి పెట్టా నండి. మీరు తీసుకున్నారాండి?”

“ఆ...ఏం రసంలే. నీళ్ళేకదా. వెళ్ళు. ఆ రమణని ఇలా పిలుస్తావా? కాస్త కాళ్ళు పట్టాలి.”

అత్తగారి మాటలతో వీడి అరుగుమీదికి వచ్చింది.

లలితకు ఒక కూతురు, ఒక కొడుకు.

కూతురు రమణ నాలుగు, కొడుకు వాసు రెండు చదువుతున్నారు.

రోడ్డుమీద పిల్లలతో ఆడుకుంటున్న రమణను పిలుచుకొచ్చింది లలిత.

“నాన్నమ్మను వదిలి బయటకు వెళ్ళవద్దని

చెప్పినా ఆటలకెందుకే పోతున్నావు? ఈసారి అక్కడినుంచి కదులు చెబుతా.” బుంగమూతి పెట్టి భయంతో గబగబా ముసలావిడ కాళ్ళు నొక్కు తున్న ఎనిమిదేళ్ళ కూతురిని కోపంగా చూస్తూ, వంటగదిలోకి వచ్చింది లలిత.

“వెధవ పుల్లలు. వర్షానికి అన్నీ చెమ్మగిల్లి పోయాయి. అన్నం ఉడకడానికే గంట.” తిట్లు కుంటూ నానిపోయిన అన్నం వార్చిపారేసింది.

అత్తగారికి కాఫీ కలపడానికి పొయ్యిమీద పాలగిన్నె పెట్టింది.

గొట్టంతో కంసారి ఊదినట్లు తడి పుల్లలతో కాస్తేపు కుస్తీ పట్టి, రెండు వీరకాయలు కత్తివీట ముందు వేసుకుని కూర్చుంది అత్తగారికి పెండలాడే భోజనం పెట్టాలని.

ఇంతలో “అమ్మా....నాన్నమ్మ పిలుస్తోంది” అంటూ రమణ రావడంతో కత్తివీట మీదినుంచి లేచింది.

ఎంత చూచినా ఇంకా చూడలేదనే అత్తగారన్నా, రేకుడబ్బావంటి ఆమె నోరన్నా, స్కూలు నుంచి అరిచి అరిచి వచ్చిన కొడుకుతో లేనిపోనివి చెప్పుకొనే మాటలన్నా-ఒళ్ళు మండుతున్నా, భయ వదుటానే ఉంటుంది లలిత.

పెళ్ళి జరిగి తొమ్మిదేళ్ళయినా, తల్లి ఇష్ట ప్రకారం పనులు జరిపే భర్త రామారావుకు లలిత ఎప్పుడూ ఎదురు చెప్పలేదు.

తల్లి అంటే భక్తి, గౌరవం, ప్రేమ ఆయనకు నిక్కువ-అని సరిపెట్టుకొనే స్వభావం లలితది.

వంటగది తలుపులు మూసి అత్తగారు ఉన్న చావడిలోనికి వచ్చింది.

“కడుపు నొప్పిగా ఉంది. కాస్త బయటకు తీసుకువెళ్ళు.” ఎప్పటికప్పుడు అన్ని పనులూ చేయించుకుంటున్నా ఇంకా ఏమీ చెయ్యడం లేదు. చూడడంలేదు అని తిట్టుకొనే అత్తగారంటే కాస్త ఒళ్ళు మండుతున్నా. లేవదీసి చెయ్యి పట్టుకొని నడిపించి పేరట్లోకి తీసుకువచ్చి కూర్చోబెట్టింది.

కడుపునొప్పి అంటూ ఎంతసేపటికీ లేవక పోవడంతో “మీకు కాఫీ కలుపుదామని పొయ్యిమీద పాలగిన్నె పెట్టి వచ్చానండి. పాలు మరిగిపోతాయేమో చూచి వస్తానండి.” అని అత్తగారితో చెప్పి. “రమణ నాన్నమ్మను చూస్తుండు” అని కూతురుతో చెప్పి హడావుడిగా వంటగదిలోకి వచ్చింది.

“చస్తే వదిలిపోను. మాయదారిచావు రావడం లేదు. ఎవరికోసం బ్రతకాలి? నేనంటే అందరికీ బరువేనమ్మా. నాగుంచి మీకు పని ఎక్కువై పోతోంది!” సాగదీసుకుంటూ తనను తానే తిట్టుకుంటున్న అన్నపూర్ణమ్మ మాటలు లలిత విని పింఛుకోనే లేదు.

ఉన్న కాసిని పాలు మరిగిపోవడంతో మళ్ళీ పాలుపోసి పెట్టవలసి వచ్చింది.

కాఫీ కలుపుతుంటే “అమ్మో....అమ్మో. నా కాయ విరిగిపోయిందమ్మో. కాస్తేవు నా దగ్గర ఉండకుండా పరుగెట్టిందమ్మో. నేనుచస్తే శని వదిలిపోతుందమ్మో. నన్ను చూచేవాళ్ళెవరమ్మో....లలితమ్మో....లలితమ్మో” అంటూ అరుస్తున్న అత్తగారి అరుపులతో ఏమయ్యిందిరా దేవుడా అనుకుంటూ ఆ పాలగ్లాసు అక్కడ పడేసి-పెరట్లోకి పరుగు పెట్టింది.

“అమ్మా....నాన్నమ్మ నడవలేనని కూర్చుండి పోయింది!” అంటున్న ఆ చిన్న పిల్లమీద గయ్ మంటూ మండిపడింది అన్నపూర్ణమ్మ.

“నోరుమూసుకోవే కుర్రకుంకా. నువెంత నంగ నాచివైపోయావే తల్లీ. పిల్లా నాచెయ్యి పట్టుకోవే అంటే నేను పట్టుకోను గోడ పట్టుకొనిరా అన్నది నువ్వేగదే! ఏమ్మా....లలితమ్మా....కాస్త చెయ్యి

పట్టుకొని లేపుతావా ఇంకా గ్రుడ్లప్పగించి అలాగే చూస్తావా?” అంటున్న మాటలతో కంగారుగా అత్తగారి చెయ్యి పట్టుకొని లేవదీయబోయింది లలిత.

ముసలావిడ లేవాలని ప్రయత్నం చేసింది కాని లేవలేకపోయింది.

“ఊహూ... నేను లేవలేను. నువ్వే నెమ్మదిగా లేవదీయి” నేలమీద చతికిలబడింది నీరసంగా.

చచ్చేనా దేవుడా అనుకుంటూ పదినిమిషాలకు ఆమెను నిలబెట్టేసరికి లలితకు తల తిరిగింది. సన్నని లలిత కాళ్ళు, చేతులు తోటకూర కాడలయ్యాయి.

“హమ్మయ్య వెళ్ళమ్మా. కాఫీ పట్టుకురా.” నీరసంగా మంచం మీద వారి పోయింది అన్నపూర్ణమ్మ.

లలిత కాఫీ తెచ్చేసరికి ‘ఊ....అ!’ అంటూ తనలో తానే సణుక్కుందోంది.

“కాఫీ తెచ్చానండి. లేవదీయ్యమంటారా” అడుగుతున్న లలిత మాటలకు కోపంగా. “అక్కడ పారేసి వెళ్లు. నేను లేస్తానులే. నీళ్ళే గదా ఏం పట్టు ఇచ్చి చస్తోందిలే. కాస్త పెందలాడే వంటచేసి ఒక్క ముద్ద పెట్టమ్మా.” అత్తగారి మాటలతో గ్లాస్ స్టూల్మీద పెట్టి వంట గదిలోకి వచ్చింది.

బీరకాయలు కోసి వేపుతుండగా “అమ్మా పిన్ని వచ్చిందే!” అంటూ ఇద్దరు పిల్లలూ జయలక్ష్మి రెండు చేతులూ పట్టుకొని వచ్చారు.

లలిత పరుగున వచ్చి చెల్లెలిని రెండు చేతులతోనూ సంతోషంగా చుట్టివేసింది.

అందరూ సంతోషంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటుంటే

కోడలు చెల్లెలు దిగిందన్న మాటతో అన్నపూర్ణమ్మ ముఖం మరీ మాడిపోయింది. అసలు నీరసంకన్నా ఈ విచారం ఎక్కువై గోడవైపుకు తిరిగి పడుకుంది.

అక్క అత్తగారిని పలకరించాలని జయలక్ష్మి వచ్చి అన్నపూర్ణమ్మ పడుకున్న మంచం మీదకు వచ్చి కూర్చుంది.

‘అత్తయ్యగారండీ అత్తయ్యగారండీ’ అంటూ రెండుసార్లు పిలిచినా అన్నపూర్ణమ్మ పలకలేదు.

రమణ, వాసు కూడా, “నాన్నమ్మా పిన్ని వచ్చిందే!” అంటూ అరిచినా ఆమె లేవలేదు.

అత్తగారి నాటకం తెలిసిన లలిత నవ్వుతూ “రావే జయా! టీ త్రాగుదువుగాని,” అంటూ చెల్లెలి చేయి పట్టుకొని తీసుకుపోయింది.

“సాపం చాలా నీరసపడిపోయారు.” అన్నపూర్ణమ్మ బుద్ధి తెలిసిన జయలక్ష్మి నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయింది. పిల్లలు కూడా వాళ్ళ వెనుకబడ్డారు.

వాళ్ళలా వెళ్ళిపోవడంతో ముసలమ్మగారిలో కదలిక, కంటిచూపు వచ్చాయి.

‘ఆ వచ్చిందీ! సంసారమంతా గుల్ల. ఎవరో ఒకళ్ళు దిగుతునే ఉంటారు. సత్రం సత్రం’ మనసులోనే తిట్టుకుంది కోడలివైపు వాళ్ళను.

ఇంతలో హైస్కూల్లో టీచర్ పనిచేస్తున్న అన్నపూర్ణమ్మ ఒక్కగానొక్క కొడుకు “అమ్మా ఈ పూట బోజనం చేస్తావా? ఒంట్లో ఎలా ఉంది?” అంటూ వచ్చి తల్లి మంచం మీద కూర్చున్నాడు.

అప్పుడే నీరసంగా కళ్ళు తెరిచినట్లు, “వచ్చావా నాయనా రామం, ఏమిదోరా తలనొప్పి. కాళ్ళు లాగడం, కళ్ళు తిరగడం, కడుపునొప్పి. గుండె దడ. వెదవప్రాణం పోవడం లేదు నాయనా. రామం! నువ్వు ఆలా నీరసంగా ఉన్నావేమిట్రా?” ప్రేమగా అన్నపూర్ణమ్మ తన చేతితో కొడుకు వీపు నిమిరింది.

“నాకేం రోగం! నేను బాగానే వున్నాను. పిల్లలతో అరచి అరచి రావడంతో నీరసంకాక ఇంకేముంటుంది! అది నాకు ఆలవాటైపోయింది. స్కూల్ లేకపోతే నాకేమీ తోచదు. టీ త్రాగి వస్తాను” అంటూ లేవబోయాడు.

“కాస్తేవు కూర్చో నాయనా.” ఎంతో ప్రేమతో అతని చేయి పట్టుకుంది.

“ఆ బల్తాయీరసం త్రాగావా? గ్లూకోజ్ త్రాగుతున్నావా?”

“ఆ అన్నీ ఒకటే రుచిరా బాబూ. నీళ్ళ రుచే. త్రాగినా ఏం పట్టలే” నీరసంగా కళ్ళు మూసుకుంది.

“రామం! నీ మరదలు దిగిందిరా. అమలాపురం వెళ్తూ ఇక్కడ దిగిందట. కూడా మొగుడు రానేలేదు. రాజమండ్రినుంచి ఒక్కత్రీ వచ్చే సిందిరా! నిగ్గా బిడియం లేవురా. అడదానికి ఎంత ధైర్యంరా నాయనా?”

తల్లి మాటలకు కాస్త చిరాకు కలుగుతున్నా “ఆ టేబుల్ వేసుకున్నావా” అంటూ మాట మార్చేశాడు.

“ఊ వేసుకున్నారే. ఆ అప్పా చెల్లెళ్లేవో ఊసు లాడుకుంటుంటే నాకెందుకు కాని - నాకింత ముద్ద పెందలాడే పెట్టమనరా. వెళ్ళి నువ్వు రెండు తిడితేనేగాని అది పెట్టదురా నాయనా!”

“అ! అలాగే వెళ్ళి కేకలేస్తానుండు” అంటూ లేవబోయాడు.

“అన్నట్టు మరిచిపోయాను. జయ పెళ్ళి అయ్యాక ఇదే రావడం. అప్పగారు చీరా. జాకెట్టు తీసుకురమ్మని చెప్పవచ్చు-తీసుకురాకు. నీ జీతం డబ్బులు ఎన్నింటికి పెడతావు నాయనా. ఇదేమైనా ధర్మసత్రమా యేమిటి?” అంత వరకూ కళ్ళుమూసుకొని పడుకున్న మనిషి. ఈ మాటలు కళ్ళు త్రిప్పుతూ చెప్తోంటే తల్లి బుద్ధికి మనసులోనే నవ్వుకున్నాడు.

“అలాగే నమ్మా నేనుమాత్రం ఎక్కడినుంచి తెచ్చి పెట్టను? నాకు వచ్చే జీతం నాలుగు వందలు ఎన్నింటికి పెట్టగలను? లలితతో అలాగే చెబు తాను. నోరు మూసుకుంటుందిలే?” నెమ్మదిగా అని, వంటగదిలోకి వచ్చాడు.

వంటగది అంతా సందడిగా ఉంది కబుర్లతో. ఉన్నవాళ్ళు ఇద్దరుపిల్లలే ఐనా అల్లరి అరవై మంది చేసినంత.

అమ్మకు భోజనం పెందలకడనే పెట్టు అందా మను కుంటుండగానే, అన్నం కంచం, కూర గిన్నె తీసుకొని నవ్వుతూ కళ్ళతోనే వచ్చారా. అన్నట్టు పలకరించి అత్తగారి దగ్గరకు వెళ్ళింది లలిత.

రామారావు టేబుల్ మీద ఉన్న ఫ్లాస్కులోని టీ కప్పులో పోసుకొని మరదలితో మంచి చెడ్డా మాట్లాడుతూనే టీ త్రాగి తన రూం చేరు కున్నాడు.

రాత్రి తొమ్మిది గంటలు దాటింది.

కర్ణాటక సివిల్ డిఫెన్స్ ట్రైనింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్ - ఇటీవల ఒక మాతన ప్రక్రియను ప్రారంభించింది. ఏమిటంటే - 'సాంఘిక రక్షణ'లో ఇల్లాళ్ళకు శిక్షణ ఇవ్వడం!

ఈ రక్షణ స్వచ్ఛందమైనది. ప్రజలకు అవసరం వచ్చినప్పుడు, కష్టం వచ్చినప్పుడు, తుపానులు, కరువు, వరదలు, ప్రమాదాల్లాంటివి ఏర్పడినప్పుడు - ఈ రక్షణ సంస్థ వెళ్ళి సహాయపడుతుంది.

ప్రజలకు ఇలాంటి తర్రీదు ఇవ్వడానికి మన దేశంలో సివిల్ డిఫెన్స్ ట్రైనింగ్ సెంటర్స్ చాలా చోట్ల వున్నాయి.

కర్ణాటక సివిల్ డిఫెన్స్ వారు - ఇల్లాళ్ళకు కూడా ఈ శిక్షణ ఇవ్వడం ఎంతో అవసరం అని భావించారు - ఇళ్ళల్లోనే ఎన్నో ప్రమాదాలు జరగడానికి అవకాశాలున్నాయి కాబట్టి!

ఈ శిక్షణాలయం - ఇల్లాళ్ళకు ఇలా శిక్షణ ఇవ్వబోతున్నట్టు ప్రకటించగానే, ఎందరో ఉత్సాహం చూపించారు. రోజుకు రెండు గంటల చొప్పున, వది రోజులపాటు జరిగిన తొలి

'శిక్షణ కాలం'లో చాలామంది ఇల్లాళ్ళు తర్రీ దయనారు. ఆ ఇల్లాళ్ళ వయసులు 20 నుంచి 35 వరకూ వున్నాయి. వాళ్ళల్లో చాలామంది యస్. యస్. యల్. సి. పానయినవాళ్ళు.

వది రోజులపాటు జరిగే ఈ 'కోర్స్'లో ప్రథమ చికిత్స, కృత్రిమ గ్వాస కల్పించడం, విష జంతు వులు కరిచినప్పుడు చికిత్స చెయ్యడం, వయసు మారినవారికి, అనారోగ్యంతో బాధపడేవారికి - అత్యవసరమైన సహాయాలు చెయ్యడం, ఇళ్ళల్లో జరిగే అగ్ని ప్రమాదాలకు వెంటనే చికిత్స చెయ్యడం వంటివి, ఎన్నో నేర్చుకారు.

తొలి విడతలో చాలామంది శిక్షణ పొందిన తర్వాత, అది చూచి చాలామంది కామా అలాంటి శిక్షణ పొందడానికి ఉత్సాహం చూపారు. ఇవ్వుడు ఆ శిక్షణ కేంద్రం - ఒక్క ప్రాంతంలో శిక్షణకు ఉత్సాహం చూపగలిగేవాళ్ళు 30, 40 మంది గనక వుంటే - వాళ్ళందరికీ అందుబాటుగా వుండేట్టుగా ఆయా ప్రాంతాల్లోనే శిక్షణ ఇస్తున్నది....

—క. కు

రామారావు తన గదిలో ఏవో పుస్తకాలలో తల దూర్చాడు.

దానికి ప్రక్క గదిలోనే లలిత చెల్లెలితో ఏవో పుట్టింటి విషయాలు, చిన్ననాటి సంగతులు

నెమరువేసుకుంటోంది.

పిల్లలిద్దరూ మంచి నిద్రలో వున్నారు.

“రామం....రామం చెల్లాయి వచ్చిందిరా.” అన్నపూర్ణమ్మ సంతోషంతో గట్టిగా పిలుస్తోంటే

విశాఖపట్నం పోర్టుప్రస్తు కంచరపాలెం క్వార్టర్స్‌లో గారదా మహిళా సమాజం — బొమ్మల కొలువు పెట్టడమనే సారాంశ సంప్రదాయానికి ఈ దసరా వేడుకల్లో సరికాత్త ప్రయోగబలంతో ఒక కమనీయే మైన ఎగ్జిబిషన్‌ని రూపొందించారు. కాలనీలో దాదాపు రెండు వందలు గృహాలున్నాయి. ఈ గృహాలులందరు పోగు చేసిన బొమ్మల్లో ఉత్తమ మైన వాటిని ఏరి సంప్రదాయ పద్ధతిలో చేర్చి పెట్టడంతో వందమంది కవుల అందమైన పద్యాలను ఒకచోట సంకలించినట్లుంది....

మిక్కిలి విపులతతో శ్రీ పి. కేశవగిరిరావు (లోగడ పోర్టు ఉద్యోగి) చేసిన దారు చిత్రాలు (ఫుడ్‌క్రాఫ్టు) ఈ బొమ్మల కొలువుకు ఒక ప్రక్కన అమర్చారు. ఇవి మాటికిపైగా ఉన్నాయి. వీటన్నిటినీ కళాఖండాలుగా పేర్కొనవచ్చు. వీటిని చూసి, కళా హృదయుడైన శ్రీ బి. కె. రావు (పోర్టుప్రస్తు మాజీ చేర్మన్) "ఇన్నాళ్ళు యితట్టి ఎక్కడ దాచారండి?" అనడం గొప్ప అభినందన!

ఇక్కడి పురుషులంతా పోర్టు ఉద్యోగులు; అది కారులు. దానికి చిహ్నంగా, రేపు కార్యకలాపాలు జరిగే స్థలాన్ని, అక్కడున్న శ్రీ వేంకటేశ్వరాలయం, ఆ పక్కనే ఎంట్రన్స్‌చానల్‌లోంచి వస్తున్నట్టు కనపడే భారీవాక, వాకలోంచి దిగిన సరకును రవాణాచేసే ట్రక్కులు; ఈ దృశ్యాలన్నీ మట్టితో కట్టారు—ఈ కాలనీ మహిళలు. అవన్నీ నాలుగు కాలాలపాటు దాచవలసిన కిల్ప సంపదతో నిర్మించ బడ్డాయి. కాని దాచడానికి వీలేనివి అయిపోయాయి.

ముగ్గురూ చావట్లోకి వచ్చారు.

అంతవరకూ ఒకరికేని దానిలా మంచానికి ఆతుక్కున్న మనిషి—కూతురిని, కూతురు ఇద్దరు ఆడపిల్లల్ని ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకొని కబుర్లు చెప్పేస్తోంది. ముద్దులు పెట్టేసుకుందోంది.

ఆ దృశ్యం చూస్తోంటే లలితకి ఒళ్లు మందింది.

బంధువుల్లో ఎంత తేడా? కోడలి తరపు వాళ్ళు వస్తే పలకరించినా పలకని మనిషి, తన వాళ్ళు వస్తే ఎంత ప్రేమ. ఎంత ఆదరణ! కొడుకు బిడ్డలతో నవ్వుతూ మాట్లాడని మనిషి కూతురు బిడ్డలంటే ఎన్ని ముద్దులొంకబోస్తోంది!

అలోచనలతో గుమ్మం దగ్గరే నిలబడింది లలిత.

"బావగారు రారేదమ్మా!" అంటూ రామా రావు వచ్చి ఎదురుగా ఉన్న స్టూర్ మీద

ఆ మహిళలు ఆ దృశ్యాలని రూపొందిస్తున్నప్పుడు అంత కళాత్మకంగా వస్తాయని ఊహించి వుంటే వాటి నిర్మాణానికి కేవలం మట్టి, ఇసుక కాక కనీసం ప్లాస్టరాఫ్ పారిస్ ఉపయోగించేవారేమో అని పించింది.

ఉదయం తొమ్మిది గంటల్లోగానే అవీనులకు వెళ్ళిపోయే పురుషులు సాయంకాలం ఐదున్నర అయితేనేగాని ఇళ్ళకు రాలేరు. ఈ లోగా తమకేర్పడిన తీరిక సమయాన్ని వృధా చేయకుండా ఈ కాలనీ మహిళలు, చీరల మీద బుటాలు దిక్షెన్లు లేసులు కుట్టడాన్ని సాదన చేసేరు. కొందరు, రంగు రంగుల ప్లాస్టిక్ వైర్లతో అత్యంత ఆధునికమైన దిక్షెన్లలో హండ్‌బ్యాగులు, వర్సులు మొదలైనవి అల్లి తమ వైపువ్యాన్ని చూపారు. కొందరు, వాటర్, ఆయిల్ కలర్సుతో పెయింటింగులు వేశారు. అలా తయారైనవాటిలో మిక్కిలి కళాత్మకంగా వుండే వాటిని ఈ ప్రదర్శనలో అమర్చారు.

ఇక్కడ ఏటేటా ముగ్గులపోటీ; గృహపారి శుద్ధ్యపోటీ మొదలైనవి జరుగుతాయి. ఆ విధంగా ఈ మహిళల మధ్య ఒక మాతన చైతన్యం నెలకొని, ఈ ప్రదర్శనకు అవకాశాన్నిచ్చేయి. గారదా మహిళా సమాజంవారి ఈ ప్రదర్శన నిర్వాహకురాలు శ్రీమతి కళారామకృష్ణ బహుధా అభినందనీయురాలని, వలుపురు ప్రశంసించారు.

ఈ ప్రదర్శన అక్టోబరు 13 నుండి 21 వరకు జరిగింది. రోజూ ఒక వెయ్యిమంది చూడారు.

—నత్యభామ

కూర్చున్నారు.

"ఆయనకు ఏవో పొలం పనులు ఉన్నాయట ఖాళీ లేదంటే నేనే పిల్లలను తీసుకు వచ్చా నన్నయ్యా." లక్ష్మి నవ్వుతూ చూచింది అన్న గార్ని.

లక్ష్మి—తల్లివంటిది కాదు. సరదా, కలుపుగోరు తనం కలది. గౌరవ మర్యాదలు తెలిసినది.

తనకంటే చిన్నది కావడంతో ఆడపడుచు ఐనా లక్ష్మి అంటూ పేరుపెట్టి పిలుస్తుంది లలిత.

"వదినా....బాగున్నావా?" మంచం మీది నుంచి లేచివచ్చి లలిత చేయి పట్టుకుంది.

లలిత, జయలక్ష్మి కూతురుతో మాట్లాడు తుంటే ముసలావిడ మనసులోనే విసుక్కుం బోంది.

"అమ్మా....ఇంత రాత్రివేళ లక్ష్మి ఒంటరిగా

చిన్నపిల్లలతో వచ్చింది. రేపు వస్తే ఏం పోయేది?"

కొడుకు మనసులో ఏమనుకొని అన్నాడో తెలుసుకోకుండా తేల్చి పారేసింది అన్నపూర్ణమ్మ—

"అఁ ఇన్ను ప్రయాణాలకి భయమేమిటి? కూడా మగవాళ్ళే రావాలనుకుంటే ప్రయాణాలు ఐనట్టే. ఐనా ఈ రోజుల్లో దొంగల భయం ఏముందిలే? పట్టపగలులా ఎక్కడ చూచినా కరెంటు లైట్లేగదా. భయపడే రోజులు కావురా నాయనా ఇవి. ఆడపిల్ల ఒంటరిగా వచ్చిందని భయపడ్డావా యేమిటి?" తల్లి నవ్వుతూ అంటున్న మాటలకు రామం నోరు తెరిచాడు.

అంతకుముందు సాయంత్రంవేళ జయలక్ష్మి వచ్చినప్పుడు, ఒంటరిగా వచ్చిందని 'ఆడదానికి ఎంత దైర్యంరా నాయనా?' అంటూ విమర్శించిన తన తల్లికి రెండు నాలుకలు ఉన్నాయేమో అను కుని నవ్వుకున్నాడు.

తల్లి, కూతురు, కొడుకు కబుర్లు చెప్పు కుంటుంటే — లలిత, జయలక్ష్మి గబగబా వంట చేశారు.

భోజనాలయ్యాక అందరూ తీరిగ్గా కూర్చున్నారు.

"రేపే వెళ్ళిపోతాను. నేను ఉండాలని రాలేదు." అంటున్న కూతురి మాటలతో ముస లావిడ మురిగిపోయింది. ఎంతో బెంగపెట్టుకున్న దానిలా ఆమె ముఖం విచారంతో నిండిపోయింది.

"అఁ వెళ్ళొచ్చురే, పదిరోజులైనా ఉండకుండా వెళ్ళిపోతావా యేమిటి? నువ్వు వచ్చి నాలుగు నెలలే ఐనా నాలుగు యుగాల్లా ఉన్నామే తల్లీ, నీ దగ్గరకే వచ్చి చూడాలనుకుంటున్నాను నేను. ఉన్నదానిని ఒక్కకూతురివి!" అంటూ కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

"బోను లక్ష్మి....ఇప్పుడు వచ్చి రేపే వెళ్ళి పోతే మాకూ బాధగా ఉంటుంది. ముఖం చూపించి వెళ్ళిపోతావా?"

"లేదు వదినా... అక్కడ ఆయనకు పొలం పనులు అవీనూ. రేపు సాయంత్రానికి ఆయన వచ్చేయ్యమన్నారు."

"ఆ మొగుడేదో అంటే జడిసిపోతావేమిటే? తిడితే నాలుగు తిడతాడు, గారికి పోతాయి. మగాళ్ళ మాటలు రెక్క చేస్తే నువ్వెక్కడా ఉండలేవు."

కోపంగా అంటున్న తల్లి మాటలకు, రామా

రావుకు మగవాడి పొరుషం వచ్చినా ఏమనీ అనలేక నవ్వుతూ భార్య ముఖాన్ని చూచాడు.

లలిత కూడా అతనిపై పే చూస్తోంది.

'మీ అమ్మగారు అన్నట్లు నేనూ మీ మాటలు రెక్కచేయను' అన్నట్లు ఉన్నాయి ఆ చూపులు.

రామారావు మాట మార్చేకాదు.

"అవతల బావగారు బాధపడతారని లక్ష్మి అందోంటే నువ్వు అగమంబావు దేనికి.... మనం అవుచేసినా అది అగవద్దూ? దాని సంసారం దానిది. ఇక్కడ ఉంటే అక్కడ అదాయాలు తోడికోడళ్ళకే." నవ్వుతూ చెల్లెలిని చూచాడు అతను.

"ఈడుకో అన్నయ్యా అంతగా మాటలు కట్టెయ్యడం లేదులే-నీ మాటలే కాని. ఉమ్మడి సంసారం....అదో పెద్ద సామ్రాజ్యం." లక్ష్మి మాటలతో అందరూ నవ్వుకుండా ఉండలేక పోయారు లక్ష్మి అత్తారిల్లు తలచుకొని.

అందరూ నిద్రపోతున్నా అన్నపూర్ణమ్మ మాత్రం రాత్రంతా కూచురిని ప్రక్కలో పడుకో బెట్టుకుని సోది చెబుతూనే ఉంది.

తెల్లవారింది. ముఖం కడుక్కుని వస్తున్న కొడుకును మంచం మీద కూర్చోమని పిలిచింది.

"రామం....చెల్లాయికి, పిల్లలకు మంచి బట్టలు తీసుకురారా, వచ్చే దీపావళికి కట్టుకుంటారు!" అధికారంతో అజ్ఞాపిస్తోన్న తల్లి మాటలతో రామ రావు గొంతులో వెలక్కాయ పడింది.

'పెళ్ళి అయిన తరువాత మొదటిసారిగా వచ్చిన మరదలికి బట్టలు తీసుకువస్తావేమో. తీసుకురాకు. నీ జీతం డబ్బులు ఎన్నింటికి పెడతావు నాయనా' అని హితబోధలు చేసి జాలిపద్ద అమ్మ మాటలు ఎంతలో ఎంతగా మారిపోయాయి!

తల్లి బుద్ధికి అసహ్యమేసింది.

"ఇప్పుడెందుకమ్మా బట్టలు, నాలుగునెలల క్రింద పెట్టాంగదా? వచ్చినప్పుడల్లా దాని మీది ప్రేమతో నువ్వు పెట్టమంటుంటే డబ్బు ఎక్కడి నుంచి వస్తుందే-నేను చావనా? బ్రతకనా?" అంటూ కోపంతో అరిచి చెప్పాలనుకున్నాడు.

మూతపడిన పెదవులు విడిపోవడానికి ఇష్ట పడలేదు.

కారణం—

ఏడుపులు, అరుపులు, కాపనార్థాలు, పోట్లాటలు.

విశ్మయ

గాంధీజయంతి వారోత్సవాల సందర్భంగా విశాఖ వట్నం బా-బాపూ (మహిళా) సేవాసంఘం గాంధీ పీస్ ఫౌండేషన్ కేంద్రాల సంయుక్త అధ్యక్షంలో జరిగిన కార్యక్రమాలలో మహిళా సంక్షేమ దినోత్సవం అక్టోబరు 5 వ తేదీన బా-బాపూ భవనంలో వైభవంగా జరిగింది. ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించిన డా॥ ఇందిరాబాయి శ్రీ సంక్షేమం వట్ల శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగం మొదలైన మహనీయులు చేసిన అఖండ సేవలను ప్రస్తావించి వారికి జోహారు లర్పించారు. వరకట్నాల వల్ల అవివాహితులైన స్త్రీలు ఎదుర్కొంటున్న బాధలు, ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వేటి స్త్రీల సమస్యలు సవివరంగా చర్చించారు. కార్యదర్శి కుమారి పి. జగన్మోహిని సభ్యులకు వివిధ సేవా సంస్థల కార్యకర్తలకు స్వాగత వచనాలు వలికారు. కుమారి రమణాదమ్మ, సూర్య కుమారి, శివశ్రీగారలు గాంధీజీపై భక్తిగేయాలను పాడగా, సెయింట్ జోసెఫ్స్ విమెన్స్ కాలేజీ రెక్టర్ శ్రీమతి నాగమాంబ మధురంగా గానం చేశారు. అదే కాలేజీ విద్యార్థినులు సుబ్బలక్ష్మి, భారతి, పద్మ ఈనాటి అవివాహిత స్త్రీల సమస్యలు, స్త్రీలవట్ల పురుషులు చూపుతున్న ఉదాసీన భావం, స్వార్థచర్యం గురించి వివరించారు. సంయుక్త కార్యదర్శి శ్రీమతి కారదారెడ్డి వందన సమర్పణతో సభ ముగిసింది.

*

వారోత్సవాలలో ఏడవ రోజున జరిగిన బాలల కార్యక్రమానికి శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. బాలబాలికలు లలిత సంగీతం, చిత్ర లేఖనం, విచిత్ర వేషధారణ, వక్రకృత్యపోటీలలో పాల్గొన్నారు. శ్రీమతి కమలా రామకృష్ణచెట్టి విజే

తలకు బహుమతి ప్రదానం గావించారు. వల్సాటి యుద్ధం, బుర్రకథ, పిల్చుపోల అనంతరం శ్రీమతి కారదారెడ్డి వందన సమర్పణ చేశారు.

*

విశాఖవట్నం లయన్ లేడీస్ క్లబ్బు, లియోక్లబ్బుల సంయుక్త అధ్యక్షాన రాంనగర్ లోని విశాఖ సేవా సదన్ అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూలు ఆవరణలో ఇటీవల ఉచిత వైద్యసహాయ శిబిరం నిర్వహించబడింది. ఈ శిబిరానికి పాస్టుజిల్లా గవర్నరు లయన్ డి. వి. సుబ్బారావు ప్రారంభోత్సవం జరువగా లయన్ లేడీస్ క్లబ్బు అధ్యక్షురాలు డా॥ ఎ. హైమ వత్తిదేవి అధ్యక్షత వహించారు. స్కూలు కరస్పాండెంటు, కమిటీ కార్యదర్శి కుమారి పి. జగన్మోహిని, తదితర ఉపాధ్యాయినీ వర్గం ఈ శిబిర నిర్వహణలో సహకరించారు. సుమారు అయిదుగంటల పాటు జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో వెయ్యిమందికి పైగా రోగులను పరీక్ష చేసి వైద్య సదుపాయాన్ని అందించారు. లయన్ లేడీస్ క్లబ్బు తరపున రిటైర్డ్ సివిల్ సర్జన్ డా॥ డి. ఇందిరాబాయి, లయన్ లేడీస్ డా॥ ఎమ్. నన్యాసమ్మ, డా॥ జియామెహదీ పాల్గొన్నారు. సరియైన పోషకాహారం లేక, అనారోగ్య కరమైన పరిసరాల్లో నివసిస్తుండటం వలన కలిగి ఎసిమియా వంటి వ్యాధులతో బాధపడుతున్న గర్భిణీ స్త్రీలకు, చంటి పిల్లల తల్లులకు, కడుపులో నులి పురుగువల్లన, చర్మవ్యాధులతోను, ఎ అండ్ బి విటమినుల లోపంవల్ల కలిగే వ్యాధులతోను బాధ పడుతున్న పిల్లలకు తగిన వైద్యచికిత్స చేసి, ఉచితంగా మందులూ, టానిక్కులూ ఇచ్చారు. మూడు వందల మందికి పైగా పిల్లలకు బి. సి. జి. టీకాలు వేశారు. లియో జయన్ మిషన్ వందన సమర్పణతో కార్యక్రమం ముగిసింది.

—విలేకరి

నీరసంగా మంచం మీది నుంచి లేచాడు.

ఏ బాధలేని అన్నపూర్ణమ్మ లక్ష్మికి బట్టలు తెస్తాడు అనే ఆనందంతో కళ్లు మూసుకుంది.

పడయ్యేసరికి మళ్ళీ స్కూలుకు పోవాలికుక కాఫీ గొంతులో పోసుకుని, డబ్బు ఎప్పుడిచ్చినా అరుపు దొరికే క్లాస్ స్టోర్స్ కు బయలుదేరాడు.

భర్త బట్టలషాపుకే వెళ్తున్నాడని తెలుసుకున్న లలిత ఏదో చెప్పాలనుకుని కలవరపడింది కాని, నోరు విప్పలేకపోయింది.

జయ ఒక్కగానొక్క చెల్లెలు. పెళ్ళి అయ్యాక

ఇదే రావడం. ఒక చీరా, జాకెట్టు ఐనా పెట్టకుండా పంపితే ఏం బాగుంటుంది?

కాని ఎలా అడగడం?

'లక్ష్మికి, ఇద్దరు ఆడపిల్లలకి తెచ్చేసరికే బాధ పడతారు. మళ్ళీ నేను కూడా ఎలా చెప్పను? సరిగ్గా జయ వచ్చే రోజుకే లక్ష్మి రావాలా!' మనసులోనే తీరని బాధపడుతూ మతిలేనిదానిలా తిరుగుతూనే పని చేసుకుపోతోంది లలిత.

లక్ష్మికి, పిల్లలకు పెట్టవలసిన బట్టలు తల్లి మంచం మీదకు వీసరి, భోజనం అయిందనిపించి

స్కూలుకు వెళ్ళిపోయాడు రామారావు.

సాయంత్రం స్కూలు నుంచి వస్తున్న రామారావు వీధి ద్వారం దగ్గరే ఆగిపోయాడు.

“కొట్టు చివుకుగుడ్డలూ, వలాసం గుడ్డలూను! ఎక్కడ తేరగా దొరికాయో? యాభైరూపాయల చీరలూ ఉంది. ఒక వంద పెట్టి తెస్తే ఏం పోయిందో? నానావాళ్ళూ కొంపలోపడి తింటుంటే లేనిది ఒక్క మంచి చీర పెడితే ఏం పోయిందీ! ఒక్క రోజుతో అంతా దాన్ని తరిమేసారు. అది ఈ కొంపలో తినతగదు. తినేవాళ్ళంతా కొంపను నాశనం చేస్తుంటే ఈ పిచ్చాడికి తెలియడంలేదు. వాడలాంటి వాడవ్వబట్టే నానావాళ్ళూ వచ్చేది.”

అంతమేలేని తల్లి మాటల మూలంగా వస్తున్న కోపాన్ని అణచుకుంటూ, అప్పుడే వచ్చినవాడిలా దగ్గుతూ గడపదాటాడు.

కొడుకు వచ్చాడన్న సంగతి తెలియడంతో ఆమె నోరు మూతపడింది.

“ఊ....ఊ....” అంటూ మూలుగుతూ కళ్ళు మూసుకుంది.

“అమ్మా.....ఒంట్లో బాగోరేదా, దాక్కిర్ని తీసుకురానా?” అంటూ తల్లి మంచం మీద కూర్చున్నాడు.

ఒకవైపు తల్లి బుద్ధికి ఒళ్ళు మండుతున్నా, ఎంతో ప్రేమతో, ఎన్నో ఆశలతో పెంచి పెద్ద చేసిన తల్లిని ఆ వయసులో బాధ పెట్టకూడదని, ఆ మాత్రమైనా ప్రేమ చూపకపోతే కన్నతల్లి కుమిలిపోతుందని, తన కోపం రోలోనే దాచుకున్నాడు.

“దాక్టరెండుకులే నాయనా, మాయదారిశలపోటు కాన్సేపటికి పోతుందిలే. రామం - చెల్లి వెళ్ళి పోయిందిరా. పిచ్చిది....నాలుగు రోజులై నా వుండకుండా వెళ్ళిపోయింది.”

తల్లి మాటలకి అంతు ఉండదని నెమ్మదిగా లేచి వంటగదిలోనికి వచ్చాడు.

లలిత భర్తవంక చూసి మామూలుగానే ఒక చిరునవ్వు విసిరింది వంట చేస్తూనే.

జయలక్ష్మి పిల్లలకు స్నానాలు చేయిస్తోంది.

టీ త్రాగి నెమ్మదిగా గదిలోనికి వచ్చి కూర్చున్నాడు.

ఏదో తెలియని విచారంతో అతని హృదయం బరువెక్కింది.

‘అమ్మ మనస్తత్వం ఏమిటి? మరీ అంతలా

మాట్లాడేస్తోంది. లలిత పరాయిదా? అయినా అమ్మకు ఈ బుద్ధి ఏమిటి? కొడుకు మీద ఉండే ప్రేమ కొడుకు భార్య మీద ఎందుకు చూపలేదు? రోకంలో ప్రతి అత్త ఇంతేనా? లలిత మనస్సు మంచిది కనుక రోపల ఏమనుకున్నా పైకి మామూలుగా తిరుగుతోంది. అదే కోడలు గయ్యా? అయినాడు ఇల్లు అంతా గోలగా మారుతుంది. మధ్యన నేను చచ్చేవాడిని. అయినా అమ్మ మాటలు వింటే జయలక్ష్మి ఏమనుకుంటుంది? ఒకసారి వచ్చిన బంధువులు మళ్ళీ వస్తారా? పడక కుర్చీలో, తల వెనక్కు వార్చి కళ్ళు మూసుకుని ఆలోచనలో పడ్డ రామారావు లలిత మాటలతో కళ్ళు తెరిచాడు.

“జయ రేపు వెళ్ళిపోతానంటోందండీ” అనగలిగింది కాని ‘ఒక చీర పెడితే బాగుంటుందండీ’, అందామన్నా నోరురాక నిలబడిపోయింది ఆమె.

తడి చేతులు పైటకొంగురో తుడుచుకునే నెపంతో భర్త ముఖాన్ని చూడకుండా తల వంచుకుంది.

లలిత చెప్పకున్నా ఆమె ముఖంలోని భావాలు గ్రహించి నవ్వుతూ కుర్చీలోంచి లేచాడు.

“బాను లలితా, జయ వెళ్ళి అయిన తరువాత

రావడం ఇదేగా! అందుకే చీరా, జాకెట్టు తెచ్చాను. పసుపు కుంకుమలతో ఇవి పెట్టి పంపు”, అంటూ డ్రాయర్ సొరుగులో నుంచి చిన్న పేకెట్ తీసి భార్యకివ్వబోయాడు.

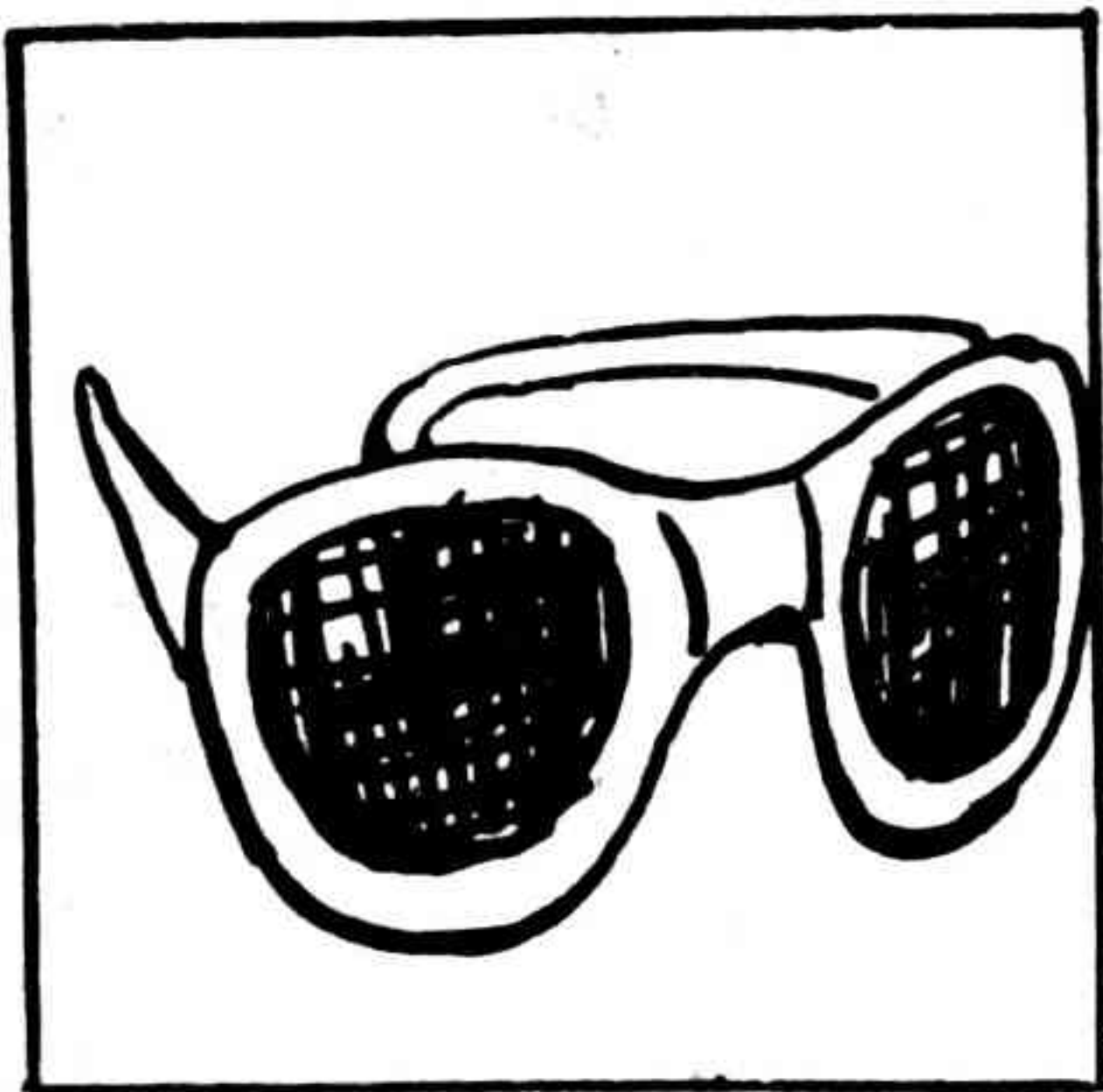
భర్త మంచితనానికి పట్టరాని ఆనందంతో కొయ్యలా నిలబడిపోయింది లలిత-భర్త ముఖాన్ని చూస్తోందే కాని పేకెట్ అందుకోలేకపోయింది.

“లలితా, మీ అత్తగార్ని తెలిస్తే నన్ను బ్రతక నివ్వదు. చాటుగా పెట్టి పంపాలి మరి. ఏమిటో లలితా. కొడుకులంటే కొండంత ప్రేమ చూపుతారు. కాని కోడలి వైపు నుంచి చూస్తే అత్తలంతా ఇంతే! మా అమ్మ ఏదో అంటుందని బాధపడకు!” విచారంతో ఆర్థిస్తున్న రామారావు ఆ పేకెట్టును భార్య చేతిలో పెట్టాడు.

“అడవానికి కావలసింది అత్త కాదండీ. బంగారంవంటి భర్త. ఆ నీడలో ఎన్ని కష్టాలైనా హాయినే అందిస్తాయి!” అంటూ ఏవేవో అందామనుకున్నా, పెదవులు విడిపోనంటుంటే తన రెండు చేతులతో భర్తను చుట్టుకుంది పందిరిని ఆల్లుకున్న లలిత-లలిత. □

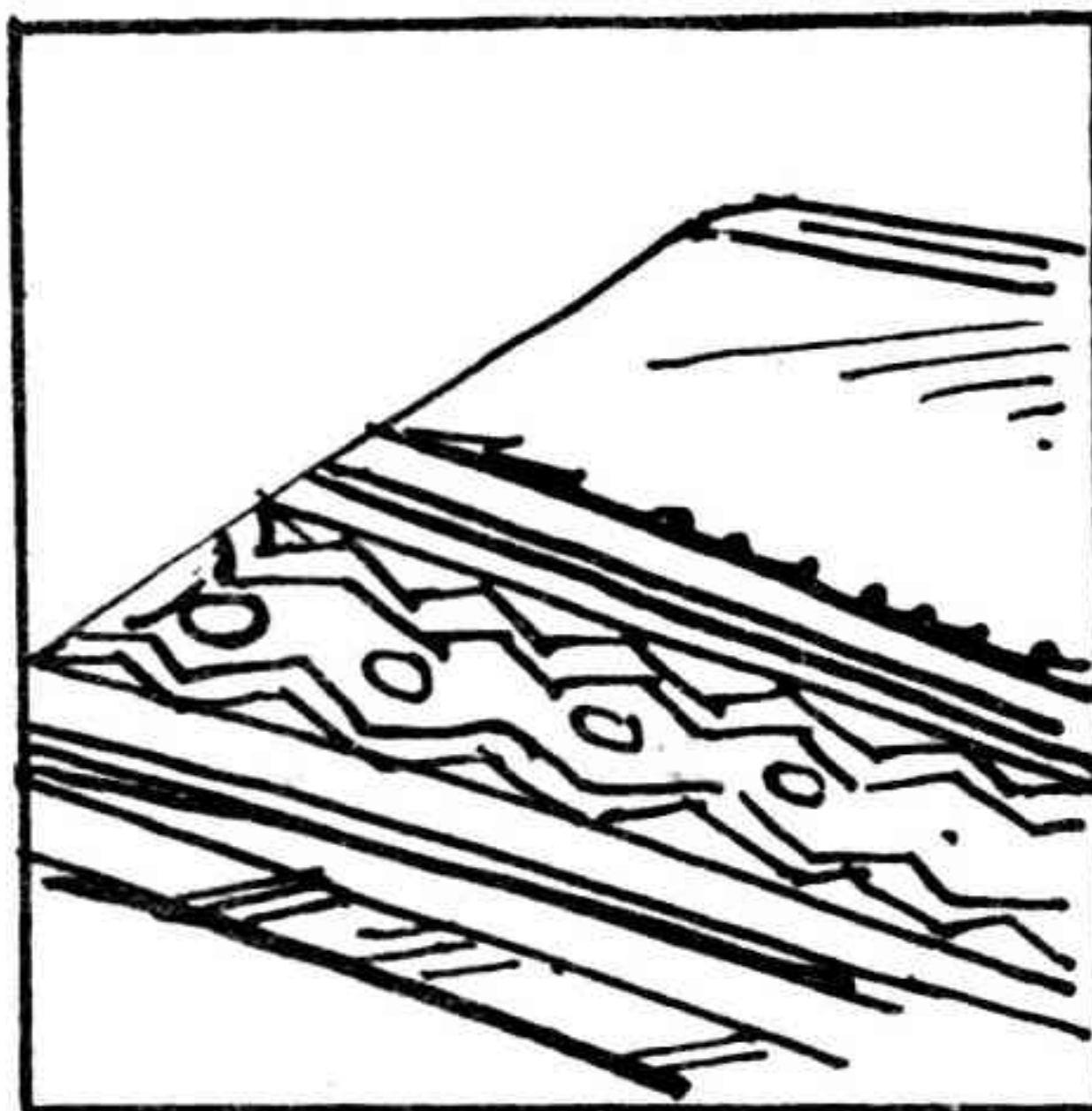
సాంఘిక శిక్షణ నేర్చుకున్న గుణపాఠం

నేను చదువుకుంటున్న రోజుల్లో నా స్నేహితు రాలితో కలిసి ఒక రోజు సాయంకాలం రాజమండ్రి నుంచి భీమవరం బస్సులో బయలుదేరాను. మేము బస్సు ఎక్కగానే వాతావరణం మారిపోయింది. ఆకాశం నిండా మబ్బులు క్రమ్మి, చిన్న వర్షపుజల్లు పడసాగింది. దారిలో ఒక పాతికేళ్ళావిడ బస్సు ఎక్కింది. చూడడానికి చాలా బాగుంది. మనిషి కట్టు, బొట్టు, తీరుతెన్నుల్నిటిలోనూ ఫ్యాషన్ కనిపిస్తున్నది. ఆమె చేతిలో ఖరీదయిన వ్యానిటీ బేగ్ ఉంది. కళ్ళకి నల్లని గాగుల్స్ పెట్టుకుంది. ఆవిడ సరాసరి వచ్చి మాముందు సీట్లో కూర్చుంది. “ఇదేం చోడ్యమే? సాయంకాలం కూలింగ్ గ్లాసులు పెట్టుకుంది. అందులోనూ మబ్బుగా వుంటే?” అంది నా ఫ్రెండు నెమ్మదిగా. కండక్టరు టిక్కెట్టు ఇవ్వడానికొస్తే, డబ్బుకోసం బేగ్ తెరచింది. “నల్లకళ్ళ జోడులోంచి కనబడుతుందో లేదో?” అన్నాను నేను గట్టిగానే. ఆ మాట వినబడినట్లుంది. వెనక్కి తిరిగి చూసిందామె. బస్సు దిగేవరకు మేము ఆమె కళ్ళజోడు మీద కామెంట్స్ విసురుతూనే వున్నాం. మరి అంత స్టయిల్ ఎందుకు? చీకటిలో కూడా కూలింగ్ గ్లాసులెందుకు పెట్టుకోవాలన్నదే మా ఆక్షేపణ. భీమవరం వచ్చింది. మాతోబాటు ఆమె కూడా దిగడానికి లేచి నిల్చుంది. కళ్ళజోడు తీసి చేతిలో పట్టుకొందామె. “చీకటిలో చూడడానికి కళ్ళు నొప్పి పెడుతున్నాయి కాబోలు” అన్నాను. ఆ మాటనగానే ఆమె గిర్రున వెనక్కి తిరిగింది. మా ఇద్దరికీ మతిపోయింది. ఆమెకు కుడికన్ను పూర్తిగా లేదు. అప్పుడు తెలిసొచ్చింది మాకు—

అంత నాజాకయినమ్మాయి తన రోపాన్ని బయటకు కనబడనీయకుండా నల్ల కళ్ళజోడు పెట్టుకుందని. అవతలివాళ్ళ కష్టాన్ని తేలుసుకోకుండా కామెంట్ చేయకూడదని బుద్ధి తెచ్చుకొన్నాం. నా చిన్నప్పుడు జరిగిన ఆ సంఘటన నాకిప్పటికీ బాధాకరంగానే వుంటుంది.

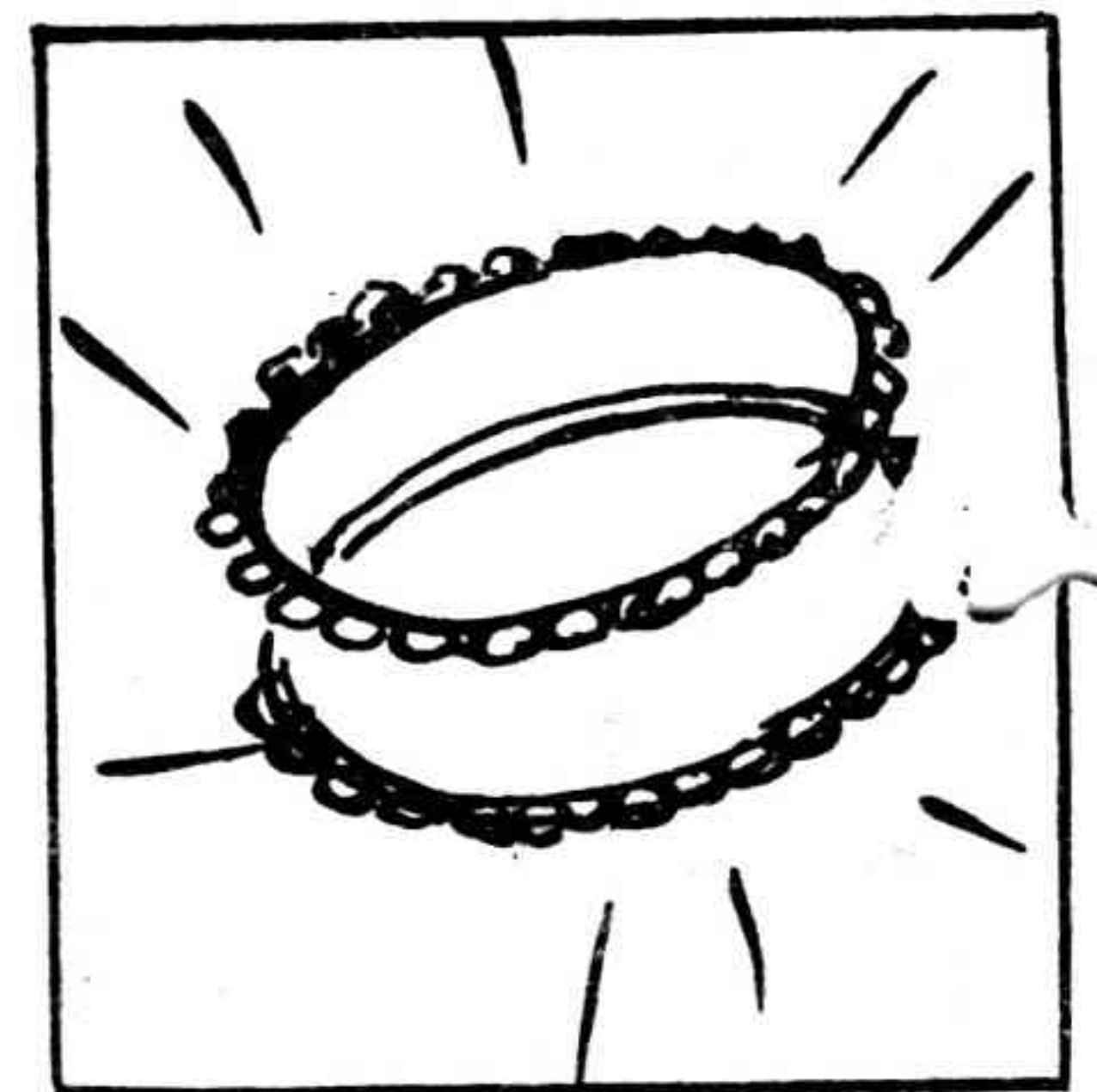
—కె. వెంకటలక్ష్మి

ఒకసారి నేనూ మావారూ కలిసి మద్రాసు వెడుతుంటే మా ప్రక్కంటావిడ నన్ను పిలిచి “మీరు మద్రాసు వెడుతున్నారు కనుక నాకొక పట్టుచీర మంచిది తెచ్చిపెడతారా? ఇదిగో ఈ 200 రూ. లు పెట్టి తీసుకురండి. ఆకుపచ్చ రంగు, ఎరుపు బోర్డరు వున్న చీర ఎలాగైనా తీసుకురావాలండీ” అంటూ పట్టు బట్టేరు. సరే, మేము ఎలాగైనా వెడుతున్నాము కదా అని డబ్బు పుచ్చుకుని తప్పకుండా తెస్తామని చెప్పి వెళ్ళి పోయేము. తీరా మద్రాసులో షాపుల్లో చూస్తే అలాంటి చీరలు దొరకలేదు. ఒకరిద్దరు రెండు మూడు రోజుల్లో వస్తాయన్నారు. కాని ఒక షాపులో ఎరుపు రంగు పట్టుచీర చాలా బాగుంది. మా ప్రక్కంటావిడ పచ్చగా వుంటారు కాబట్టి ఆవిడ కట్టుకుంటే చాలా బాగుంటుందని ఆ చీర 200 రూ. లు పెట్టి కొని తీసుకువచ్చేము. ఊరికి తిరిగివచ్చేక “పిన్నిగారూ, ఎన్నో షాపులు తిరిగేము కాని మీరు చెప్పినలాంటి చీర దొరకలేదు. ఇంకొక చీర పట్టుకోచ్చేము. మీకు చాలా బాగుంటుంది” అని సంతోషంగా ఇచ్చేను. ఆవిడ చీర

చూడగానే మొహం చిట్టించుకుంది. “ఎందుకండీ, ఎరుపురంగు చీరలు నాకు బోల్తా వున్నాయి. ఆ రంగు లేకపోతే మానెయ్యవలసింది—ఇంకో చోట కొనుక్కుందుము కదా?” అంటూ ఆవేశంతా అంటూనే వున్నారు. నాకు ఒళ్ళు మండింది. మద్రాసులో నాలుగైదు షాపులు కష్టపడి తిరిగి చీర తీసుకువస్తే ఇదీ ఫలితం అనుకుని వెంటనే ఆ రాత్రి మావారు వచ్చేక డబ్బు ఇబ్బందిగా వున్నానరే 200 రూ. లు అడిగి పుచ్చుకుని మా ప్రక్కంటావిడికిచ్చేసి “పో నీ లెండి! మీకంత బాగులేకపోతే నేనే పుచ్చుకుంటాను” అని ఆ చీర తీసుకున్నాను. అప్పట్నుంచీ నన్ను ఎవరికైనా బట్టలు తీసుకురమ్మంటే నేను తేనని నిక్కచ్చిగా చెప్పేస్తాను. ఎందుకంటే సాధారణంగా ఒకళ్ళకి నచ్చిన బట్టలు ఒకళ్ళకు నచ్చవు. నేను నేర్చుకున్న గుణపాఠాలలో ఇదీ ఒకటి!

—జె. విజయలక్ష్మి

లైలుగు క్లాస్ సీరియస్ గా జరుగుతూ ఉంది. ఆ లైలుగు లెక్చరర్ పాఠాలు చాలా బాగా చెబుతారు. అందువలన అందరం చాలా శ్రద్ధగా వింటున్నాము. జరుగుతున్న క్లాసుకు అనుకోకుండా అవాంతరం కలిగింది. “ఇంజనీరుగారమ్మాయి రమగారి క్లాసు ఇదేనండీ? వాళ్ళ నాన్నగారు జీవులోవచ్చి ఈ సందుచివర ఉన్నారు. అమ్మాయి గారిని అర్జెంటుగా తీసుకు రమ్మన్నారు” అంటూ ఎవరో పాతికేళ్ళ వయసు మగమనిషి (మామూలు దుస్తులు వేసుకుని ఉన్నాడు) నాకోసం వచ్చాడు. ఇంత అర్జెంటుగా రమ్మ నటానికి కారణం మేమిటబ్బా అనుకుంటూ లెక్చరరుగారి పర్మిషన్ తీసుకొని పుస్తకాలతోసహా బయటపడ్డాను. అతనిని నేను అంతకు ముందెప్పుడూ చూడలేదు. నాన్నగారి ఆఫీస్ ఫ్యూస్పందరూ నాకు బాగా తెలుసు. కొద్దిగా అనుమానంగా చూస్తున్న నన్ను

చూచి అతను “అమ్మాయిగారూ, ఖాదర్ తెలుసుగా మీకు; అతని బదులు వచ్చాను నేను” అంటూ అతనిపై నాకున్న అనుమానాన్ని తొలగించాడు. ఖాదర్ నాకు బాగా తెలుసు. నాకు ఊహ తెలిసిన దగ్గర నుండి అతను మా నాన్నగారి అవీనులోనే పనిచేస్తున్నాడు. ఎంతో మంచివాడు. అతను వెళ్ళిపోయాడని తెలిసి నాకు ఎంతో బాధ గలిగింది. “ఖాదర్ చాలా మంచివాడు అమ్మాయి గారూ! ఎంతో కష్టపడి కొడుకులను పైకి తీసుకు వచ్చాడు. పెద్దవాడికి ఏదో మంచి ఉద్యోగం వచ్చిందట. తండ్రిని బలవంతంచేసి తన దగ్గరకు తీసుకుపోయాడు,” అన్నాడు కొత్తపూనునావంక చూస్తూ. “నా పేరు శంకరం రెండి. రండి, ఆయ్య గారు డీపు సందుచివర పెట్టారు” అంటూ కారేజీకి ఎదురుగా ఉన్న సందులోకి దారితీశాడు శంకరం. శంకరం చెబుతున్న కబుర్లు వింటూ మైమరచిన నేను 2 ఫర్లాంగుల దూరం నడచిన తరువాతగాని మేము దోవతప్పి ఏవో సందుగొందుల్లో పడిపో తున్నామని తెలుసుకోలేకపోయాను. కబుర్లు చెబు తున్న శంకరం హఠాత్తుగా ఆగి, ఒక చేత్తో నన్ను గట్టిగా పట్టుకుని వేరొక చేత్తో నా కుడిచేతి బంగారు గాజులు లాగటానికి ప్రయత్నించాడు. ఆ గాజులు నేను పడేళ్ళ వయస్సులో ఉన్నప్పుడు చేయించినవి కనుక చాలా బిగుతుగా ఉన్నవి. లేకపోతే శంకరం గుంజుకు వచ్చేసి ఉండాలి. బలవంతంగా ఎలాగయినా సరే గాజులను లాగే యాలని ప్రయత్నిస్తున్న శంకరం చేతిని కనిక్తున కొరికి ఒక్క ఉదుటున పరుగెత్తుకుంటూ సందులు గొందులు దాటి, రొప్పుకుంటూ ఎలా ఇంటికొచ్చి పడ్డానో నాకే తెలియదు. జుట్టంతా రేగిపోయి, ఎర్రబడ్డ కళ్ళతో భయంకరంగా ఉన్న నా రూపం చూసి ఇంట్లోవాళ్ళందరూ గాభరాపడిపోయారు. తరువాత నెమ్మదిగా జరిగిన విషయం అంతా విని అమ్మ, నాన్నగారు ‘ఎవరువిరిస్తే వాళ్ళతో వది వెళ్ళటమేనా? ఇంకానయం! ఇవాళ అదృష్టం బాగుండి బయట పడ్డావు’ అని చీవాట్లు పెట్టారు. కాబట్టి మనకు ఎంతో పరిచయం ఉన్న వ్యక్తులు తప్ప మరెవరు పిలిచినా వెంటబడి పోగూడదు అనే మంచి గుణపాఠం నేర్చుకున్నాను నేను.

—ఎన్. రమాదేవి

నేను కారేజీలో చదువుతుండగా మా క్లాస్ లో సుజాత అనే అమ్మాయి కొత్తగా చేరింది.

మితభాషి అవదంవల్లనో ఏమో ఎవరితోనూ ఎక్కువగా మాట్లాడేదికాదు. అందుకే అందరూ ఆ అమ్మాయికి ‘గర్వి’ అని బిరుదిచ్చారు. ఆమె ప్రతి రోజు ఒక అబ్బాయితో స్కూటర్ లో కారేజీకి వచ్చేది. మళ్ళీ కారేజీ వదిలే బైముకి స్కూటర్ తో హాజరయ్యేవాడు ఆ అబ్బాయి. ఇది చూసిన స్టూడెంట్సుకి కాలక్షేపానికి టాపిక్ దొరికినట్లయింది. నా స్నేహితురాలు విశాల ద్వారా ఆ అబ్బాయి సుజాత బాయ్ ఫ్రెండ్ అని తెలిసింది. రెండు మూడుసార్లు ఆ అబ్బాయితో కలిసి సినిమాలో కనిపించిన సుజాత నా అనుమా నాన్ని బలపరచింది. తరువాత మేము బొటానికల్ టూర్ కి ఊటీ వెళ్ళవలసి వచ్చింది. టూర్ లో కూడా సుజాత మాతో బాగా ఎంజాయ్ చెయ్యలేక పోయింది. కారణం - స్టూడెంట్స్ తనను వెలివేసినట్లు చూడటమే. టూర్ నుండి వచ్చాక ఒక వారం రోజులు సుజాత కారేజీకి రాలేదు. ఆ తరువాత ఒక రోజు నడచివస్తున్న సుజాత దారిలో మాకు కనిపించింది. ‘ఈ రోజు అమ్మాయిగారికి వాహనప్రాప్తి రేనట్లుండే. పాపం! అబ్బాయిగారు ఏమయ్యారో?’ అన్న మాటలు వినిపించగానే ఉలిక్కిపడ్డట్లుగా సుజాత వెనుతిరిగి చూసింది. నాకెందుకో సుజాత ముఖం, ఆమె కళ్ళలో చిమ్మిన నీరు చూడగానే సందేహం కలిగింది. లంచ్ బైములో ఒంటరిగా కూర్చుని ఏడుస్తున్న సుజాత దగ్గరికెళ్ళి నా అనుమానం బయట పెట్టాను. భోరున ఏడ్చింది. ఆ అబ్బాయి తన ప్రాణానికి ప్రాణమైన అన్నయ్య అనీ, మేము టూర్ వెళ్ళినప్పుడు స్కూటర్ ఆక్సిడెంట్ అయి, కాలు విరిగి హాస్పిటల్ లో ఉన్నాడనీ చెప్పింది. మాకు ఈ అనుమానం ఉన్నట్లు తనస ఇదివరకు తెలియదనీ, లేకుంటే ముందరే ఆసలు విషయం చెప్పేదాన్ననీ చెప్పింది. ఈ విషయం విన్న మేము సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయాము. మా అను

మానమనే నిష్పరవ్వ రగుల్కొల్పిన మంటల్లో వాళ్ళ అన్నయ్య కాలు బలియై నిజం బంగారం లాగా తళుక్కుమంది. అద, మగ సంబంధమే కాదు; ఏ విషయమైనా సంపూర్ణంగా తెలియకుండా ఒక నిర్ణయానికి రావడం అవివేకం అన్నదే నేను నేర్చుకున్న గుణపాఠం.

—ఆర్. రాజ్యలక్ష్మి

సాధారణంగా మనం మన పొరుగింటి వారితో ఎక్కువ స్నేహంగా వుంటాం. ప్రతి విషయం సమయం చిక్కినప్పుడల్లా చర్చించుకుంటాం. ఆ విధంగా స్నేహంగా ఉండడంవల్ల వారింటి విషయాలు వీరికీ, వీరింటి విషయాలు వారికి తప్పకుండా తెలుస్తాయి. వాళ్ళిళ్ళలో జరిగిన ప్రతి సంఘటనా ఒకరికొకరు చెప్పుకోడం పరిపాటే. నేనూ, మా వారూ పెత్తైన కొత్తలో ఒక ఇల్లు అద్దెకు తీసుకున్నాం. అయితే అక్కడి వాళ్ళెవరూ నాకు తెలియదు. ఇంకా చిన్న వయస్సు. మంచి చెడ్డలు అవగాహన చేసుకునే జ్ఞానం లేదు. ఏదో కారేజీలో సరదాగా మాట్లాడు కుంటూ బైమ్ పాస్ చెయ్యడం తప్ప. మనుషుల్లో ఎన్నో రకాల మనస్తత్వాలు ఉంటా యని గ్రహించలేకపోయాను. అందుకే పక్కంటి వాళ్ళతో స్నేహం చేశాను. ఆ ఇంట్లో తల్లి, కొడుకూ, కోడలూ, ముగ్గురు చిన్న పిల్లలు వున్నారు. ఆ కోడలు నాకంటే మూడు నాలుగు ఏళ్లు పెద్దది. అందువలన మా ఇద్దరికీ స్నేహం బాగా కుదిరింది. అయితే అత్తగారికీ, కోడలికీ క్షణం పడదు. ఎప్పుడూ ఇంట్లో రామరావణ యుద్ధమే. ఎప్పటికప్పుడు వీలు చూసుకుని ఎప్పుడు జరిగిన దెబ్బలాట అప్పుడే నాకు పూస గుచ్చినట్లు కోడలు చెప్పేది. అలాగే అత్తగారు కూడా కోడలు లేకుండా చూసి అదే విషయాన్ని వేరే కారణాలతో చెప్పేది. అత్త - వాళ్ళ

సింథాల్

దుర్గంధాన్ని నిర్మూలించి తాజాదనం గల్గించే సబ్బు

చమట వలన గలిగే శరీర
దుర్గంధాన్నిండి శక్తివంతంగా
కాపాడుతోంది.
ఏ సబ్బు పూర్తిగా వుంచనంత
తాజాగా మిమ్ములను
వుంచుతుంది.

సౌందర్య రక్షణకై చర్మ రోగ
నిపుణులచే సిఫారసు చేయబడింది.

చుట్టారింటికి వెళితే ఇంక కోడలు మా ఇంట్లోనే మధ్యాహ్నమంతా కూర్చుని పిల్లల్ని కూడా చూడకుండా అన్నీ చెప్పుకుని ఏడ్చేది. కోడలెప్పుడైనా సినిమాకేళితే ఇంక అత్త నానా విధాలుగానూ కోడల్ని దుమ్మెత్తిపోసేది. ఇద్దరు పెళ్ళాల మొగుడిలా నేను వీళ్ళిద్దరి మధ్యా సరిగిపోయాను. పోనీ ఇద్దరికీ రాణి కుదురుద్దామని ఒకరు లేకుండా ఇంకొకరికి 'అలా కాదు, ఆమె మనస్తత్వం

పాఠకులకు మరొక కొత్త శీర్షిక: "మరపురాని సంఘటన"

ప్రతివారి జీవితంలోనూ, కొన్ని కొన్ని సంఘటనలు జరుగుతూ వుంటాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు అవి వింతగానూ, ఆశ్చర్యకరంగానూ, అద్భుతంగానూ వుండి - 'మరపురాని సంఘటనలు'గా జీవితంలో నిలిచిపోతాయి. అలాంటివి, మీ జీవితంలో కూడా ఏదైనా వున్నదని మీరు భావిస్తే - ఆ సంఘటనను (అందులో వినోదమైనా, విషాదమైనా, అద్భుతమైనా - ఏదైనా వుండవచ్చును.) రావు సైజులో ఒక పేజీకి మించకుండా - రాని పంపించండి - 'పనిత'లో ప్రచురిస్తాము. ప్రచురింపబడే - ప్రతి 'సంఘటన'కూ పారితోషికం వుంటుంది. జనవరి ఒకటవ తేదీ నంచీక నుంచి - ఈ శీర్షికను కొన్ని సంచికలపాటు కొనసాగించాలనుకుంటున్నాము కాబట్టి - మీ రచనలను డిసెంబర్ 5 వ తేదీలోగా పంపగోరుతున్నాము. రచన పంపే కవరు మీద, లోపల రచన మీదా 'మరపురాని సంఘటన' అని రాయవలసి వుంటుంది. —[వ. సం]

ఇదీ, ఆ విధంగా మీరు మనులుకుంటే ఇంక డెబ్బలాటలు రావేమో? అని నాకు తోచిన అభిప్రాయాలు, వాళ్ళు నాకు చెప్పుకున్న కొన్ని మాటలు చెప్పేదాన్ని. ఇలా కొన్నాళ్ళయ్యాక 'ఎవరు చెప్పేరు, నీకు ఈ విషయాలు' అని మళ్ళీ ఒకరి మీద ఒకరు కోడి పుంజులాగ పడేవారు. అరికి 'పక్కింటామె చెప్పింది'

ప్రెమెంటింగ్

కావలసినవి: డ్రాయింగ్ పేపర్, ఇండియన్ ఇంక్, దువ్వెన, పాత టూత్ బ్రష్, పాలిథిన్ లేదా ఫిల్మ్ పేపర్, చిన్న బ్లేడుముక్క.

నచ్చిన చిత్రాన్ని ఒక డ్రాయింగ్ పేపర్ మీద వేసుకోవాలి. బాగా వేయడం నచ్చిన వారైతే సొంతంగా వేసుకోవచ్చు. అలా రావట్లయితే కార్పన్ పెట్టి వేసుకోవచ్చు. ఎంత సైజు వుండాలో మొదటి వేసుకోవాలి. తర్వాత చిన్న బ్లేడుముక్క కొనతో బొమ్మలో అక్కడక్కడా (ఉదాహరణకి: కను బొమ్మలు, కళ్ళు, నోడు, ముక్కు మొదలైన ప్రాంతాల్లో) నన్నని గీతల్లాగ పేపర్ని కత్తిరించాలి. ఇది జాగ్రత్తగా కత్తిరించుకోవాలి. ఈ కత్తిరించు కున్న చిత్రాన్ని వేరే డ్రాయింగ్ పేపర్ మీద వుంచి మూలలో గుండు మాడులు గ్రుచ్చాలి. అప్పుడు టూత్ బ్రష్ను ఇండియన్ ఇంక్లో మంచి దువ్వెన మీదుగా దిలైనువై (చిత్రం) చుక్కల్లా పడే విధంగా వెమ్మదిగా స్ప్రే చేయాలి. అదే విధంగా 5 నిమిషాలు స్ప్రే చేయాలి. అప్పుడు బొమ్మ అంతా చుక్కలతో నిండిపోతుంది. తర్వాత 2 నిమిషాలు సిరాపే అరవిచ్చి గుండు మాడులు తీసివేసి పైప వుంచిన చిత్రం తీసివేయాలి. మనకు చక్కటి స్ప్రే పెయింటింగ్ వస్తుంది. చూసేందుకు అందంగా, మనమేనా వేసింది అన్నంత ఆశ్చర్యకరంగా వుంటుంది. దానిని ఫిల్మ్ పేపర్ పెట్టి మనమే ప్రేమ్ వేసుకోవచ్చు. ఇటువంటివి డ్రాయింగ్ రూముల్లోను హార్స్ లోను వ్రేలాడ దీస్తే చక్కగా వుంటుంది. రంగుల్లో కావాలనుకుంటే రంగు సిరాపే వాడ వచ్చును. —"ప్రతి"

అని ప్రతి విషయాన్నీ నా మీదికి తోసేవారు. చివరికి ఇద్దరూ కట్ట కట్టకుని ఎక్కడలేని ఆస్వాదంతో కురిసిపోతున్నట్లు ఏకమై నా మీద యుద్ధానికి వచ్చేరు. ఇలా చాడిలు చెప్పవద్దనీ, ఒకరి మాటలు ఇంకొకరికి చెప్పడం మంచిది కాదనీ వాళ్ళంతో సంస్కారవంతులయినట్టా, నేనేదో బుద్ధిహీనురాలయినట్టా నాకు బుద్ధులు చెప్పటాంటే నాకే తెలియకుండా కళ్ళంట నీళ్ళు వచ్చేయి.

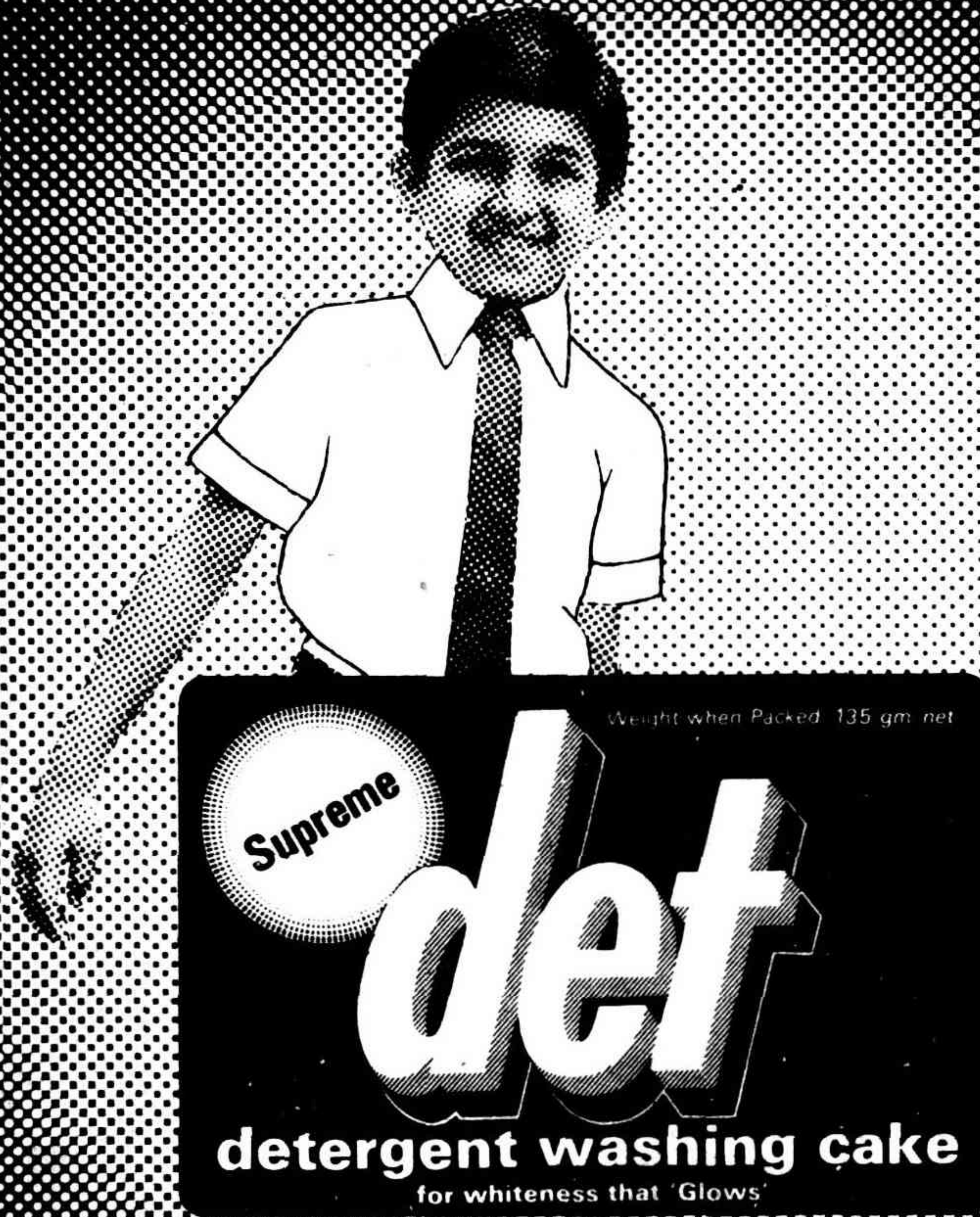
చీ: ఇంత చదువుకుని వీళ్ళచేత బుద్ధి

చెప్పించుకునే గతి పట్టింది కదా అనిపించింది. ఇంతెప్పుడూ ఒకరితో ఒకరికి పదవి అత్త కోడళ్ళతోగానీ, తోడికోడళ్ళతోగానీ, వదినా ఆడ పడుచులతోగానీ, అన్యోన్యతలేని భార్యాభర్తలతోగానీ, ఇద్దరు శత్రువులతోగానీ స్నేహం చెయ్య కూడదనే గుణపాఠం అరోజునుండి నేర్చుకున్నాను.

—ఎ. రేవతి

[ఈ శీర్షికను ఇంతటితో నిలిపి వేస్తున్నాము. వ.సం]

'తళతళలాడే' తెలుపు కోసం

సుప్రీమ్ డెట్ డెటర్జెంట్ ఉత్తీక బిళ్ల

కొత్తగా మెరుగు పర్చబడిన డెట్ బిళ్ల, బజార్లో దొరికే డెటర్జెంట్ ఉత్తీక బిళ్లల కంటే ఎంతో మేలైనది.

మరికిని వదిల్చే శక్తికీ, నురుగు నివ్వడంలోనూ, సువాసనలు చిందించడంలోనూ దీనికి మరేదీ సాటికాలేదు.

వాడి చూడండి! తేడా ఏమిటో మీరే తెలుసుకోండి! నిజమే, సుప్రీమ్ డెట్ బిళ్ళే 'తళతళలాడే' తెలుపు యిచ్చేది!

దివ్యమైన తెలుపు, డెట్ యొక్క తెలుపు

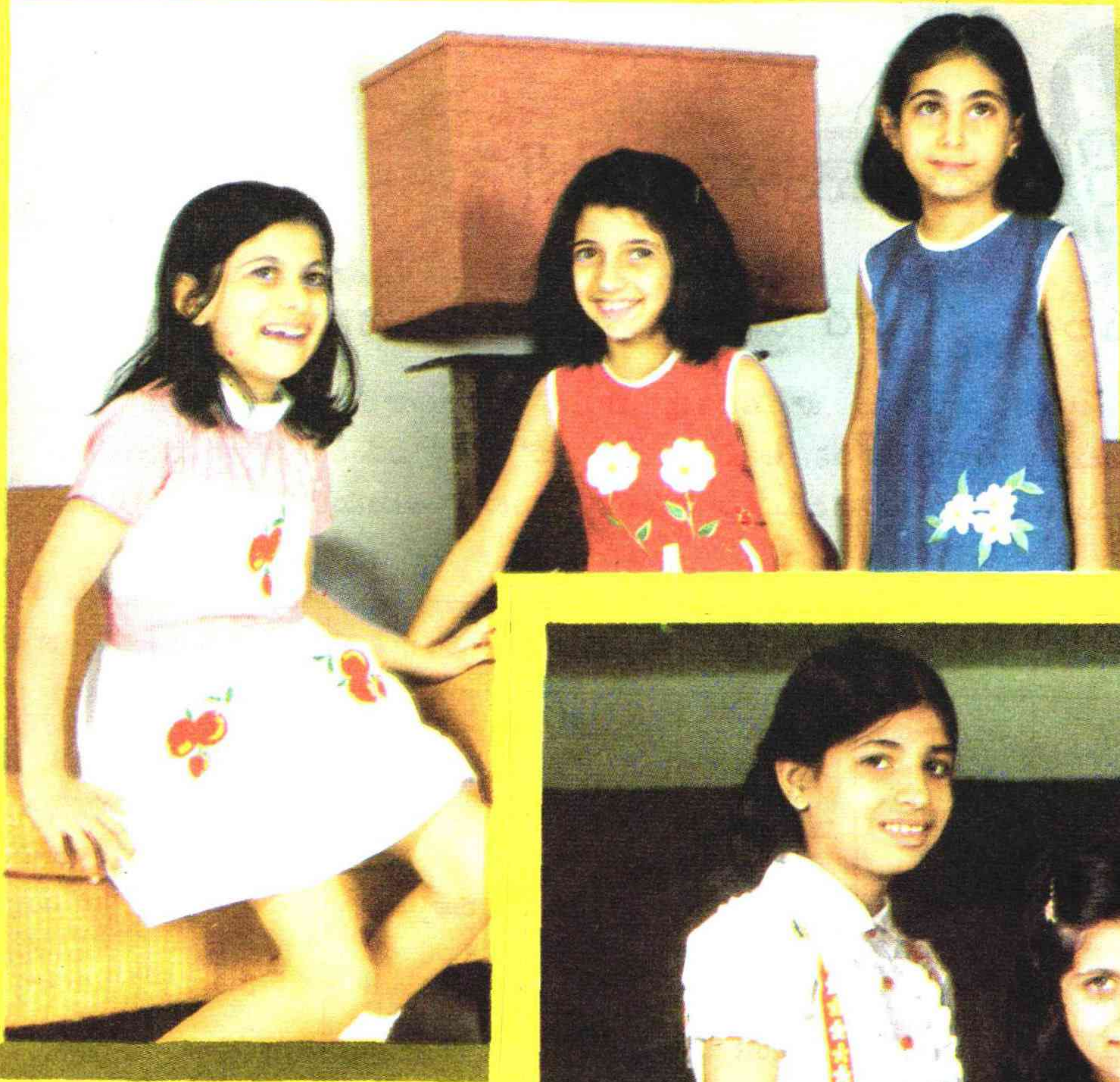

వినియోగదార్శకు:

వివిధ భాషలలో సంబార ద్రవ్యాలు - మసాలా దినుసులు

నిత్యం మనం వాడే కొన్ని అహరపదార్థాలను భారతదేశపు భాషల్లో ఏమంటారో తెలిపే పట్టిక ఇది. దీనివల్ల అయా ప్రాంతాల్లో వుంటున్న తెలుగు వారికి, ఆ ప్రాంతపు భాషలో వాటిని ఏమంటారో అర్థమవుతుంది. అంతే కాకుండా - ఈ 'పట్టిక' ను అలాగే వుంచుకుంటే, ఏ భాషలో ఏమంటారో తెలుసుకోవాలనుకున్నప్పుడు, ఉపయోగపడుతుంది.

తెలుగు	ఇంగ్లీష్	హిందీ	తమిళం	కన్నడం	మలయాళం	బెంగాలీ	మరాఠీ	గుజరాతీ
ఇంగువ	అసఫోటిడా	హింగ్	పెరుంగాయం	ఇంగు	కాయం	హింగ్	హింగ్	హింగ్
పచ్చి మిరపకాయలు	గ్రీన్ చిల్లీస్	హరీమిర్చి	పచ్చై మిళగాయ్	హసీరు మెణసినకాయి	పచ్చ ముళగు	కంచా లంకా	హరీమిర్చి	లిన్గామిర్చా
ఎండు మిరపకాయలు	రెడ్ చిల్లీస్	లాల్ మిర్చి	మిళగాయ్ వత్తర్	ఓణ మెణసినకాయి	వత్తర్ ముళగు	సుఖ్నా లంకా	లాల్ మిర్చి	లాల్ మర్చా
ధనియాలు	కోరియాండర్	ధనియా	ధనియా	హవీజ	మల్లి	ధనెపాటా	ధనె	ధణా
జీలకర్ర	క్యూమిన్ సీడ్స్	జీరా	సీరగమ్	జీరిగె	జీరగమ్	జిరా	జిరె	జీరు
చింతపండు	టామరిండ్	ఇమ్లీ	పుళి	హుళి	పుళి	తెతుర్	చింట్	ఆమలీ
పసుపు	టర్మెరిక్	హర్దీ	మంజ్	హళది	మంజా	హలుద్ (హరిద్రా)	హలద్	హలదర్
మెంతులు	పెనుగ్రీక్ సీడ్స్	మెఠీ	వెందయమ్	మెంథె	ఉలువ	మెఠి	మేఠీ	మెఠీ
మిరియాలు	పెప్పర్	కాలీమిర్చా	మిళగు	మెణసు	నల్ల ముళగు	గోర్ మొరిచ్	మిరె	మరీ
ఉప్పు	సాల్ట్	నమక్	ఉప్పు	ఉప్పు	ఉప్పు	లవణ్	మీత్	మీరు
వెల్లుల్లి	గార్లిక్	లహ్ సున్	వెల్టై పూండు	వెళ్ళుళ్ళి	వెళ్ళుత్తుళ్ళి	రసున్	లసూణ్	లసణ్
అల్లం	ప్రెష్ జింజర్	అద్రక్	ఇంజి	హసీ కుంతి	పచ్చ ఇంజి	అడా	అలెఁ	అడుం
లవంగాలు	క్లోవ్స్	లవంగ్	లవంగం (కిరాంబు)	లవంగా	ఇలవంగం కరువ	లబంగ	లవంగ్	లవింగ్
వాము	ఓమం	అజ్వాయిన్	ఓమం	అజివాన	ఓమం	ఓమో	ఓవా	అజమో
జాచికాయ	నట్ మెగ్	జాయ్ ఫర్	జాదిక్కాయ్	జాయికాయి	జాదిక్కాయ్	జాయ్ ఫర్	జాయ్ ఫళ్	జయ్ ఫర్
జాపత్రి	మేన్	జాయ్ పత్రి	జాదిపత్తిరి	జాపత్రి	జాదిపత్తిరి	జాయిత్రి	శమార్ పత్ర	జవంత్రి
ఆవాలు	మస్టర్డ్ సీడ్స్	షోరీస్	కడుగు	సాసివె	కడుగు	రాయ్ సరీషా	మోహరి	రాయ్

చిన్నపిల్లలకు
చక్కని
దుస్తులు

తప్పటడుగులు వేయడం ప్రారంభించి
నప్పటినుంచీ ఆడపిల్లలు అందమైన,
ఆకర్షణీయమైన దుస్తులు ధరించడానికి
ఆసక్తి చూపుతుంటారు. ఆ ఆసక్తిని
పురస్కరించుకుని పెద్దలు - బాలికలకు
అందమైన దుస్తులు సమకూర్చితే, ఆ బాలి
కలు పొందే ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు.

ఈ పేజీలలోని వర్ణచిత్రాలలో బాలికలు

ధరించదగ్గ అందమైన దుస్తులు కనిపిస్తున్నాయి. ఆన క్రిగల పెద్దలు తమ బాలికలకు కూడా ఇటువంటి దుస్తులు రూపొందించుకోవచ్చును. వర్ణచిత్రాలలోని బాలికలు ధరించిన దుస్తులు-ఆకర్షణీయమైన ఎంబ్రాయిడరీ నమూనాలతోనూ, చూడ చక్కని రంగు రంగుల ఆకృతులతోనూ కనువిందు చేస్తున్నాయి.

ప్రాద్దుటి నుంచి భర్త కోసం ఎదురు చూస్తున్న సావిత్రికి తిండిలేక పోవడంతో నీరసం ముంచుకు వచ్చింది. గోడకి జొరగిలబడి వరండాలో నిల్చుంది. ఆమె కళ్ళు మండుతున్నాయి. ఆయినా ఎదురు చూస్తూనే వుంది.

సాయంత్రం ఆరుగంటల వేళ పూటగా తాగి, తూలుతూ, తడబడే అడుగులతో ఇంట్లోకి వచ్చాడు రామారావు. ఆపూట పేకాటలో చిత్తుగా ఓడిపోయి మస్తుగా త్రాగినట్లున్నది అతని వాలకం.

“సావిత్రి! అర్జంటుగా వందరూపాయలు కావాలి-యివ్వు” రామారావు గద్దించి అడిగాడు. అతని నోటినుండి గుప్పున వస్తున్న వాసన భరించ లేక మొహం తిప్పేసుకుంది సావిత్రి.

“ఏయ్! అర్జంటుగా కావాలి!” మళ్ళీ అడిగాడు రామారావు.

మరో గంటకల్లా లేచి పనులన్నీ ముగించుకొని రామారావు కోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చుంది. రోజూ ఇదే తంతు ఆ ఇంట్లో.

మర్నాడు ప్రాద్దుటే తెలిగ్రాం వచ్చింది- సావిత్రి తల్లికి సీరియస్ గా వున్నట్లు. రామారావుకు ఆ వార్త చెప్పాలని అతనువుండే చోటుకు కబురు చేసింది సావిత్రి. రామారావు స్నేహితుడొకడు చెప్పిన వార్త విని, సావిత్రి భోరుమంది. రామారావు తన ఆఫీసులో పనిచేసే అమ్మాయితో ఏదో ఊరు వెళ్ళిపోయాడట! ఇల్లు అమ్మేసి, డబ్బు పట్టుకుపోయాడట. సావిత్రిని పుట్టింటికి వెళ్ళిపోమని, తను తిరిగివస్తాననే ఆశ పెట్టుకో వద్దని, స్నేహితుడిచేత కబురుచేశాడు. సావిత్రికి తనొక అగాధంలోకి పడిపోతున్నట్లనిపించింది. దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుని, సామానంతా తెలిసిన

వాళ్ళింట్లో పెట్టి తల్లిని చూసేందుకు రైలు ఎక్కింది....

సావిత్రి బి. ఏ చదివింది. పెళ్ళికి ముందు- రిటైర్ అయిన తండ్రికి సాయంగా వుండేందుకు ఒక ప్రయివేటు కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తూ ఉండేది.

సావిత్రి అందం ప్రతి ఒక్కరినీ ఆకర్షించేది. సావిత్రి పరిచయం కోసం ఎందరో తపించి పోయేవాళ్ళు ఆఫీసులో. అంతమందిలోనూ ఒక్క మధు మాత్రం సావిత్రిని ఆకర్షించాడు. అతను అందగాడే కాదు, తెలివి తేటలుగలవాడు కూడా. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ, చలాకిగా వుండే వాడు. అతన్ని పెళ్ళాడే ఆమె ఎంత అదృష్ట వంతురాలో అనుకునేది సావిత్రి. ఆమె దృష్టి ఎప్పుడూ అతని మీదే వుండేది. ఓసారి సావిత్రికి జ్వరం వచ్చి ఆఫీసుకు రాలేదు. వారం రోజుల తర్వాత ఆఫీసుకి వచ్చిన సావిత్రిని ముందుగా పలకరించింది మధు ఒక్కడే.

“మల్లెలా వుండేవారు సన్నజాజిలా అయి పోయారేం?” అన్నాడు నవ్వుతూ. అతను అడిగిన తీరుకి నవ్వింది సావిత్రి. ఆ చిరునవ్వు మధు హృదయాన్ని గిరిగింతలు పెట్టింది.

అంతర్వేది

బద్దెపూడి సుధారాణి

“నా దగ్గర వంద కాదుగదా! ఒక్క నయా పైసా కూడా లేదు.” సావిత్రి దుఃఖాన్ని దిగ మింగుతూ అరిచింది. దాంతో సావిత్రి చెంప చెళ్ళుమండి. “ఏమిటా పొగరు? ఇవ్వవేం?” రామారావు అరిచాడు. సావిత్రి జవాబు చెప్పలేదు.

“ఏం మాట్లాడటం కూడా నీకు ఇష్టంలేదా?” మళ్ళీ సావిత్రి చెంపలు పేలిపోయినాయి.

“మీరు కొట్టినా, చంపినా నాదగ్గర డబ్బు లేదు” సావిత్రి నిర్భయంగా అన్నది. సావిత్రిని స్పృహ తప్పి పడిపోయేదాక కొట్టాడు రామారావు.

రామారావు విసురుగా వెళ్ళి సావిత్రి బట్టలపెట్టె తీసి నేలమీద బోర్లించాడు. రెండు చేనేత చీరలు, వెలిసిపోయిన ఒక సిల్క్ చీరతోపాటు, చిన్న పర్సు కూడా నేల మీద పడింది. ఆత్రంగా పర్సుతీసి చూశాడు. నలిగిపోయిన పదిరూపాయల నోటు, కొంత చిల్లరా వున్నాయి. అవి తీసి జేబులో వేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

రామారావు వెళ్ళిన గంటకి సావిత్రికి తెలివి వచ్చింది. సావిత్రికి రామారావు కనిపించలేదు. బోర్లించిన పెట్టె, ఖాళీ పర్సు వెక్కిరిస్తూ కనిపించాయి. దోసిల్లో మొహం దాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

ఓరోజు కుండపోతగా వర్షం కురుస్తున్నది.
“ఇంటికి ఎట్లా వెళ్ళటమా?” అని ఆరో
చిస్తున్నది సావిత్రి.

“టాక్సీ వచ్చింది వెళదాం రండి, పొద్దుపోతే
మీవాళ్ళు గాభరా పడతారేమో, మీమ్మల్ని
మీ ఇంటిదగ్గర డ్రాప్ చేసి వెళతాను” అన్నాడు
మధు. అతను రెండు మూడుసార్లు అడగటంతో
కాదనలేక అతనితో టాక్సీ ఎక్కింది. టాక్సీ
వేగంగా పోతున్నది. వర్షం ఉధృతంగా వుంది.
సావిత్రి చెక్కిలిమీద చెయ్యిచేర్చి ఆరోచిస్తూ
కూర్చుంది. అది గమనించిన మధు అడిగాడు.
“ఏమిటి అంత దీర్ఘంగా ఆరోచిస్తున్నారు? కథకి
స్లాటా?”

“నేనేం రచయిత్రిని కాదులెండి”.

“మరేమిటో ఆరోచన?”

“మీగురించే” అన్నది నవ్వుతూ.

“నాగురించా?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు
మధు.

“అవును. మీరు నాగురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ
చూపుతుంటే ఎందుకా? ఏమిటా? అని
ఆరోచిస్తుంటాను.”

“అవును! మీరు నన్ను బాగా ఆకర్షించారు”.

“అంటే మీ వృద్ధేకం?”

“ఏమి అనుకోరుకదా చెబితే.”

“ఉహూ! చెప్పండి.”

“మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను. పెళ్ళి కూడా
చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను.”

“తొందరపడుతున్నారేమో?”

“బాగా ఆలోచించే ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను.
మరి మీ అభిప్రాయం?” మధు ఉత్సాహంగా
అడిగాడు.

సావిత్రి మనసంతా సంతోషంతో నిండి
పోయింది. అంత అందమైనవాడు తనని పెళ్లాడతా
ననటం తన అదృష్టంగా భావించింది. అదే
మాట మధుతో అన్నది. ఇద్దరూ ఉత్సాహంగా
ఇళ్ళు చేరారు.

ఆనాటి పరిచయం వాళ్ళిద్దరినీ దగ్గర చేసింది.
ఇద్దరూ కలిసి సినిమాలకి ఏకాగ్రత వేళ్ళేవాళ్ళు.

మధు ఓనాడు సావిత్రితో అన్నాడు: “సావిత్రి!
మావాళ్ళు నా పెళ్ళికి తొందరపడుతున్నారు. మరి
తమరేమంటారో?”

“నాన్నగారికి చెప్పాలిగా మధూ!”

“మీ నాన్నగారు ఇష్టపడకపోతే?” అను
మానంగా అడిగాడు మధు.

“ఏచ్చి మధూ! నీలాంటివాడు అల్లుడవుతా
నంటే ఏ తండ్రి కాదంటాడు?”

“అయితే మీ నాన్నగార్ని అడిగి చెప్పు!”
మధు ఉత్సాహంగా ఉన్నాడు.

“అబ్బో అబ్బాయిగార్ని పెళ్ళంటే మహా
తొందరగా వుండే!” సావిత్రి నవ్వుతూ అన్నది.
మధు కూడా నవ్వేశాడు.

ఓ వారం రోజుల తరువాత సావిత్రి ఇజారు
నుండి వస్తుండగా సావిత్రి చిన్ననాటి స్నేహితు
రాలు జానకి కలిసింది.

“జానకి ఎప్పుడు వచ్చావు?” సావిత్రి ఆమె
చేయి పట్టుకుని ఆప్యాయంగా అడిగింది.

“వచ్చి రెండు రోజులు అయింది. మావారితో
కలిసి వచ్చాను. వచ్చిందగ్గర నుంచి నిన్ను
చూడాలనే తపన. ఈ రోజు మీ ఇంటికే బయల్దే
రాను. వెతకబోయిన తీగె కాలికి తగిలినట్లు
అగుపడ్డావు!” అన్నది నవ్వుతూ ఆమె. సావిత్రి
జానకిని తన ఇంటికి తీసుకుపోయింది. మాటల
మధ్యలో జానకి అడిగింది. “సావిత్రి! నీకు పెళ్ళి
అయిందనుకున్నానే!”

“నా పెళ్ళి అంత తొందరగా జరగదులే
జానకి! నా కోరికలు వింటే నవ్వుతావు. పెద్ద
చదువులు చదివినవాడు, మంచి అందగాడ్ని
చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను. అమ్మా, నాన్న,
స్థితిమంతుడు కావాలంటున్నారు. ఇవన్నీ ఎలా
వున్నా, వేలకి వేలు కట్టాలు యివ్వాలి. ఆస్తి
పాస్తులు లేనివాళ్ళం. నాన్న రిటైర్ అయ్యారు.
నీవే చెప్పు. వేలకి వేలు కట్టాలు ఎలా
తెమ్మంటావు?”

“నిజమేలే సావిత్రి. ఆ ట్రైము వస్తే అదే
అవుతుంది!” అన్నది జానకి. మధు సంగతి
చెప్పాలని మనసు తొందరపడుతున్నా. ఎందుకో
చెప్పలేకపోయింది సావిత్రి.

“సావిత్రి! మా మరది రామారావు ది. ఏ.
పానైనాడు. బోలెడు ఆస్తి వుంది. బిజినెస్
చేస్తున్నాడు. మనిషి అందగాడే, అతనికి కట్నం
తీసుకునే ఉద్దేశం లేదు. నిన్ను చూస్తే పెళ్ళాడ
టానికి తప్పక ఒప్పుకుంటాడనే నా ఉద్దేశం.
అతను మొన్ననే వచ్చాడు. మీ ఇంటికి తీసుకు

వస్తాను చూడు.”

“నాదేముంది జానకి! అమ్మా నాన్న ఇష్ట
పడితే సరే” అన్నది.

జానకి తెచ్చిన సంబంధం సావిత్రి తల్లి
తండ్రులకి ఎంతో నచ్చింది.

ఓనాడు జానకి తన భర్తనీ, వరుడు రామా
రావునీ వెంటబెట్టుకు వచ్చింది. పరిచయాలు
అయినాయి. కాఫీ ఫలహారాలు పూర్తి అయినాయి.
రామారావు దృష్టి అంతా సావిత్రి మీదే వుంది.
రామారావు క్రొత్త అని లేకుండా బాగా మాట్లా
డాడు. ఆ రోజంతా వాళ్ళతో సందడిగా గడిచి
పోయింది సావిత్రికి. ఆ రాత్రి అంతా నిద్రను
దూరం చేసుకొని ఆరోచించింది సావిత్రి.

మధు ఒక గుమాస్తా. అతని జీతం మూడొం
దలు. అందగాడైనా, ఆస్తిపాస్తులు లేవు. ఇక
రామారావుకి కావల్సినంత ఆస్తి వుంది. మధుని
వివాహమాడితే, తను ఉద్యోగం చేయక తప్పదు.
అదే రామారావు అయితే, తనకి ఉద్యోగం
చేయాల్సిన కర్మ వుండదు. రామారావుని పెళ్లాడితే
జీవితం వడ్డించిన విస్తరిలా వుంటుంది. మధుని
పెళ్ళాడితే పొదుపు ఉద్యమం ప్రారంభించి,
కష్టాలు కన్నీళ్ళు కొని తెచ్చుకోవాలి. పిల్లలు
పుడితే, చాలీచాలని జీతాలతో, అన్నీ అవస్థలే.
సావిత్రి ఆ రాత్రంతా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి
వచ్చింది. తన జీవితంలో కష్టపడకుండా
సుఖపడాలంటే రామారావుని పెళ్ళాడాల్సిందే -
అనుకుంది.

మర్నాడు సావిత్రి ఆఫీసుకి వెళుతుంటే
దోవలోనే ఎదురైనాడు మధు. అతన్ని చూసి
కూడా పలకరించలేదు సావిత్రి.

“ఏం సావిత్రి, అట్లావున్నావు? ఒంట్లో
బాగుండలేదా? లేక మీవాళ్ళు మన పెళ్ళి
కాదన్నారా?” మధు అడుర్గా అడిగాడు.

“అవును. ఆస్తిపాస్తులు లేకపోయినా, అతనిది
పెద్ద ఉద్యోగం కూడా కాదే. అతన్ని కట్టుకొని
నీవేం సుఖపడతావు? పెళ్ళయినా ఉద్యోగం చేస్తూ
బ్రతకాల్సిందే. నీకి జీవితంలో ఏకాంతి వుండదు’
అన్నారు” అన్నది-మధు మొహంలో మార్పులను
గమనిస్తూ.

మధు చిరునవ్వు నవ్వాడు. అతను అలా
నవ్వుటం సావిత్రికి వింతగా వుంది.

“సావిత్రి, ప్రతి ఆడపిల్ల తల్లితండ్రులు

అలా అనుకోవటం సహజం. కానీ, నీకూ నాకూ ఇష్టమైనప్పుడు, పెద్దవాళ్ళ అభిప్రాయాలు కాదు కావల్సింది—పెళ్ళాడటానికి పర్మిషన్ ఒక్కటే.” అన్నాడు నవ్వుతూ.

తను అన్న మాటలకి బాధపడి ఏమేమో అంటాడని ఊహించుకున్న సావిత్రి అతను అలా చెప్పటంతో ఆశ్చర్యపోయింది. మధు ఏవేవో కబుర్లు చెబుతూనే వున్నాడు—ఇద్దరూ అసీసు చేరేదాక. సావిత్రి రామారావుని గురించి ఆలోచిస్తున్నది. సావిత్రి ప్రవర్తన మధుకి ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఆమె మౌనానికి అర్థమేమిటో తెలిక బాధపడ్డాడు. ఎప్పుడూ నవ్విస్తూ, కవిస్తుండే సావిత్రి అట్లా వుండటం మధుకి ఎలాగో వుంది. సావిత్రి ఆరోజంతా ముఖావంగానే వుంది. మధుకి ఆమె ప్రవర్తన—బాధ కలిగించింది.

ఉన్నట్టుండి ఓనాడు మధుకి వాళ్ళ ఊరి నుండి తెలిగ్రాం వచ్చింది - అతని తల్లికి జబ్బుగా వుందని. మధు వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళి తల్లికి ఆరోగ్యం కుదుటపడేవరకు వుండి తిరిగి వచ్చాడు.

అతను అసీసుకి రాగానే, తన ఛేదీర్ మీద ఇన్విటేషన్ చూశాడు. ‘ఎవరిదా?’ అనుకుంటూ తీసి చూశాడు. నెత్తి మీద ఏడుగు వడ్డట్లు అదిరిపోయాడు. అది సావిత్రి కుబలే! “ఐ!! సావిత్రిని రామారావుకిచ్చి” ఆ పైన చదవలేకపోయాడు. అతని హృదయం అంతా బాధతో నిండిపోయింది. ‘సావిత్రి మౌనానికి కారణం ఇదా?’ అనుకున్నాడు.

‘తల్లితండ్రుల పట్టుదలవల్ల ఇట్లా జరిగి వుంటుంది. సావిత్రి ఎలా సమ్మతించింది ఈ పెళ్ళికి, తనతో గడివిన మధుర క్షణాలు, తనతో చెప్పిన తీయని కబుర్లు ఏమైనాయి?’ మధుకి ఆలోచిస్తున్నకొద్దీ తల తిరిగిపోయింది. సావిత్రి కోసం ఆసీసంతా కలియచూశాడు. ఆమె లేకపోవటంతో బరువుగా నిట్టూర్చాడు. మనసంతా ఆదోలా అయిపోగా, అసీసుకి వెలవు పెట్టేసి రూము చేరుకున్నాడు. అతనికి తెలికుండానే కన్నీళ్ళు వచ్చినాయి.

సావిత్రి ఎందుకు ఇలా చేసింది? సావిత్రి ఇష్టం లేకుండానే ఆమె పెళ్ళి జరుగుతున్నదా? తను తన తల్లిదండ్రులని ఒప్పించాడు. తన తండ్రి వచ్చి సావిత్రి తల్లిదండ్రులను కలుసుకుని

ఇటీవల పన్నెండేళ్ళ పసిపిల్ల ఒకామె— ఒక మగపిల్లవాణ్ణి ప్రసవించింది. ఇంగ్లండులోని కెంట్కు చెందిన వెస్ట్ హిల్ హాస్పిటలులో ఆ తల్లి, పిల్లవాడు ఆరోగ్యం వుంజుకుంటున్నారు.

మామూలుగా 14 ఏళ్ళ ప్రాయానికి ముందు ఆడపిల్లలు గర్భం ధరించడం అన్నది అపురూపమైన విషయం అంటారు వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు.

అందువల్ల పన్నెండేళ్ళ పసిపిల్ల — పాపాయిని ప్రసవించడం అన్నది చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. ఈ ప్రసవ కారణాల గురించి వైద్యశాస్త్రజ్ఞులూ, పోలీసులూ — విచారణ జరుపుతున్నారు. ఆ అమ్మాయి భవిష్యత్తు దృష్ట్యా ఆమె పేరును మాత్రం బయటికి పోక్కనివ్వవద్దని ఆమె తల్లిదండ్రులు కోరారట!

మాట్లాడతానన్నాడు. తను సావిత్రికి సంతోషంగా ఈ వార్త చెప్పాలని వచ్చాడు. కానీ తన సంతోషం ఎగిరి పోయింది. ఆశలు కూలిపోయాయి. తన ప్రియురాలు తనని మోసగించిందని ఏ మొహం పెట్టుకుని చెబుతాడు? ఎవరికి చెప్పుకున్నా తీరని బాధ తనది. సావిత్రిని కలుసుకుని, ఇట్లా ఎందుకు జరిగిందో, ఆడగాలనిపించింది మధుకి. పెళ్ళి ఇంకా వారం రోజులు వుంది. సావిత్రికి ఇది బలవంతపు పెళ్ళి అయితే తను ఏదో రకంగా, ఈ పెళ్ళి తప్పించగలడు — అనుకున్నాడు మధు. సావిత్రితో మాట్లాడాలని ఎంత ప్రయత్నించినా, వీలుకాలేదు. ఆమె ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చినట్లు తెలిసి బాధ పడ్డాడు. ఆమెను చూడాలని, కలుసుకోవాలని ఎంత ప్రయత్నించినా, కలుసుకోలేక పోయాడు.

ఓనాడు సావిత్రి గుడికి వెళుతూ ఎదురైంది మధుకి. “ఏం సావిత్రి! బొత్తిగా కనిపించటం మానేశావు?” మధు ముందుగా పలకరించాడు. జవాబుగా చిరునవ్వు నవ్వింది సావిత్రి.

“సావిత్రి, నీతో కొంచెంసేపు మాట్లాడాలి.

అలా పార్కుదాకా వెళదాం. వస్తావా?” మధు అడిగాడు.

“సారీ, నేను రాలేను. ఎవరైనా చూస్తే బావుండదు. నువ్వు మాత్రం తప్పకుండా, నా పెళ్ళికి రావాలి మధూ! నీకు చెప్పాలనుకుంటే వీలు కాలేదు” అన్నది సావిత్రి.

“సావిత్రి! నేనొకటి అడుగుతాను. నిజం చెబుతావా?”

“ఏమిటి మధూ! ఆ చెప్పేదేదో త్వరగా చెప్పు. నేను తొందరగా వెళ్ళిపోవాలి” అన్నది సావిత్రి.

“సావిత్రి! ఈ పెళ్ళి నీ ఇష్టం మీదనే జరుగుతున్నదా?” దీనంగా అడిగాడు మధు.

“అవును” అన్నది సావిత్రి.

మధుకి రోషావేళలు ముంచుకు వచ్చినాయి. నిలకడలేని ఆమె బుద్ధిని అసహ్యించుకున్నాడు అతను. “నాలో అన్ని ఆశలు రేపి, నన్ను చివరికి విచ్చివాడి క్రింద జమకట్టి, మరొకడ్ని కట్టుకుంటున్నదా సావిత్రి! అలాంటప్పుడు నాతో స్నేహం ఎలా చేసింది? అన్ని తీయని కబుర్లు

ఎలా చెప్పింది? 'పెళ్ళంటూ చేసుకుంటే నిన్ను తప్ప మరొకరిని చేసుకుంటానా మధూ! మరొకరిని చేసుకోవాలని పరిస్థితే వస్తే పెళ్ళంటూ చేసుకోను మధూ' అనేది. అలాంటి సావిత్రిలో ఇంత మార్పా? - మధు మనసంతా బాధతో మెలికలు తిరిగిపోగా, అక్కడ ఓ క్షణం కూడా నిలబడలేక రూమ్ చేరుకున్నాడు.

సావిత్రి పెళ్ళి వైభవంగా జరిగింది. మధు పెళ్ళికి వెళ్ళలేదు. సావిత్రి ఆరోచనలన్నీ రామారావు చుట్టూ తిరుగుతుండటం వల్ల మధు రానందుకు బాధపడలేదు; అతన్ని తలుచుకోనూ లేదు.

మధు దిగులుతో మంచమెక్కాడు. రెండు నెలలు జబ్బుపడి లేచాడు. అతనికి కోరికలు, ఆశయాలు ఏమీ లేవు ఇప్పుడు. సావిత్రి అలా ఎందుకు మారిపోయిందో - అన్న బాధ ఒక్కటే అతనికి మిగిలిపోయింది.

*

నాలుగేళ్ళ తరువాత ఓనాడు మధుకి హఠాత్తుగా సావిత్రి కనిపించింది. ఆమె రైల్వే స్టేషన్లో ఒక సిమెంటు బెంచీ మీద కూచుని వుంది. పక్కన సామాను కూడా ఏమీలేదు. సావిత్రిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు మధు. ఆమె వడలిపోయిన తోటకూర కాడలా వుంది. మొహంలో మునుపటి కళాకాంతులులేవు. లోతుకుపోయిన కళ్ళు, వీక్కుపోయిన దవడలతో అదోలా వుంది. బాగా నల్లబడిపోయింది. అన్నీ గలవాడి భార్య సాదా ముతకనేత చీర కట్టుకుని వుంది. మెళ్ళో పసుపుతాడు మించి ఒక్క నగ కూడా లేదు! ఇది వింతగా అనిపించింది మధుకి.

"సావిత్రి! నేనెవరో గుర్తున్నానా?" తనే ముందుగా పలకరించాడు.

"ఊ! బావున్నావా మధూ" ఆమె హీన స్వరంతో అడిగింది. జబాబుగా నవ్వలేక నవ్వాడు మధు.

"మీ శ్రీమతి ఎక్కడా? పిల్లలు ఎంతమంది? ఉద్యోగం ఎలా వుంది?" అవిగాక ఇంకేవైనా అడిగి వుంటే బావుండే దనుకున్నాడు మధు.

"మీవారు రాలేదా? పిల్లలు ఏరి? ఒంటరిగా వచ్చావేమిటి?" ఆమె ప్రశ్నకి జవాబు ఇవ్వకుండానే అడిగాడు మధు.

"అమ్మకి సీరియస్గా వుందని తెలిగ్రాం

వస్తే వెళ్ళాను. అమ్మ పోయింది. తిరిగి వెళుతున్నాను."

"ఓ! పాపం! ఆ పిల్లలు ఎంతమంది? తీసుకురాలేదే?" మధు ప్రశ్నలకు సమాధానంగా సావిత్రి చెంపల మీద కన్నీళ్ళు జారాయి.

"సావిత్రి! ఏడుస్తున్నావా?"

"ఇంకేం చెయ్యను? నా బ్రతుక్కి ఏడుపు కాక నవ్వేలా వస్తుంది మధూ!" ఆమె కళ్ళు వర్షిస్తున్నాయి.

"అన్నీ, అంతస్తుగల భర్త వున్నాడుగా. నీకేం లోటు?"

"మధూ! నన్ను హేళనచేస్తున్నావా?"

"నాకన్నా అన్నింటా అధికురాలివి. నిన్ను హేళన చేసేటంతవాడినా?"

"మధూ, చచ్చిన పాముని ఇంకా చంపటం ఎందుకు?" సావిత్రి ఏడుస్తున్నది.

"సావిత్రి! ఏడుపెందుకు? ఇష్టపడి చేసుకున్న పెళ్ళికదా?"

"కావచ్చు! నీకు చేసిన అన్యాయానికి ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవిస్తున్నాను...."

"అంటే?"

ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు మధు.

"ఏం చెప్పమంటావు? ఎలా చెప్పమంటావు మధూ" సావిత్రి దోసిట్లో మొహం దాచుకుంది.

"సావిత్రి! బాధ పడకుండా చెప్పు"

"ఆయనకి అన్ని వ్యసనాలూ వున్నాయి మధూ! పెళ్ళి అయిన తరువాత ఆరు నెలలు మాత్రమే నాతో సరిగా వున్నారు. తరువాత నన్ను బొత్తిగా పట్టించుకునేవారు కాదు. త్రాగుడుకి పేకాటకి అంకితం అయ్యారు. చివరికి నా మెళ్ళో మంగళసూత్రం అమ్మేదాకా ఆడారు! అంతా పోయింది. అన్నీ పాస్తులు కాళ్ళతం కావని తెలుసుకోలేకపోయాను మధూ! ఆయనకి ఏదైనా మంచి చెప్పబోతే కొట్టేవారు. దయా దాక్షిణ్యాలు లేని మనిషి ఆయన. దేవుడిలాంటి నిన్ను కాదని అత్యాళిని పోయి ఇంత నాశనమై పోయాను. నా జీవితానికి ఇక సుఖమూ, శాంతి రెండూ లేవు మధూ! ఆయనకి విలాసాలు ఎక్కువైనాయి. ఇంటికే రావటం మానేశారు. బిజినెస్ కూడా దెబ్బ తిన్నది. నన్ను డబ్బు తెమ్మని పీడించటం, ఇవ్వకపోతే, చావగొట్టటం ప్రారంభమైంది. ఇల్లు గడవటం కష్టమైంది. ఉద్యోగంలో

చేరమన్నారు-చేరాను. నెల జీతం తేగానే ఆయన దోసిట్లో పోయాల్సిందే!

"ఓ రోజు అర్థంటుగా వందరూపాయలు కావాలని అడిగారు-లేవన్నాను. బాగా కొట్టారు. 'తెల్ల వారేలోగా తెచ్చి యివ్వకపోతే, ఏం చేస్తానో చూడు' అన్నారు. ఏం చేస్తారోనని భయమేసి మా ఆఫీసులో పని చేసే గోపాలంగారిని అడిగి ఓ వందరూపాయలు తెచ్చి యిచ్చాను.

"నీ వేదో అనుకున్నాను - పతివ్రత వేషాలు వేస్తుంటే. ఫరవాలేదే. ఎవరో పట్టినట్లున్నావు. అడిగిన వెంటనే అందించావు డబ్బు" అన్నారు వెకిలిగా నవ్వుతూ. ఆ రోజు ఎంతగా ఏడిచానో భగవంతుడికే తెలియాలి. చచ్చిపోవాలని చాలా సార్లు ప్రయత్నించాను. పక్కంటి ఆమె నన్నెప్పుడూ ఓ కంట కనిపెట్టి వుండి, నా ప్రయత్నాలను విఫలం చేసేది. ఓనాడు నా పెద్దెలో డబ్బు కోసం వెతుకుతుండగా ఆయనకి నా దైరీ కనిపించింది. అది చదివి ఉగ్రుడైపోయారు.

"ఎవరి మధు? ఏమిటి కథ?" అని నా ఒళ్ళు హూనమయ్యేలా కొట్టారు. అనుమానంతో ఏం చెప్పినా వినిపించుకునే స్థితిలో లేరు ఆయన. 'ఆ మధుగాడినే కట్టుకోలేకపోయావా? ఈ భాగోతం ఎందుకు మధ్యలో?' అన్నారు. ఆ రోషంతో ఇల్లు అమ్మేసి, తన ఆఫీసులో పనిచేసే అమ్మాయితో వెళ్ళిపోయారు. ఇల్లు అమ్మిన డబ్బులో పైసా కూడా నాకు ఇవ్వలేదు. చావలేక బ్రతుకుతూ, ఒంటరిదాన్నయిపోయాను. ఎంత తొందరగా నా జీవితం ముగుస్తుందా? అని ఎదురు చూస్తున్నాను." ఆమె చెప్పటం ఆపి ఏడుస్తోంది. మధుకి కళ్ళనిండా నీళ్ళు నిండాయి.

"మధూ! నీ గురించి నాకేమీ చెప్పలేదు!"

"నా గురించి చెప్పడానికి ఏమీలేదు సావిత్రి! బ్రహ్మచారిని. రోగం వచ్చి మంచం ఎక్కితే, గుక్కెడు మంచి నీళ్ళు గొంతులో పోసేవాళ్ళు కూడా లేరు. నీ జ్ఞాపకాలతో కాలం గడుస్తున్నది." చెప్పటం ఆపి బరువుగా నిట్టూర్చాడు మధు.

"మధూ! అదిగో డ్రైన్ వచ్చేస్తోంది. ఇక వెళతాను. నీకు నేను చేసిన అన్యాయానికి క్షమించు మధూ! భగవంతుడు నీకు ఎప్పుడూ మేలు చేయాలని ప్రార్థిస్తుంటాను. ఇక నెలవు మధూ!" అంటూ సావిత్రి రైలెక్కింది. ఆ రైలు కనుమరుగయే వరకు చూసి బాధగా నిట్టూర్చాడు మధు.

మదేవాలయాలు:

రామేశ్వరం

రాముడు ఆ లింగాన్ని పూజించి, దోష నివారణ చేసుకున్నాడు. పూజ ముగిశాక హనుమంతుడు లింగం తీసుకుని వచ్చాడు. ఆయనకు తాను తెచ్చిన లింగాన్ని రాముడు పూజించలేదని కోపం వచ్చి సీత ప్రతిష్ఠించిన ఇసుక లింగాన్ని తన తోకతోపట్టి పెకలించబోయాడట. కాని లింగం కదిలితేకదా! హనుమంతుణ్ణి సమాధానపరచడం కోసం రాముడు—హనుమంతుడు తెచ్చిన లింగాన్ని కూడా ప్రతిష్ఠ చేశాడట. అలా రాముడు ప్రతిష్ఠించిన రామలింగం, హనుమంతుడు ప్రతిష్ఠించిన విశ్వనాథ లింగం రెండూ కూడా రామేశ్వర ఆలయ గర్భగృహంలో ఉన్నాయి.

రామేశ్వరాలయంలోని రామలింగం మీద హనుమంతుడి తోక గుర్తు ఇంకా ఉన్నదంటారు. ఈ రామలింగం—పన్నెండు జ్యోతిర్లింగాలలో ఒకటని పేర్కొంటారు.

రామలింగస్వామి అభిషేక ప్రియుడు. ఉత్తర భారతదేశం నుంచి వచ్చే చాలామంది గంగా జలాన్ని తెచ్చి ఆ నీటితో రామలింగస్వామిని అభిషేకించి ఆనందిస్తూ ఉంటారు.

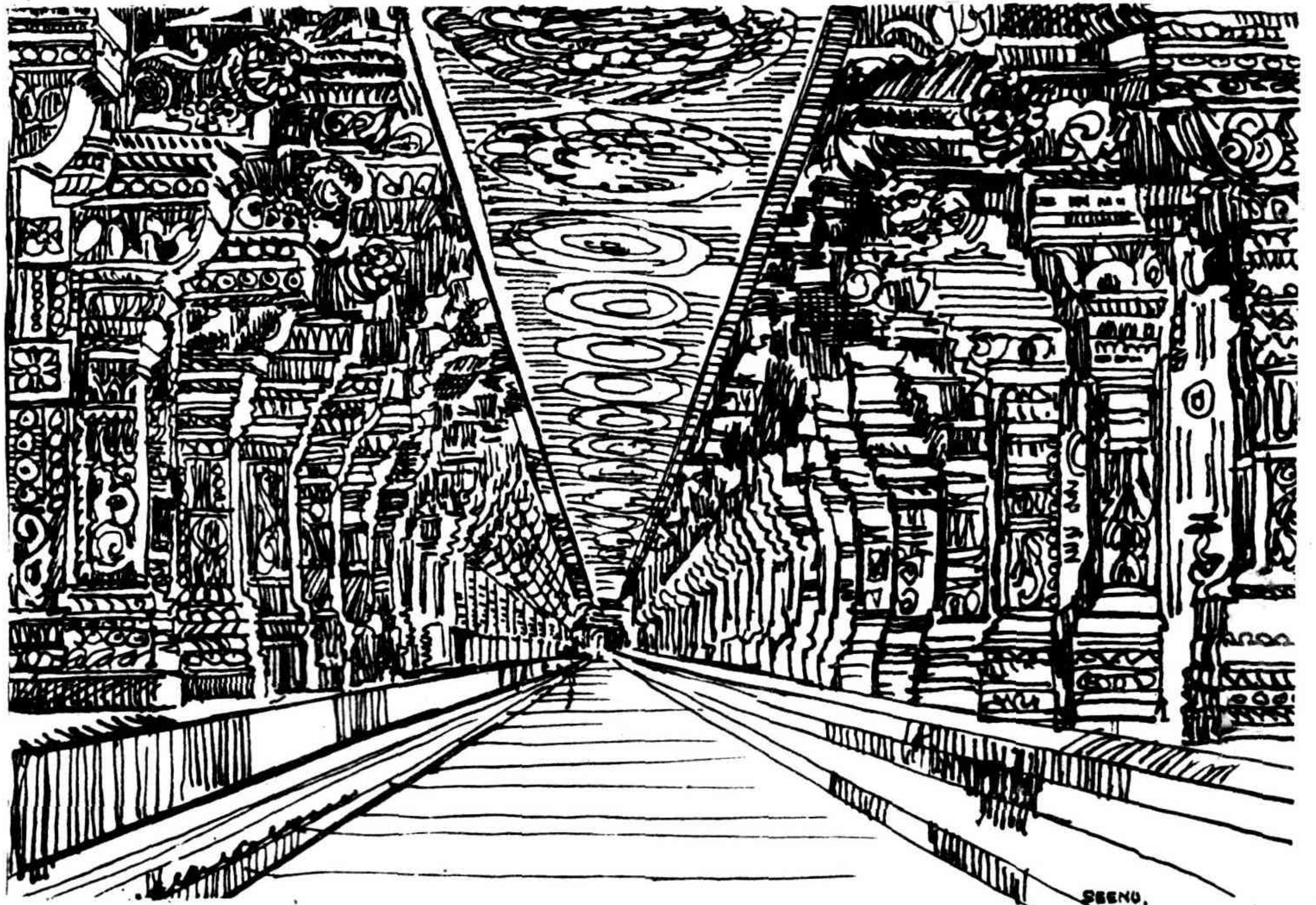
దేవాలయాలు జాతి చరిత్రకూ, సంస్కృతికి చిహ్నాలుగా నిలుస్తాయి. పవిత్రతకూ, అధ్యాత్మిక చింతనకూ, ఐక్యతకూ దేవాలయాలు ఉచిత స్థలాలుగా కనిపిస్తాయి. ప్రతి దేవాలయానికి ఒక చరిత్ర, స్థలపురాణం, మాహాత్మ్యం కనిపిస్తాయి. ఆయా దైవాల మీద భక్తకోటికి ఎంతో నమ్మిక వుంటుంది. కొత్తగా ఆరంభిస్తున్న 'మన దేవాలయాలు' శీర్షికలో, పలు దేవాలయాల గురించి, అక్కడి విశేషాల గురించి తెలియజేస్తూ వుంటాము.

—[వ. సం.]

కౌః. రామేశ్వరం - ఉత్తర దక్షిణ భారత దేశాలలో ఉన్న అనేక పుణ్యక్షేత్రాలకు రెండు ప్రతీకలు.

కాశీయాత్రకు ఉన్నంత విలువ రామేశ్వర యాత్రకు కూడా ఉందని ప్రాచీనుల అభిప్రాయం. అందులోనూ రామేశ్వరంలోని లింగాన్ని శ్రీరామ చంద్రుడే ప్రతిష్ఠించాడని అంటారు.

రావణుని సంహరించిన రాముడికి బ్రహ్మ హత్యా దోషం అంటుకొన్నదట. ఆ దోష నివారణకు లింగప్రతిష్ఠ చెయ్యడం మంచిదని తెలుసుకున్నాడు రాముడు. లింగాన్ని రూపొందించడానికి ఆ సువైన శిలను తీసుకురావడానికి హనుమంతుడు నర్మదా నదీతీరానికి ఎగిరాడు. వెళ్ళిన హనుమ తిరిగివచ్చేరోగా లింగప్రతిష్ఠ చెయ్యవలసిన ముహూర్తం మించిపోయేటట్లు కనబడింది. దాంతో సీత అక్కడి సముద్ర తీరంలో ఇసుకతో ఒక లింగాన్ని రూపొందించింది.

రామేశ్వరాలయంలోని ప్రాకారాలు ప్రపంచ ప్రసిద్ధి గడించినవి. ఈ ప్రాకారాలు దాదాపు నాలుగువందల అడుగుల పొడవు, ఇరవై నుంచి ముప్పై అడుగుల వెడల్పు. దాదాపు అరవై అడుగుల ఎత్తుకలవి. పెద్ద స్తంభాలతో కనువిందు చేసే ప్రాకారాలను చూసినప్పుడు రాళ్ళు దొరకని రామేశ్వర ద్వీపానికి అంతంత పెద్ద రాళ్ళు ఎక్కడినుంచి తెచ్చారా — అని ఆశ్చర్యపడక తప్పదు.

రామేశ్వరం—తమిళనాడులోని రామనాథపురం జిల్లాలో ఉన్న చిన్న ద్వీపం. మద్రాసు నుంచి రామేశ్వరానికి రైలు సౌకర్యం ఉంది. రామేశ్వరాలయం రామేశ్వరం రైల్వేస్టేషన్ నుంచి అర మైలు దూరంలో ఉంది.

రామేశ్వరం ద్వీపం విష్ణుమూర్తి చేత ఉండే శంఖు ఆకారంలో ఉన్నదని ఒక విశ్వాసం.

రామేశ్వరాలయం చాలా పెద్దది. ఈ ఆలయానికి తూర్పున, పడమట రెండు పెద్ద గోపురాలున్నాయి. తూర్పు గోపురం దాదాపు 128 అడుగుల ఎత్తు. పడమటి గోపురం 78 అడుగుల ఎత్తు కలవి. పడమటి గోపురం ప్రాచీనమైనదని అంటారు. సాధారణంగా అందరూ ఈ పడమటి గోపురం ద్వారానే ఆలయంలోకి వెళుతుంటారు.

ఆలయానికి మూడు ప్రాకారాలు ఉన్నాయి. వెలుపలి ప్రాకారంలో నటరాజస్వామి కొలువుతీరి ఉన్నాడు. లోపలి ప్రాకారంలో రామలింగస్వామి ఉన్నాడు. అక్కడి నవశక్తి మండపం చూసే కొద్దీ చూడాలనిపించేలా ఉంటుంది. ఆ ప్రాకారం లోనే పర్వతవర్ధిని సన్నిధి కూడా ఉన్నది. రామేశ్వరాలయంలో పెద్ద నంది ఉంది. ఆలయం తూర్పు గోపుర ద్వారాన పెద్ద హనుమంతుడి విగ్రహం కూడా ఉంది. ఆలయ ప్రాకారాల చుట్టూ ఇరవైరెండు వుణ్ణ తీర్థాలు ఉన్నాయి. ఈ తీర్థాలలో స్నానం చెయ్యడం ఆరోగ్యదాయకమని అంటారు. గుడికి తూర్పున ఉన్న సముద్ర ఘట్టాన్ని 'అగ్నితీర్థం' అని పేర్కొంటారు. అక్కడ స్నానం చెయ్యడంతో రామేశ్వర తీర్థయాత్ర ప్రారంభమవుతుందట. చివరగా ఆలయం లోపల ఉన్న కోటి తీర్థంలో స్నానం చెయ్యాలట. అయితే కోటి తీర్థంలో స్నానం చేసిన తర్వాత రామేశ్వరంలో ఉండకూడదంటారు.

రామేశ్వరానికి వచ్చి అక్కడ దీక్షగా నాగ

బాణాల ముగ్గులు

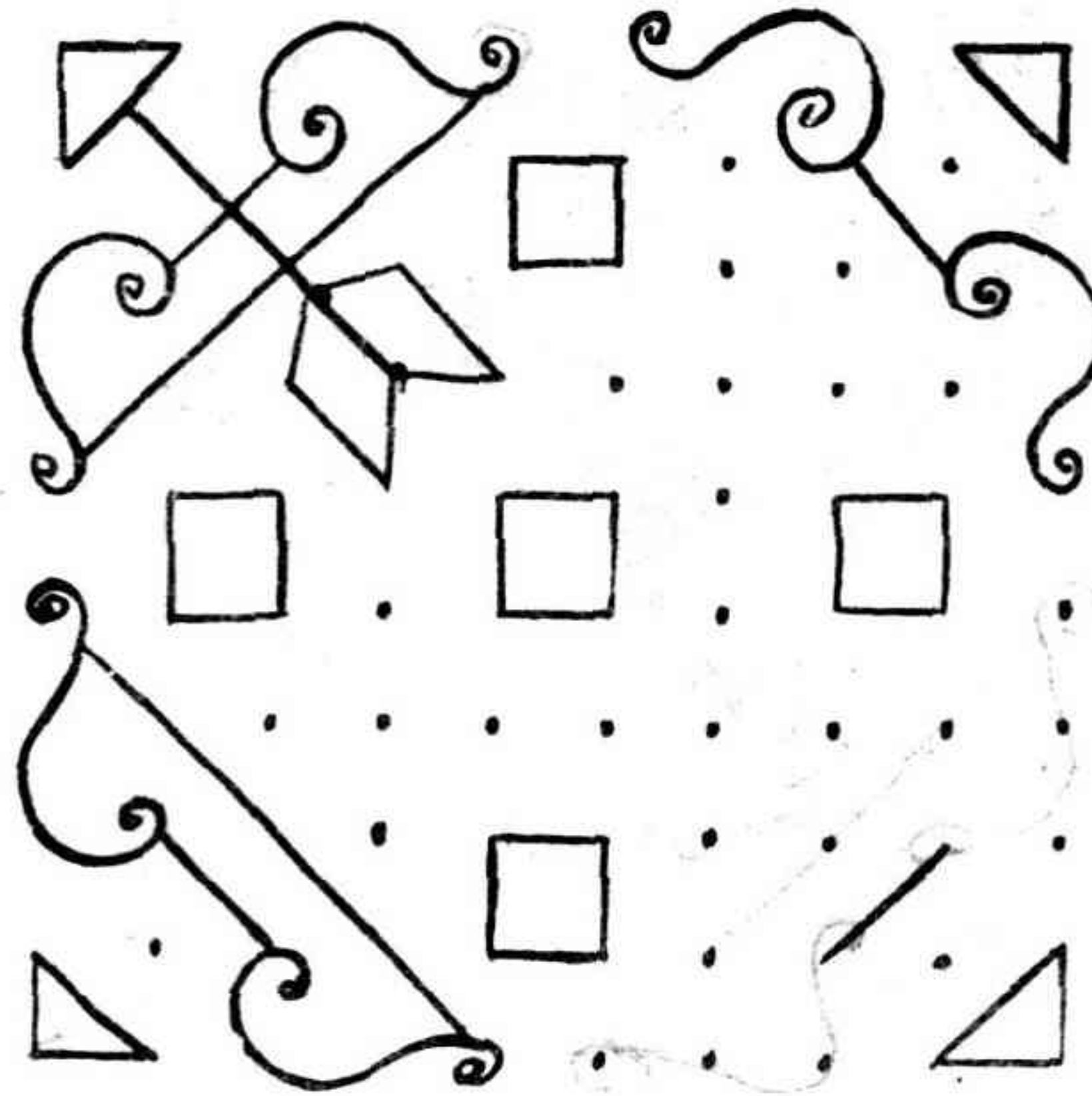
ఇక్కడ కనిపిస్తున్న బాణాల ముగ్గులు వెయ్యడం చాలా సులభం. మొదట పదివరుసలలో—ప్రతి వరుసలోనూ ఒకదాని కొకటి సమానదూరంలో పది చుక్కలు ఉండేలా చుక్కలు ఉంచుకోవాలి. ఆ తర్వాత చిత్రం-1లో చూపినట్లు చుక్కలు వాలుగు మూలలా త్రిభుజాలు, ఆ త్రిభుజాలకింది గీతలు, ముగ్గు మధ్య ఐదు చదరాలు మొదలైనవి రూపొందించాలి. వాటిని చిత్రం-2లో చూపినట్లు

కలిపితే బాణాల ముగ్గు సిద్ధం!

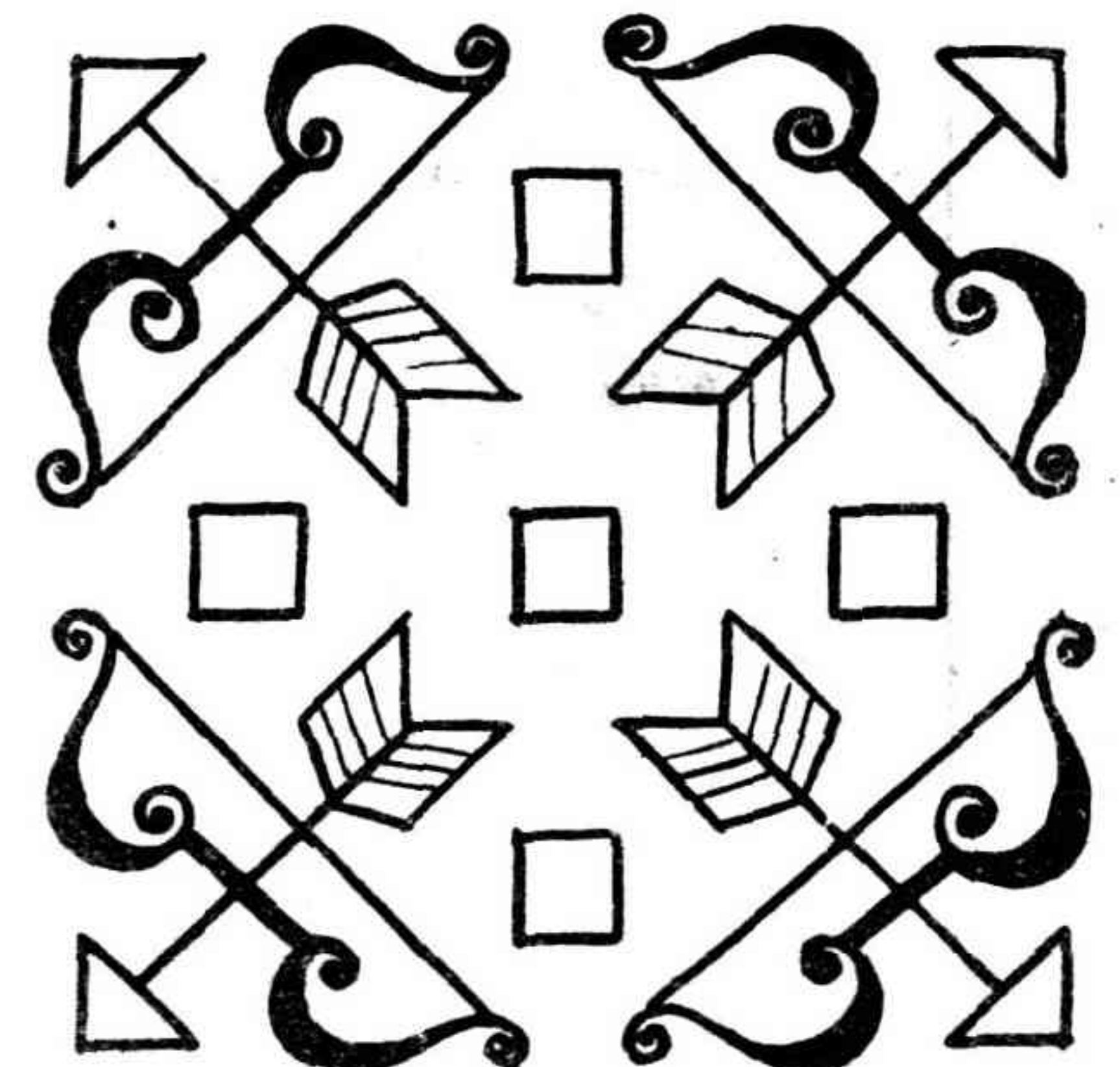
పదకొండు వరుసలలో వరుసకు పదకొండు చుక్కల చొప్పున ఉంచి చిత్రం-3లో చూపిన ఇంకొక రకం బాణాల ముగ్గునూ, పదమూడు వరుసలలో వరుసకు పదమూడు చుక్కల చొప్పున ఉంచి చిత్రం-4లో చూపిన మరొక రకం బాణాల ముగ్గునూ వేసుకోవచ్చును!

—నాచ్చియార్

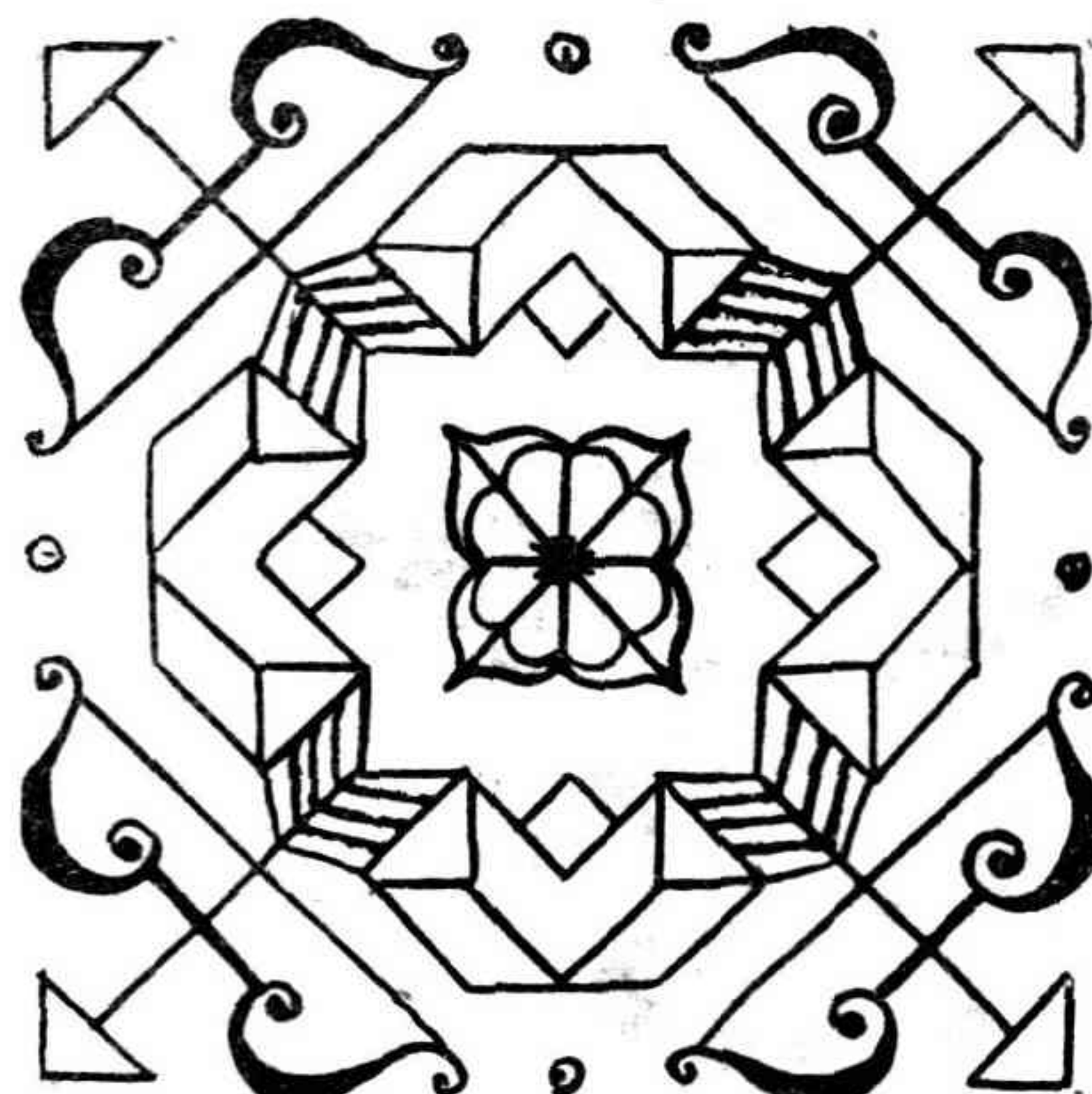
చిత్రం-1

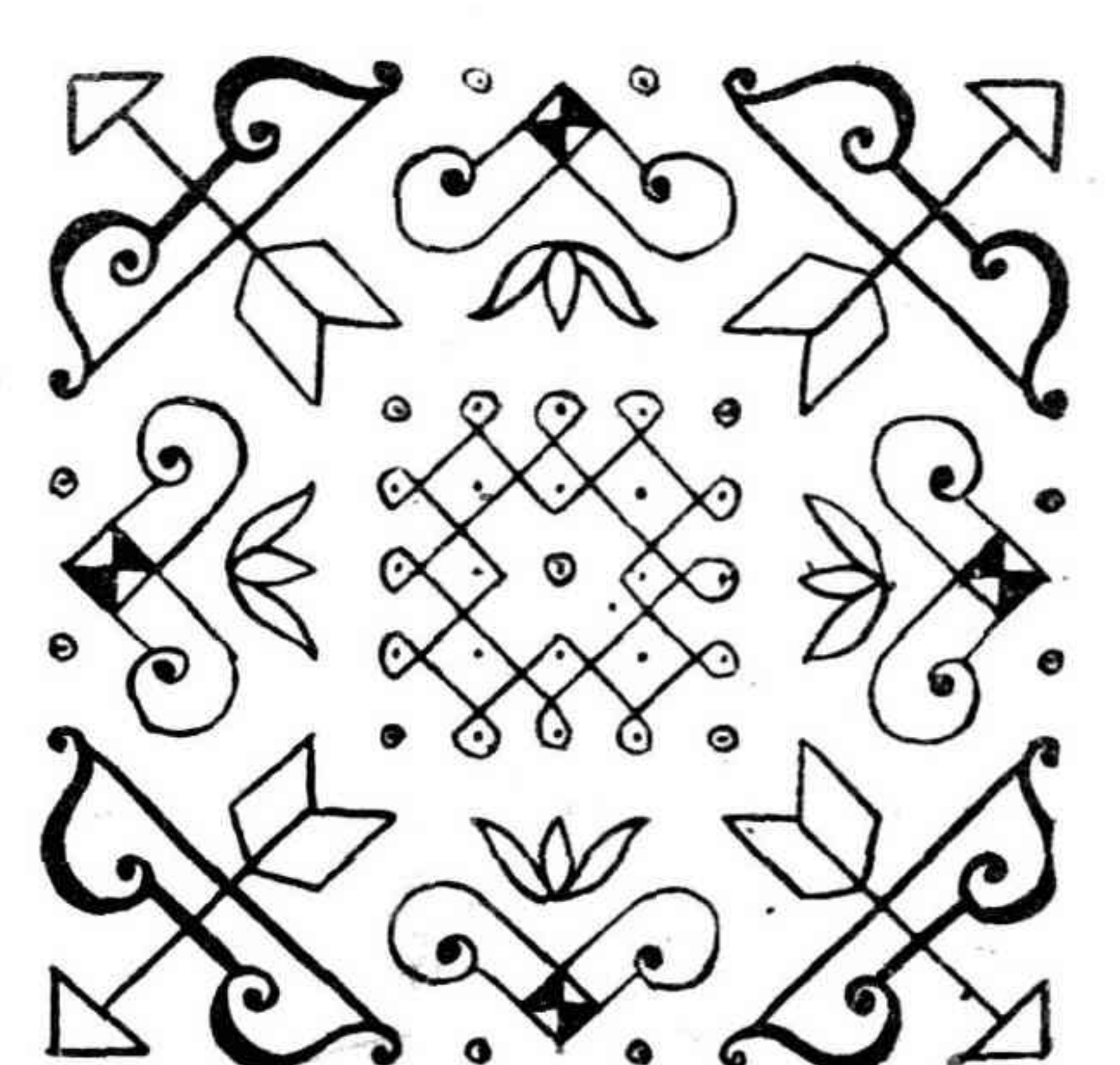
చిత్రం-2

చిత్రం-3

చిత్రం-4

గృహిణీ మణులారా మీరు సూదులు ఎప్పుడు కొన్నారే సింగర్ సూదులనే కొనండి-ఎందుకంటే కేవలం సింగర్ సూదులలోనే ఈ నాలుగు ప్రత్యేకతలూ ఉన్నాయిగనక

1 సింగర్ సూది యొక్క
నాణ్యత అన్నిటికన్న
విశిష్టమైనది!
సాటిలేని నాణ్యతకి
పరిచయం కా
పఖ్యాతి గాంచింది.

3 సింగర్ సూదులు ఎక్కువ
కాలం మున్నును. 50
లక్షల కుట్లకు వనికొచ్చేలా
పరిశీలించారు వాటిని.

మిగతా సూదులన్నీ
పాడైపోతాయి, కాని
సింగర్ సూదులతో
అయితే చాలా కాలం
దాకా నిశితమైన తీరుతో
కుట్టుపని చేస్తూనే
ఉంటును, ప్రతి సూది
50 లక్షల కుట్ల కన్న
ఎక్కువగా ఉడుతుంది,
యిది మీ గ్యారంటీ.

మరి మీరు విశిష్టమైన
సూది కావాలనుకుంటే
ఎప్పుడూ సింగర్ సూదులనే కొనండి.
సూదుల్ని కొనేటప్పుడు, ప్రతి సారి
మీరు సింగర్ సూదినే కొంటున్నారన్నది
ధృవపరుచుకోండి...ప్రతి సింగర్
సూదిపైనా సింగర్ పేరు చెక్కబడి ఉంటుంది.

2 మైక్రోఫినిష్డ్ కొన గల
సింగర్ సూది—మాత్రమే
చక్కగా కుట్టుతుంది.

సింగర్ సూదుల యొక్క కొన అన్నిటికన్న
ఉత్తమమైనది; విశిష్టమైనది. దీనివల్ల కుట్టు
పని సాఫీగా అవడమేకాకుండా, అది
కుట్టేటప్పుడు రంధ్రాలు చాలా చిన్న చిన్న
విగా శుభ్రముగా పడతాయి. కుట్టు తరువాత
కుట్టుకు, కుట్టు తరువాత కుట్టుకు.

4 సింగర్ రక్షణ మీ
పాలిట గ్యారంటీ.
మీకు అవసరం, సింగర్
యిచ్చే రక్షణ, అందుకే
ప్రతి సింగర్ సూది పరిశీలన

బడుంది. ప్రతి సూది, దాని ఆకారం కోసం,
విశిష్టమైన నాణ్యత కోసం 16 స్టాయిలలో పరిశీలనబడి
బయటకీ వస్తుంది. ఆ తర్వాతే మరి దాని పైన సింగర్
ముద్రవేయ బడుతుంది, మరి అందుకే మేము
మీకు ప్రతి సూదికీ గ్యారంటీ ఇస్తాం.

‘మైక్రోఫినిష్డ్ కొన’
ఉన్నది ఒక్క
సింగర్ సూదుల్లోనే.

సింగర్ మంచి వస్తువులకు పట్టినిల్లు
తయారుచేయువారు
సింగర్-టివిఎస్ లిమిటెడ్, మద్రాస్.
మార్కెట్ చేయువారు, అమ్మకంచేయువారు:
సింగర్ సూయింగ్ మెషిన్ కంపెనీ.
207, డి.ఎస్. రోడ్, కొంబాయి-400 001.
* సింగర్ కంపెనీ యొక్క ట్రేడ్ మార్క్

maa SSM 60 Tel

ప్రతిష్ఠ చేస్తే. సంతానప్రాప్తి కలుగుతుందని కూడా ఒక విశ్వాసం.

రామేశ్వరం పరిసరాలలో ఉన్న గంధమాదన పర్వతం. ఏకాంత రామాలయం. నందినాయకి ఆలయం చూడదగ్గవి. గంధమాదన పర్వతం రామేశ్వరానికి ఆగ్నేయంగా 2.5 కి.మీ. దూరాన ఉంది. ఈ కొండమీది నుంచే హనుమంతుడు లంకకు లంఘించాడని చెబుతారు. ఏకాంత రామాలయం రామేశ్వరానికి 4.8 కి. మీ. దూరాన ఉన్న తంగచ్చిమడం స్టేషన్ సమీపాన ఉంది. ఆ గుళ్ళో సీతారాములు సంభాషించుకుంటున్న తీరులో దర్శనమిస్తారు. ఈ చోట రాముడు మంత్రాలోచన జరిపాడని అంటారు. నందినాయకి ఆలయం రామేశ్వరానికి దక్షిణాన 3.2 కి. మీ. దూరంలో ఉంది. సీతాకుండం, విల్లూరణి తీర్థం, కోదండరామస్వామి ఆలయం - ఈ ప్రాంతాలలో చూడవలసిన తక్కిన స్థలాలు.

రామేశ్వరానికి దాదాపు 38 కి. మీ. దూరాన ధనుష్కోటి ఉంది. ధనుష్కోటి దగ్గరే హిందూ మహాసముద్రం. బంగళాఖాతం కలుస్తాయి. ధనుష్కోటిలో స్నానం చేస్తే కోటి తీర్థాలలో స్నానం చేసిన ఫలితం లభిస్తుందని అంటారు. ధనుష్కోటి నుంచే రాముడు లంకకు వెళ్ళడానికి 'నేతువు' కట్టాడట. అందుకనే ధనుష్కోటిని 'నేతు' అంటారు. ధనుష్కోటిలో మొత్తం 36 స్నానాలు చెయ్యాలని ఒక సంప్రదాయం ఉన్నది. ధనుష్కోటిలో స్నానమాడిన తర్వాతనే రామలింగస్వామిని దర్శించాలని కూడా ఒక నమ్మకం వుంది.

రామేశ్వరం, ధనుష్కోటి తీర్థయాత్ర ముగిశాక రామనాథపురం వెళ్ళి అక్కడినుంచి 'తిరుప్పల్లాణి' (దర్శనయనం) తీర్థానికి వెళ్ళి కల్యాణ జగన్నాథస్వామిని దర్శించడం సంప్రదాయం. ఆ తీర్థంలో రాముడు దర్శనైశ్వర్యనించి వరుణ ప్రార్థన చేసినట్లు తీర్థ పురాణ గాథలు పేర్కొంటున్నాయి.

రామేశ్వరాలయాన్ని రామనాథపురం పాలకులైన నేతువతులు ఎన్నో విధాలుగా వృద్ధిచేశారు. ఈ నేతువతులు రామ భక్తుడైన గుహాడి సంతతి వారసి. గుహాడు తొలి నేతువతి అనీ చెబుతారు. గుహాడికి రాముడు పట్టం కట్టిన వృత్తాంతాన్ని వివరించే శిలా శాసనం రామనాథపురం రాజ భవనంలో ఉన్నదట! *

['లోకజ్ఞానం' : ప్రశ్నలకు సమాధానాలు :]

1. హైడ్రోజన్.

2. మధ్య తైవాన్ లో అలీ పర్వతం మీద ఉండే 'మెయిన్ యుచ్' (నిద్రిస్తున్న చందమామ) అనే చెట్టు వయసు 4,128 సంవత్సరాలని అంటారు. ఈ చెట్టు ఇంకా సజీవంగానే ఉంది. 48 మీటర్ల ఎత్తుగల ఈ 'పవిత్ర వృక్షం' భూమి మీద 6,155 ఘన మీటర్లు పరుచుకుని ఉంది. ఈ చెట్టు తైవాన్ లోనే ఉన్న మూడువేల సంవత్సరాలనాటి 'అలిషా పవిత్ర వృక్షం' కన్నా ప్రాచీనమైనదే కాక, పెద్దది కూడా. 'అలిషా పవిత్ర వృక్షం' మరణావస్థలో ఉందని ఆ మధ్య వార్తలు వచ్చాయి.

3. 1733లో పోతపోసిన గంట ఒకటి మాస్కోలో ఉంది. అదే ప్రపంచం మొత్తంమీద చాలా పెద్ద గంట. ఆ గంట బరువు 216 టన్నులు. ఆ గంటలో బీటపడి 11 టన్నుల బరువుగల ఒక ముక్క గంటనుంచి చీలి పోయిందట!

4. చిరుతపులి. తక్కువ దూరంలో గంటకు దాదాపు 112 కిలోమీటర్ల వేగంతోనూ, ఎక్కువ దూరాలయితే (450 మీటర్లపైగా) గంటకు దాదాపు గంటకు 72 కిలోమీటర్ల వేగంతోనూ దూసుకు వెళుతుంది.

5. టిబెట్.

6. సోవియట్ రష్యాకు చెందిన యూరి గగారిన్ (1934-1968). ఆయన 1961 ఏప్రిల్ 11న వోస్టాక్-1 అనే వ్యోమనౌకలో అంతరిక్షం లోకి వెళ్ళి భూమిని చుట్టివచ్చి తేమంగా భూమికి తిరిగివచ్చాడు.

7. రవీంద్రనాథతాగూరు (1913లో సాహిత్యానికి సంబంధించిన నోబెల్ బహుమతి పొందారు). సర్ సి. వి. రామన్ (1930-భౌతికశాస్త్రం). వీరుకాక భారతీయుడుగా పుట్టిన ప్రస్తుతం అమెరికా పౌరసత్వం స్వీకరించిన డా॥ హర్ గోవింద్ ఖోరానా 1968లో వైద్యం, శరీర దర్శకాస్త్రాలకు సంబంధించిన నోబెల్ బహుమతిని మరో ఇద్దరు అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞులతో కలిసి అందుకున్నారు.

8. కాంతి ఒక సంవత్సరకాలంలో నిర్వాత ప్రదేశం (Vacuum) లో ఒక సెకండుకు 299,792.5 కిలోమీటర్ల (దాదాపు ఒక సెకండుకు 186,282 అడుగులు) వేగంతో ప్రయాణించగల దూరాన్ని కాంతి సంవత్సరం అంటారు. భూమికి చాలా దూరంలో ఉన్న గ్రహాలు, నక్షత్రాలు మొదలైనవాటికి భూమికి మధ్య ఉన్న దూరాన్ని కాంతి సంవత్సరాలలో కొలుస్తారు. ఒక కాంతి సంవత్సరం 9.4655×10^{15} మీటర్ల దూరాన్ని సూచిస్తుంది. ఖగోళశాస్త్రవేత్తలు కాంతి సంవత్సరాన్నేగాక 'పార్సెక్' (దాదాపు 3.26 కాంతి సంవత్సరాలు) అనే మరో ప్రమాణంతో కూడా దూరాలను కొలుస్తున్నారు.

9. లెక్కలేనన్ని సంవత్సరాల నుంచి నదులు సముద్రంలో కలుస్తున్నాయి. ఆ నదుల ప్రవాహంతో బాటు కొండలమీది ఖనిజ పదార్థాలు కూడా కరిగి సముద్రంలో చేరుతూనే ఉన్నాయి. అలా సముద్రంలో చేరిన ఖనిజ పదార్థాలు అలాగే ఉండిపోవడంవల్ల సముద్రపు నీరు ఉప్పుగానే ఉంటుంది!

10. అమెరికా రాష్ట్రపతి నివసించే భవనాన్ని 'వైట్ హౌస్' అంటారు. ఈ భవనం వాషింగ్టన్ లో ఉంది.

— అన్నపూర్ణకు జవాబు

అక్టోబరు పదిహేనవ తేదీ సంచికలో అడిగిన 'చిన్న ప్రశ్న' కు వచ్చిన జవాబులలో — తృప్తికరంగా వున్న జవాబు :

“నేటి సమాజంలో తక్కిన జీవరాసుల కున్న విలువే — మనిషికి కూడా వుండేది

పాపం!”

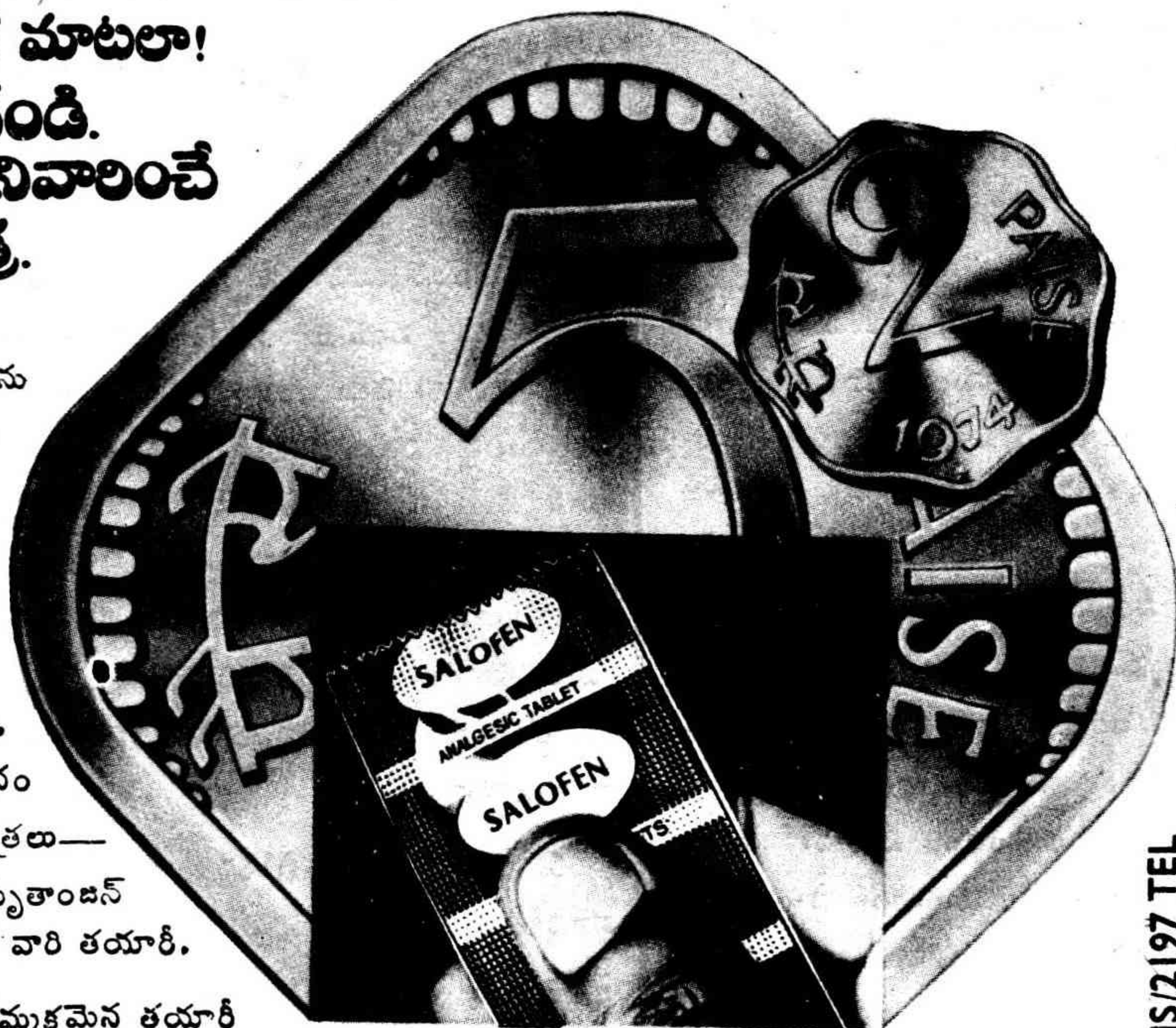
వంపినవారు : శ్రీమతి సుశీలా రాజేశ్వరరావు, శ్రీశ్రీయన్ పేట, పాలకొల్లు 534261.

ప్రకటించిన ప్రకారం ఇస్తామన్న 'చిన్న బహుమతి'ని ఆమెకు పంపివేశాము.

**ఈ రోజులో తలనొప్పి అంటే మాటలా!
సాలోఫేన్ ను వాడండి.
అమోఘంగా నొప్పులను నివారించే
విశిష్టమైన మాత్ర.
వెల అతిచౌక**

మంచి నొప్పుల నివారిణి సాలోఫేన్ ను
గమనించండి. దీనిలో రెండు మందులు
అమోఘంగా నొప్పులను పోగొట్టేవి
చేరివున్నాయి—అస్పిన్, ఫెనాసిటిన్—
అయినప్పటికీ వెల మాత్రము 7 పైసలే
ఒకమాత్ర. సాలోఫేన్ అతిశీఘ్రంగా,
తలనొప్పులకు జలుబులకు పండ్లనొప్పి,
ఘృ జ్వరాలకు కండలనొప్పులకు ఉపశమనం
కల్గిస్తుంది. సాలోఫేన్ నొప్పుల నివారిణి మాత్రలు—
విశ్లేషణచేసి ఇంటింటా ప్రసిద్ధిపొందిన అమృతాంజన్
లిమిటెడ్ వారి తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి నమ్మకమైన తయారీ

SAA/AMS/2197 TEL

సాలోఫేన్ - అమోఘమగు నిరపాయకరమైన నొప్పుల నివారిణి

**“లోధ్ర” టానిక్
వనితలకు మాత్రం!**

ప్రకృతి సిద్ధమైన పద్ధతి ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి
నెలలో ప్రతిరోజూ బాధలేని రోజుగా గడపడానికి.

“లోధ్ర” టానిక్ తీసుకోండి! ఏ బాధా లేకుండా ఆరోగ్య
మయమైన జీవితాన్ని గడపండి.

75 సంవత్సరాల నుంచి స్త్రీల విశ్వాసానికి
పాత్రమైన టానిక్.

“లోధ్ర” మందుల షాపులలో దొరుకుతుంది.

Sistas

ఉచితమైన వైద్య సలహాలకు క్రింది చిరునామాకు ఈ కూపను
పూర్తిచేసి, మీ ఉత్తరంతోబాటు జతచేసి పంపండి.

కేసరి కుటీరం (ప్రై) లిమిటెడ్

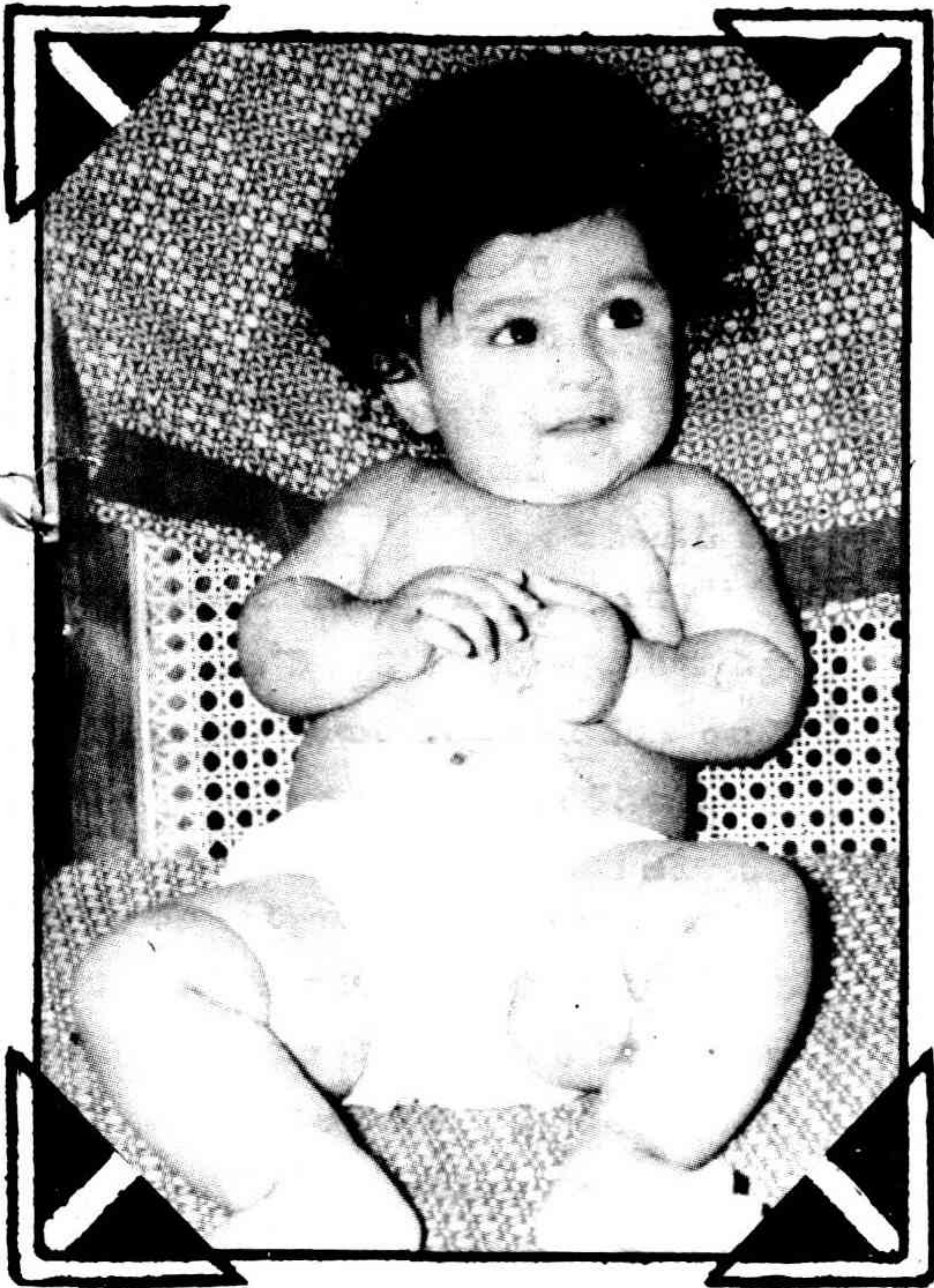
15, వెస్ట్ కాట్ రోడ్, రాయపేట, మద్రాసు-600 014

ఏజంట్లు: శీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్, విజయవాడ, సికింద్రాబాదు, బెంగళూరు

పేరు : _____

చిరునామా : _____

_____ PIN _____

ఈ నెల 18-30 తేదీల మధ్య పుట్టిన
రోజులు జరిగే బాలల పోటోస్టో-
ఆరోగ్య మైన వారిని, ఐదు
పోటోలు ఎన్నిక చేసి, ఇక్కడ
ప్రచురిస్తున్నాము. వీరిలో అందరి
కంటే ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తున్న
విభిల్ ను

'ఈ పక్షపు-శిశువు'గా నిర్ణయించి,
'పుట్టిన రోజు కానుక' ను పంపు
తున్నాము.

కె. శ్రీధర్ (నువాబెడ) పుట్టిన తేదీ : 17-11-76
తల్లిపేరు : కె. ఇందిరాకుమారి

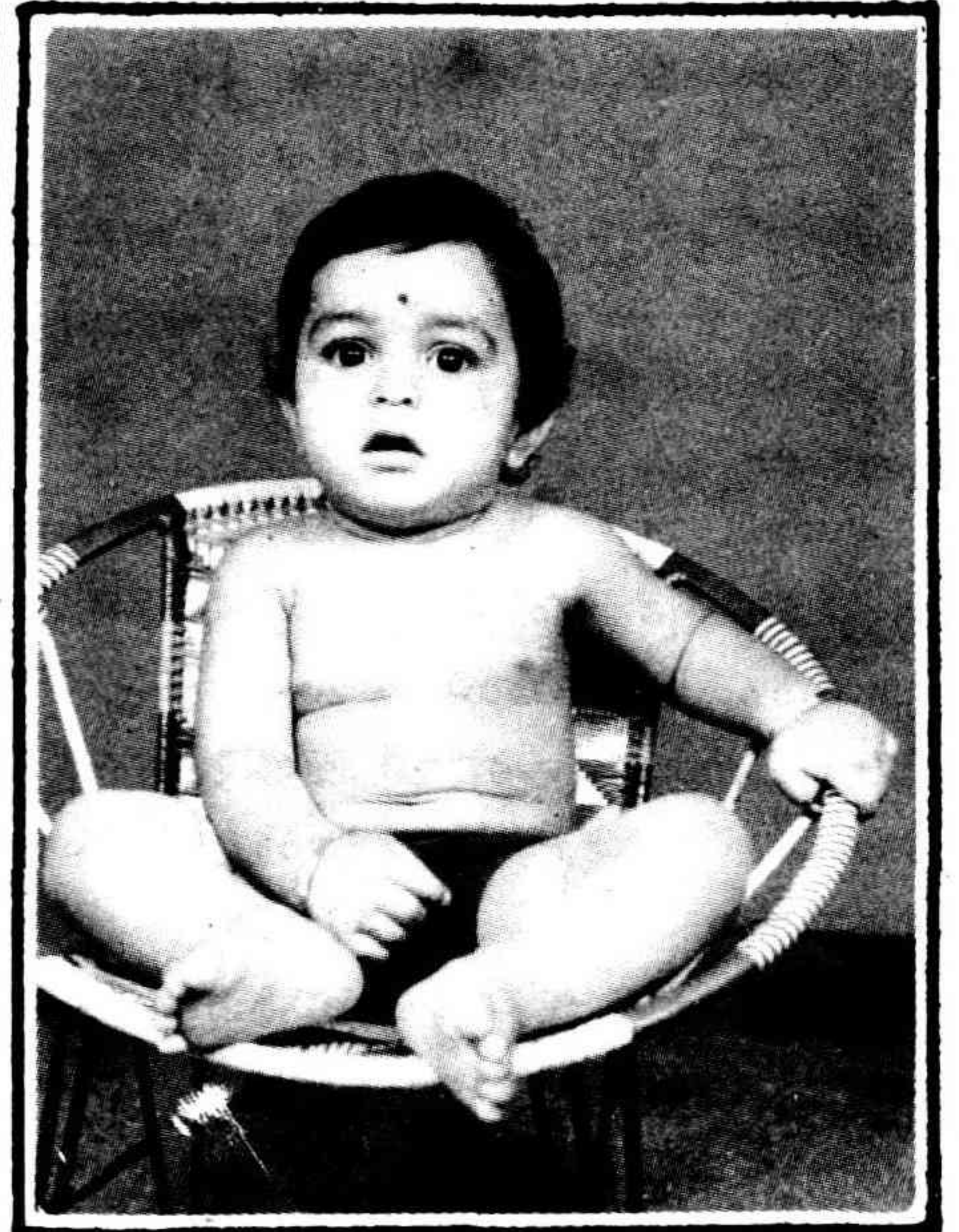
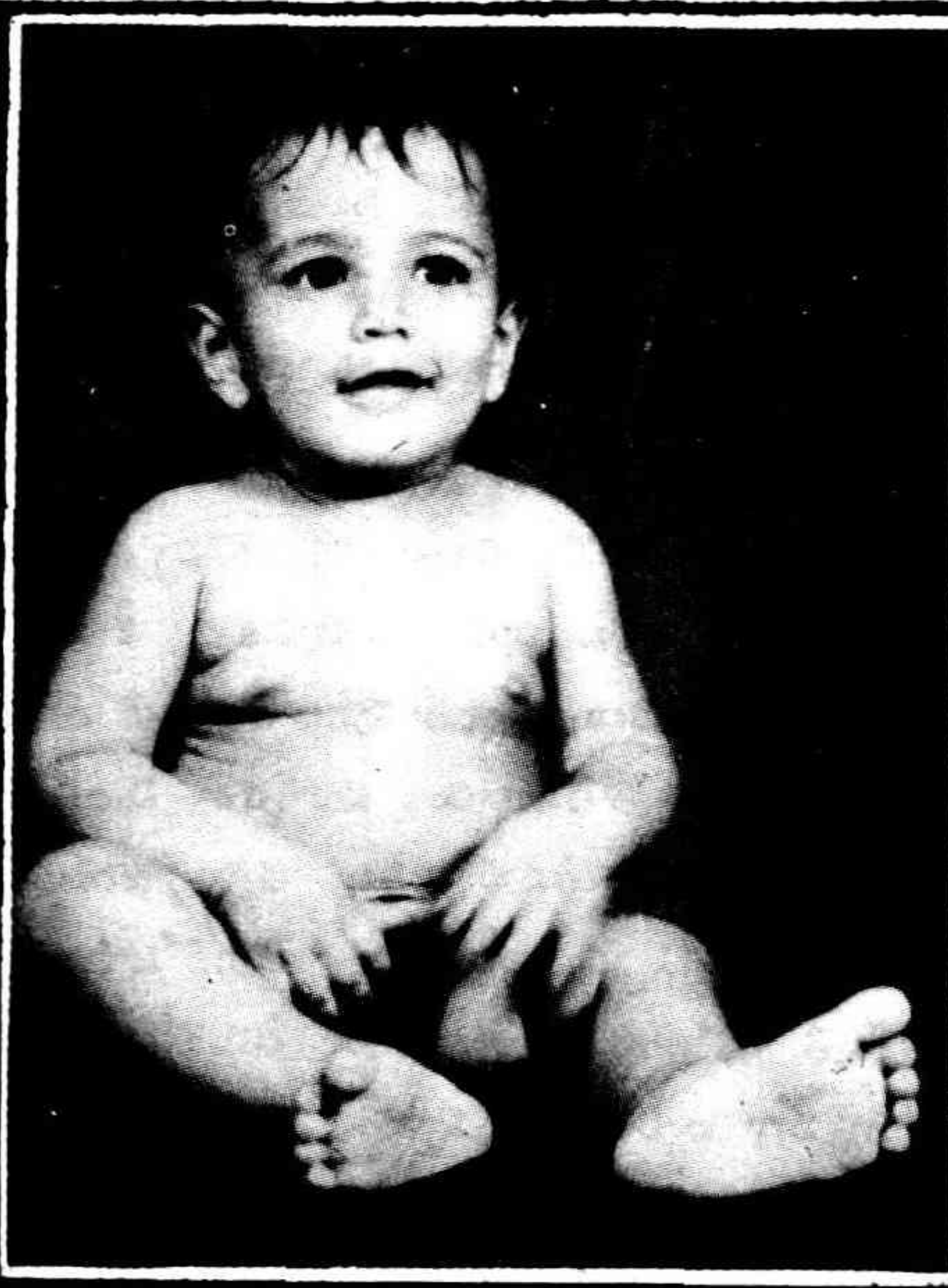
విభిల్ (హైదరాబాదు) పుట్టిన తేదీ : 18-11-76
తల్లిపేరు : విజయలక్ష్మి

పుట్టిన రాజులు

ఎన్. శిల్ప (కర్నూలు) పుట్టిన తేదీ : 20-11-76 అవిర్బాదు (విజయవాడ) పుట్టిన తేదీ : 22-11-76
తల్లిపేరు : ఎన్. రంజనా అంబికే తల్లిపేరు : శోభ బాదు

కార్తీక్ (బెంగళూరు) పుట్టిన తేదీ : 21-11-76
తల్లిపేరు : డి. ఉషా ప్రకాశ్

“మన దేశ ప్రధాని, మరి కొందరు మంత్రులూ ‘మూత్రపానం’ చేస్తారనీ, ‘మూత్రం’ కొన్ని రోగాల చికిత్సకు బాగా పనికి వస్తుందనీ - విన్నాను. అసలు ‘మూత్రం’ మందుగా పని చెయ్యడం ఏమిటి? ఈ విధానం పెద్దలవంటివారే ఆచరించడం ఏమిటి? ఇది మూఢనమ్మకమా? దీని గురించి, మీకు తెలిస్తే చెప్పగోరను” అంటూ, పాలకొల్లు నుంచి ఇద్దరు పాఠకులు ఒక ఉత్తరం రాశారు నాకు.

నిజమే! ఇది తెలుసుకోదగ్గదే!

శరీరంలో ఆహార పానీయాలన్నీ జీర్ణమై పోయాక, పనికిరాని పదార్థాన్ని మలమూత్రాలుగా శరీరమే విసర్జిస్తుంది! తనకు పనికిరానిదాన్ని శరీరమే విసర్జిస్తూ వుంటే—ఆ విసర్జన పదార్థాన్ని తిరిగి శరీరంలోకి పంపడం ఏమిటి—అని ఎవరికైనా ఆశ్చర్యంగానే వుంటుంది.

అయితే, ‘స్వమూత్రపానం’ అన్న ఈ చికిత్సా విధానం పురాతనకాలంలోనే ప్రారంభమైందనీ, వెయ్యి సంవత్సరాల కిందటి నుంచి ఆచరణలో వుందనీ అంటారు.

పదహారో శతాబ్దంలో—కాశీలో భవమిశ్ర అనే వైద్యుడుండేవాడు. ఆయన ఆయుర్వేదం గురించి రాస్తూ—‘స్వమూత్రపానం’ గురించి అందులో రాశాడు. రోజూ ఉదయమే ‘మూత్ర సేవ’ చేస్తే అది—రక్తదోషాన్ని పోగొడుతుందనీ, అజీర్ణవ్యాధిని నిరోధిస్తుందనీ, చర్మ వ్యాధులని రానివ్వకుండా చేస్తుందనీ—ఆయన అందులో రాశాడు! ఇలా సేవించే మూత్రాన్ని ‘శివాంబు’ అని అంటారు. విదేశాల్లో కూడా ఈ విధానం వుండేదనీ, ఇప్పటికీ కొందరు అక్కడ కూడా ఆచరించిస్తున్నారనీ అంటారు. ఐతే, మన దాక్టర్లు మూత్రం ఈ విధానం ఏమాత్రం మంచిదికాదనీ, పైపెచ్చు శరీరారోగ్యానికి హాని చేస్తుందనీ అంటున్నారు.

ఐంద్రా!

‘స్వమూత్రపానం’ చెయ్యడం కొందరి కొందరి నమ్మకం. అది మంచి పరిణామ ఇస్తుందని వాళ్ళే చెబుతారు. మరి, ఇది అందరికీ అలాగే మంచి చేస్తుందా? తీసుకునేవారికి ‘చెడు’ ఎందుకు చెయ్యదు?—అన్నదాంట్లో వున్న నిజానిజాలు ఏమిటో మనకి తెలీవు. అయితే—ఇలాంటి విధానం మూత్రం ప్రాచీన కాలం నుంచి వుంది!

నమ్మగారి సబ్బి

ఆ చికిత్స చేసుకునేవాళ్లు ఏం చేస్తారంటే—ఉదయం లేవగానే, వచ్చే మూత్రాన్ని గ్లాసులో పట్టి—వెంటనే సేవించేస్తారు! అయితే, ముందుగా వచ్చే కొంత భాగాన్ని వెనకభాగాన్ని బయట వదిలేస్తారుట—అందులో ‘దోషం’ వుంటుందని! అలా—వారు ప్రతి రోజూ చేస్తారుట. ఇంకో విధానంలో—మరి కొందరు మూత్ర విసర్జన జరిగినప్పుడల్లా—సేవిస్తారుట!

ఐతే, దీంట్లో ఒకటుండటద్రా. స్వమూత్రమే పానం చెయ్యాలిట! ఒకరి మూత్రం ఒకరికి పనికిరాదుట. అయితే, మరి వ్యాధిగ్రస్తులయిన వారికి, మూత్రం విడవలేని పరిస్థితిలో వున్న వారికి—ఆరోగ్యవంతులదో, పిల్లలదో మూత్రం పట్టి—ఇస్తారుట! ఈ చికిత్సను మన దేశంలో వుండే కొందరు పెద్ద దాక్టర్లు కూడా ఆచరించారని, చెబుతున్నారు.

‘స్వమూత్రపాన చికిత్స’ను కొన్ని విధాలుగా వారు విభజించారు. మహాచికం, కలరా మొదలైన వ్యాధులు రాకుండా వుండాలంటే—రోజూ ఉదయం ఒక చెమ్మడు మూత్రం నుంచి, అరగ్లాసు వరకూ తీసుకోవాలిట. దగ్గు, జలుబు ల్లాంటివి వున్నప్పుడు కూడా అలాగే తీసుకోవాలిట. అయితే రోజుకు మూడుసార్లు తీసుకోవాలిట. ఎక్కువగా జ్వరం వున్నప్పుడు, ఎక్కువ నొప్పి వున్నప్పుడూ—రెండు మూడు రోజులపాటు

ఉపవాసాలు చేయించి, అప్పుడు మూత్రాన్ని పట్టి తాగించాలిట. ఒళ్ళు కాలినప్పుడు, దెబ్బలు తగిలినప్పుడు, శరీరం మీద కురుపుల్లాంటివి లేచినప్పుడు, రోజుకు రెండు మూడుసార్లు ‘శివాంబు’ తీసుకోవాలిట. దెబ్బలు వున్న చోట ‘శివాంబు’తో కడిగి కట్టుకట్టాలిట. అలాగే పాముకాటుకి, ఎలుకకాటుకి కూడా ఈ విధానం పని చేస్తుందిట!

“శివాంబు (స్వమూత్రం)ను ఎలాంటి రోగం వున్నవారయినాసరే, కొన్ని రోజులు సేవిస్తే గుణం కనిపిస్తుంది—అది ఎలాంటి భయంకరమైన రోగమైనాసరే!” అని ఒక పెద్ద దాక్టరు చెప్పారుట!

‘మరి, అలా అయితే ఏమాత్రం బద్దులేని, ఈ చికిత్సావిధానాన్ని ప్రతివారూ ఆచరించి వారి వారి ముదిరిన రోగాలను అవలీలగా వదిలించుకోవచ్చుగా’ అని ఎవరికైనా అనిపిస్తుంది. కాని వైద్యులందరూ అందుకు ఒప్పుకోడం లేదే! ఆ చికిత్సవల్ల ఆరోగ్యం ‘బాగుపడుతుంద’ని కొందరు అంటే—‘క్షీణిస్తుంది’ అని కొందరు అంటున్నారు—ముఖ్యంగా పెద్ద చదువులు చదువుకున్న ఆధునిక వైద్యులందరూ ‘ఈ విధానం ఒక మూఢనమ్మకం. ఇలా చెయ్యడంవల్ల శరీరంలో కొద్ది రోజుల్లోనే కొత్త రోగాలు లేస్తాయి’ అంటున్నారు.

ఇంకోటి ఏం చెబుతారంటే—కొందరు తాంత్రికులు, జుద్రశక్తులు సాధించేవాళ్ళు ఈ మూత్ర పానం చేస్తారని అంటారు. ఈ పానంవల్ల వాళ్ళు కొన్ని శక్తులు సాధించగలుగుతారట. వాళ్ళు మూత్రంలో ఏవో మూలికలు కూడా కలిపి ‘మూత్రసేవ’ చేస్తారట!

ఇందులోనూ కొందరు—“మూత్రాన్ని శరీరం మీద మర్చన చేసేటప్పుడు, దాన్ని మట్టిపాత్రలో పట్టి, నాలుగోభాగమే వుండేలా బాగా మరగకాచి, అప్పుడు మర్చన చెయ్యాలి. మూత్రాన్ని కాచకపోతే, అది చర్మానికి హాని కలిగిస్తుంది!” అని కూడా అంటారు....

ఇలా దీని మీద రకరకాలైన చర్చలున్నాయి. ‘ఇది మంచి విధానం’ అన్నవాళ్ళు వున్నారు; “చాలా చెడ్డ విధానం” అన్నవాళ్ళు వున్నారు. ఏమైనా, ‘స్వమూత్రసేవ’ అన్న విధానం లేకపోలేదు; ఉంది. ఎవొచ్చి దీని మీద ఇదమిత్తమైన నమ్మకాలు మూత్రం లేవు! □

సంరక్షక గృహల్పన

ఎవరోనమ్మ ఏదో రకంగా మోసపోయి, సమాజంతో రాజీపడి బతకలేక, చివరికి సంరక్షక గృహాల్లో చేరి-పొట్టపోషించుకుంటూ జీవన యాత్ర గడిపే కొందరు అభాగ్యుల గురించి ఈ శీర్షికలో గతంలో మీరు కొన్ని వ్యాసాలు చదివారు. అటువంటి వారు మరి కొందరి గురించి ఇప్పుడు మళ్ళీ చదవండి.

పిల్లల ప్రవర్తనకు తలిదండ్రుల బాధ్యతే ఎక్కువ-అన్నది కాదనడానికి వీలేని సత్యం. పిల్లలు ఎలా తిరుగుతున్నారో, ఎవరితో స్నేహాలు చేస్తున్నారో, ఎలా ప్రవర్తిస్తున్నారో - తలిదండ్రులు ఎప్పటికప్పుడు గమనిస్తూ వుండాలి. తలిదండ్రులే పిల్లలకు ఆదర్శం కాబట్టి, పిల్లలు వాళ్ళను అనుకరిస్తూ, వాళ్ళ అలవాట్లు తెచ్చుకుంటారు.

సంరక్షక గృహంలో వుంటున్న ఒక అమ్మాయి 'జయ.' ఇప్పుడు ఆమె వయసు ఇరవై ఒకటి. తన తలిదండ్రులకు ఆమె ప్రథమ సంతానం. ఆమె తర్వాత, ఇంకా నలుగురున్నారు.

ఆమెకు పదహారు సంవత్సరాల వయసు వున్నప్పుడు....తండ్రి మెకానిక్ గా వుద్యోగం చేస్తున్నాడు. అతని సంపాదన సరిగ్గా ఆ సంసారానికి సరిపోతుంది!....

జయ తండ్రి, స్నేహపాత్రుడు. అంచేత, అతనికోసం ఎక్కువగా స్నేహితులు వస్తూ వుండే వారు. అదివారం అయితే, చెప్పనక్కర్లేదు- చాలామంది వచ్చి పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకుంటూ వుంటారు. పదహారు సంవత్సరాల వయసుగల జయ - తండ్రి స్నేహితులందరినీ గమనిస్తూ వుండేది. అప్పుడామె స్కూల్లో చదువుకునేది. అయితే, తలిదండ్రులు ఆమె చదువు గురించి పట్టించుకోకపోవడం వల్ల, ఏదో స్కూలుకు

వెళ్ళి, వచ్చేదే గాని - చదువు మీద ఏమాత్రం శ్రద్ధ చూపేది కాదు. తండ్రి దగ్గరికి రామన్ అనే అతను, నిత్యం వస్తూ వుండేవాడు. ఆమె తండ్రి పనిచేస్తున్న ప్యాక్టరీలోనే అతనూ పని చేస్తున్నాడు. తండ్రికంటే వయసులో చిన్నవాడు. రామన్ ఆ యింటికి ఎప్పుడొచ్చినా, జయను చూస్తూ వుండేవాడు. ఇంటికి రాగానే అతని కళ్ళు జయ తండ్రికోసం కంటే-జయకోసం వెలికేవి. అలా అలా అతని చూపులు తన మీద పడడంతో-పరువంలో వున్న జయ నిభాయించుకోలేక పోయింది. అతని చూపుకోసం, అతనికోసం ఆమె కూడా వెతకడం మొదలు పెట్టింది....

రోజులు గడుస్తున్నాయి. రామన్ కూ, జయకూ స్నేహం పెరిగింది. వీలుదొరికినప్పుడల్లా ఇద్దరూ మాట్లాడుకుంటున్నారు. జయకు రామన్ మాటలు, అతని ప్రవర్తన ఎంతో నచ్చాయి. అతన్ని చూడకుండా ఒక్క నిమిషం కూడా వుండలేక పోయేది. ఇంట్లో మాట్లాడానికి అవకాశాలు లేక పోతే, లేఖలద్వారా సంభాషించుకునే వారు.

ఒకసారి దగ్గర్లో వున్న గుడిలో ఏదో విశేషం వచ్చింది. జయ తలిదండ్రులు అక్కడికి వెళ్ళి ఒక రోజంతా అక్కడ వుండి గడపదలచు కున్నారు. జయ అది-అవకాశంగా తీసుకుంది. ఆ విషయం రామన్ కు తెలియజేసింది. తనకు వంట్లో బాగాలేదన్న మిషతో, జయ-ఇంట్లో వుండి పోయింది!

రామన్ వచ్చాడు. ఇద్దరూ ఏకాంతంగా గడిపారు. తను ఒక 'రూమ్'లో వుంటున్నాననీ, జయ అక్కడికి వస్తే 'రాణి'లా చూసుకుంటాననీ రామన్ చెప్పాడు. జయ మారు మాటాడలేదు; అతనితో వెళ్ళడానికి ఒప్పుకున్నది.

కొన్నాళ్ళు గడిచిన తర్వాత, ఒకరోజు జయ

ఇంట్లో కనిపించలేదు. ఆ రోజూ మర్నాడూ చూసి, జయ తండ్రి-పోలీసులకు తెలియజేశాడు. పోలీసులు, రామన్ గదిలో ఆమె వుండగా పట్టుకున్నారు. రామన్ విషయమై పోలీసులు ప్రశ్నలు వెయ్యడంతో అతనికి అదివరకే పెళ్ళయిందనీ, ముగ్గురు పిల్లలున్నారనీ తేలింది! జయ నిర్దాంత పోయింది! ఆమెకు ఆ విషయం ఏమీ తెలీదు!

జయను వైద్య పరీక్షకు పంపించారు. ఆమె గర్భంతో వున్నట్టుగా, డాక్టర్లు చెప్పారు. జయ తలిదండ్రులు మతిపోయిన వాళ్ళలా అయి పోయారు!

జీవితంలో తప్పుటడుగువేసి, పెళ్ళి కాకుండా గర్భవతులైన వారు వుండే 'హామ్'కు జయ పంపబడింది. అక్కడామె 'టైలరింగ్' నేర్చుకుంటూ కాలం గడిపింది. తొమ్మిది నెలలు పూర్తి కాగానే జయ ప్రసవించింది. కాని, ఆ బిడ్డ పుట్టగానే మరణించింది....

తను నేర్చుకున్న టైలరింగ్ తో, ఆమె తన జీవితాన్ని ఎలాగో గడుపుకుంటూ వస్తున్నది. పెళ్ళి, శృంగారం అన్న మాటలు ఆమెను కలచి వేళాయి. ఆ మాటలు విన్నప్పుడు, తలచుకున్నప్పుడూ ఆమె వళ్ళు జలదరిస్తుంది. ఆ భయానక సంఘటన-పండంటి తన జీవితాన్నే మార్చేసింది! అందుకనే, తను పెళ్ళి అన్న విషయాన్ని గురించే ఎన్నడూ ఆలోచించకూడదనీ, ఇలాగే జీవించాలనీ తీర్మానించుకున్నది!

జయ తండ్రి-తన కోసం వస్తున్న స్నేహితులు ఎలాంటి వాళ్ళో, కాస్త కనిపెట్టగలిగి వున్నా - తమ కూతురు మీద ఆ తలిదండ్రులు కాస్త శ్రద్ధ కనబరచినా - ఆ 'పడుచు పిల్ల' పరిస్థితి ఇంతదూరం వచ్చి వుండేది కాదు!

—కమలాకుమార్

ఫ్యాషన్ మోడల్ని అడగండి

ఏం చెబుతుందోమరి వినండి.

“ఆరు రంగులూ ఒకే
దానిలోగల శింగార్
కుమేకుమేకన్నా మించినది
లేదు. నేను వేసుకునే బట్టలకి
వాటికీ సరిగా సరిపోయేలా,
6 వేర్వేరు రంగుల్లో...క్షణం ప్రిక
లేని నాకు యిది బలే ప్రిలు!”

ఆరు రంగులూ ఒకే దానిలో గల
శింగార్లో, మీరెప్పుడూ ఘాంధే
ఆ స్థిరమైన శింగార్ నాణ్యత
మీకు లభిస్తుంది.

శింగార్

భారతదేశంలో అన్నిటికన్నా అందమైనది,
అన్నిటికన్నా ఎక్కువగా అమ్ముడయ్యే
కుంకుమ బొట్టు.

పారమాంత్ ప్రొడక్ట్స్, బొంబాయి-400 004.

everest/1054/SH-Tel

పూసలతో శ్రవేంకటేశ్వరస్వామిని

రూపాందించడం ఎలా?

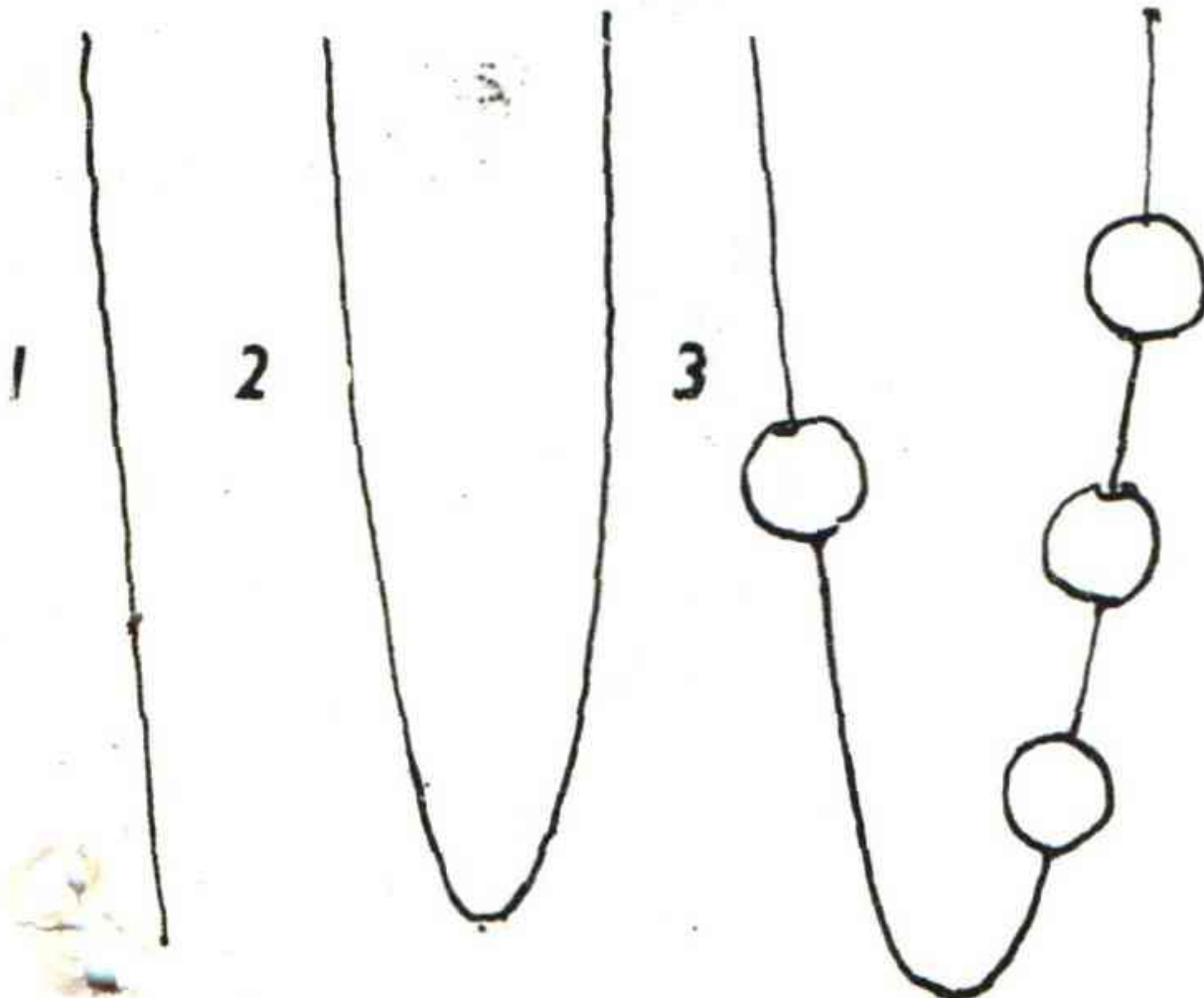
ఇంటిని అలంకరించుకునే ఇల్లాళ్ళు —
అల్లిక పనులతో, ప్లాస్టిక్ వైర్లతో,
పూసలతో రకరకాల రూప కల్పనలు
చెయ్యడం నేర్చుకుని వుంటారు. ముఖ్యంగా
ఏడుకొండలవాడి రూపాన్ని అల్లిక ద్వారా,
పెయింట్ ద్వారా తయారు చెయ్యడం చాలా
మందికి తెలిసి వుండవచ్చు.

కానీ-పూసలతో తయారయ్యే అరుదైన
ఈ వేంకటేశ్వరుడు చాలా ముచ్చటగా ఉండి,
మీ యింటికి కొత్తదాన్ని తీసుకొస్తాడని
నా విశ్వాసం.

ఈ పటం చేసే విధానం :

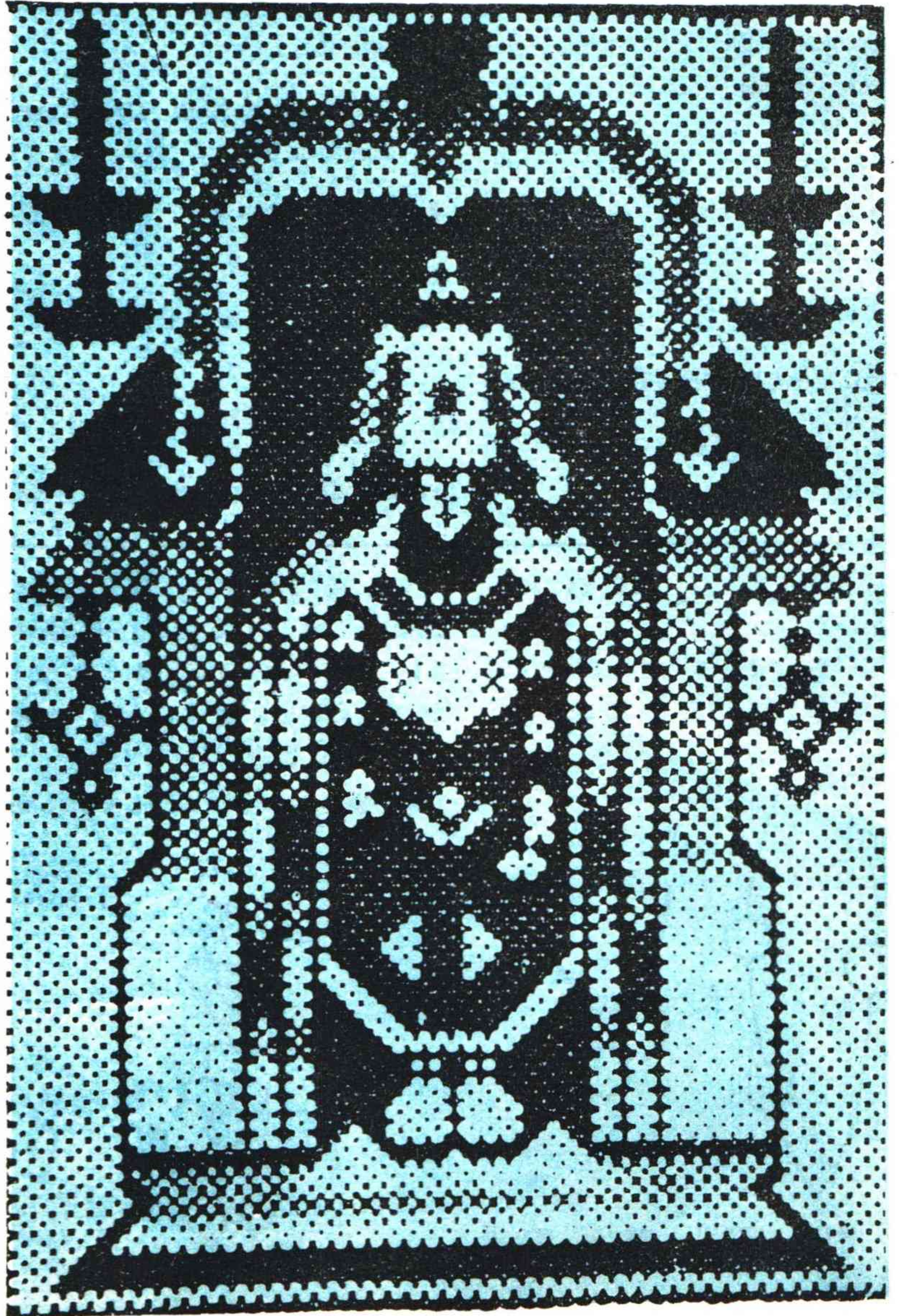
పోటోని చూసుకుని-ఇక్కడ యిచ్చిన బొమ్మల
నెంబర్లను అనుసరించండి.

1. ముందు ఒక ప్లాస్టిక్ వైర్ని తీసుకోవాలి.

2. దాన్ని మధ్యకు మడిచి, రెండు కొనలను
చేర్చి పట్టుకోవాలి.

3. కుడివైపున మడిచి వన్న వైర్లో మూడు

లోకజ్ఞానం

తెలుసుకోవలసిన విషయాలు ఎన్నో, ఎన్నెన్నో వుంటాయి. అలాటి విషయాలను తెలుసుకోవలసిన అవసరం కూడా ఎంతో వుంది. దాన్నే మనం 'విజ్ఞానం' అనీ, 'లోకజ్ఞానం' అనీ అంటున్నాము. ఈ కింద వున్న పది ప్రశ్నలూ చదివి - వాటి గురించి మీకు ఎంతవరకూ తెలుసునో, ఒకసారి ఆలోచించండి. ఏ ఒక్క ప్రశ్నకూ సమాధానం తెలియకపోతే - 'లోకజ్ఞానం' పెంపొందించుకోవడంలో మీరు బాగా కృషి చెయ్యవలసి వుంటుందన్నమాట! ఇలా కొంతకాలం పాటు వీలున్నప్పుడల్లా - ఇలా ప్రశ్నలు ఇస్తూ, వివరంగా సమాధానాలు కూడా ఇస్తూ వుంటాము. అసక్తికరమైన ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకోడానికి, ఈ శీర్షిక ఎంతగానో ఉపకరించగలదు. —వ. సం

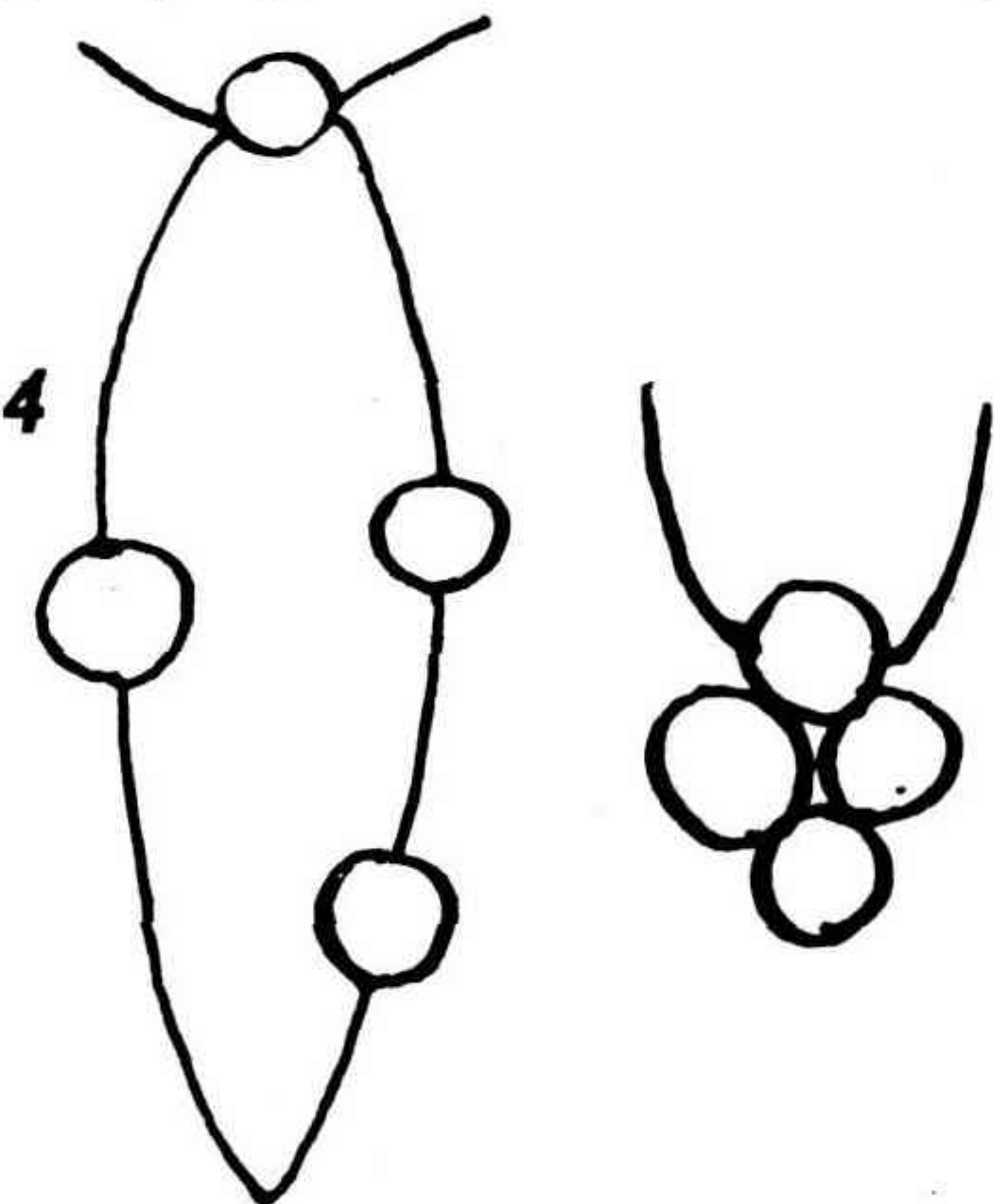
1. వాయువులలో చాలా తేలికైనది ఏది?
2. ప్రపంచం మొత్తం మీద ప్రాచీనమైన వృక్షం ఏది? ఎక్కడుంది?

3. ప్రపంచం మొత్తం మీద పెద్ద గంట ఏది? ఎక్కడుంది?
4. జంతువులలో చాలా వేగంగా వెళ్ళగలది ఏది?
5. 'ప్రపంచపు పైకప్పు' (ది రూఫ్ ఆఫ్ ది వర్ల్డ్) అని పేరు గడించిన ప్రాంతం ఏది?
6. అంతరిక్షయానం చేసిన తొలి మానవుడు ఎవరు?
7. నోబెల్ బహుమతులు పొందిన భారతీయులు ఎవరు?
8. 'కాంతి సంవత్సరం' (లైట్ ఇయర్) అంటే ఏమిటి?
9. సముద్రపు నీరు ఎందుకు ఉప్పుగా ఉంటుంది?
10. 'వైట్ హావుస్' అంటే ఏమిటి?

[జవాబులు ఈ సంచికలోనే వున్నాయి. చూడండి]

పూసలను, ఎడమ వైపున వున్న వైర్ లో ఒక పూసను గ్రుచ్చాలి.

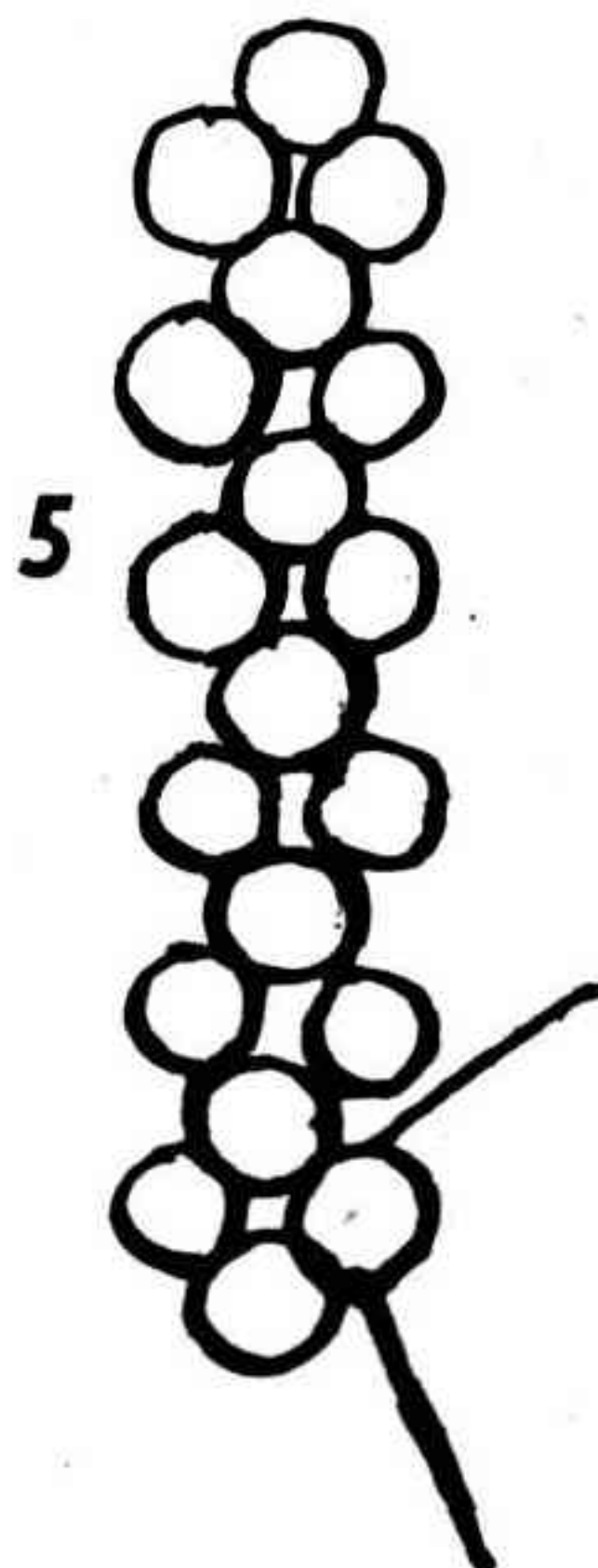
4. ఒక పూస గ్రుచ్చిన ఎడమ వైపు కొనను, కుడివైపు గ్రుచ్చిన మూడవ పూసలోనికి గ్రుచ్చి

పూసలు క్రిందికి లాగాలి. అప్పుడు డైమండ్ ఆకారం వస్తుంది.

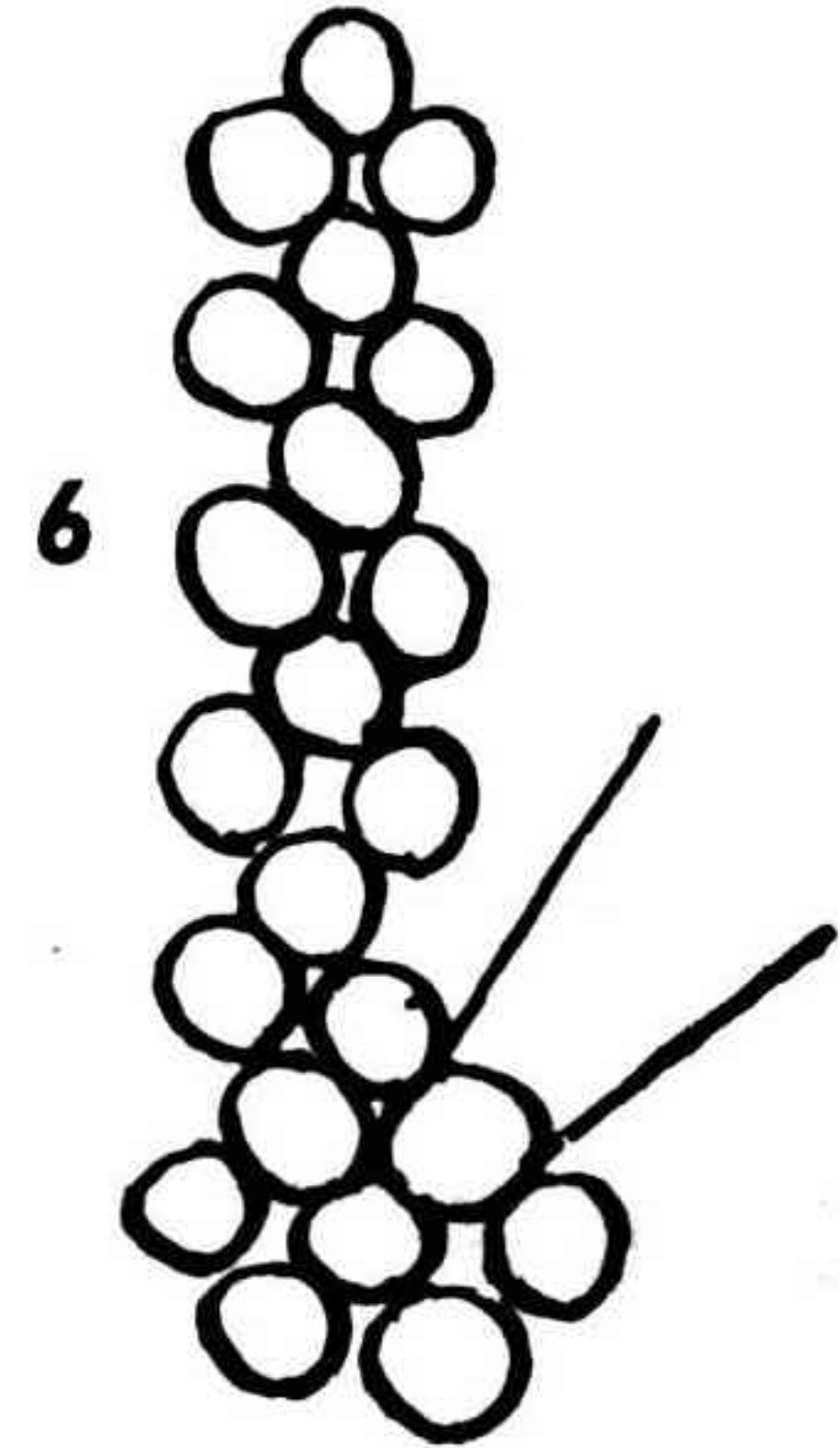
తిరిగి కుడివైపు కొనను రెండు పూసలను, ఎడమవైపున ఒక పూసను గ్రుచ్చి, క్రిందికి లాగితే మళ్ళీ డైమండ్ ఆకారం వస్తుంది. (మొట్టిమొదట మాత్రమే కుడివైపున మూడు పూసలు గ్రుచ్చాలి. తర్వాత రెండు పూసలే గ్రుచ్చాలి.)

5. ఈ విధంగా 48 వరుసలు కట్టిన తర్వాత,

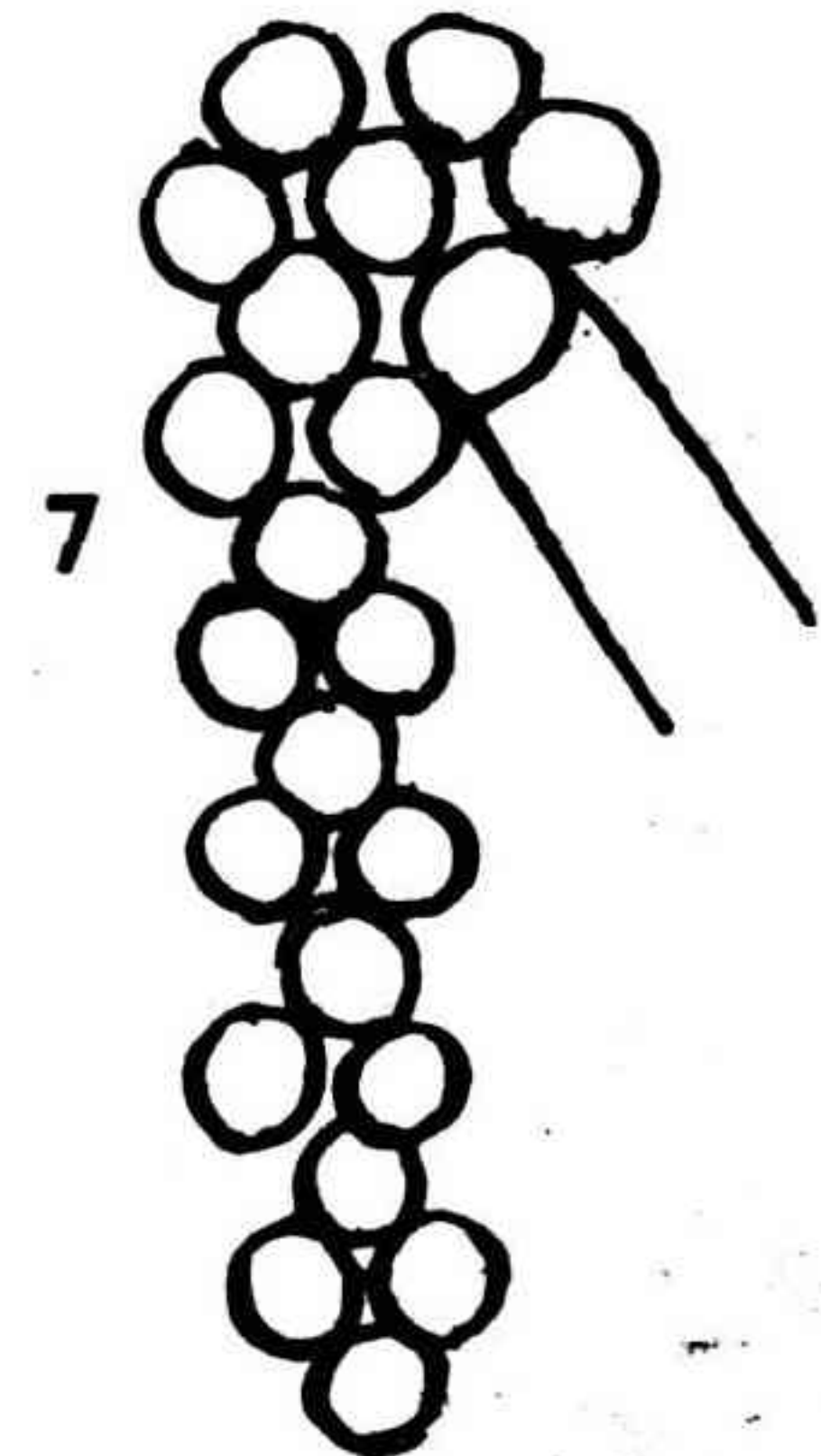

కుడివైపున వున్న వైర్ లో, మూడు పూసలు గుచ్చి, 3 వ పూసలోనికి ఎడమ వైపున వైర్ కొనను గ్రుచ్చాలి. మళ్ళీ కుడివైపున, మూడు పూసలు గ్రుచ్చి, ఎడమ వైపున వున్న వైర్ కొనను, 3 వ పూసలోనికి గ్రుచ్చాలి.

6. అప్పుడు వంపు తిరుగుతుంది. ఇప్పుడు కుడివైపున ఉన్న వైర్ లోనికి రెండు పూసలు గ్రుచ్చి, ఎడమ వైపున వున్న వైర్ కొనను, రెండవ పూసలోనికి గ్రుచ్చి, తర్వాత ఎడమవైపున వున్న వైర్ కొనను ఇదివరకు గ్రుచ్చిన వరుసలోని పూసలోనికి గ్రుచ్చుకుంటూ అల్లాలి.

7. 49 వరుసలో, ఎడమవైపు కొనను, రెండు పూసలు గ్రుచ్చి, రెండో పూసలోనికి, కుడివైపు కొనను గ్రుచ్చితే వంపు వస్తుంది.

ఈ విధంగా 49 వరుసలు అడ్డంగానూ, 70 వరుసలు నిలువుగానూ, రకరకాల రంగు పూసలతో పోటో ఆధారంగా అల్లికే, శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి పూసల్లో సాక్షాత్కరిస్తాడు!

—పి. రాజేశ్వరి మల్లికార్జునరావు

ఆర్.

నేను పన్నెండేళ్ళదాన్నిగా ఉన్నప్పుడు రెండు సార్లు 'ఫిట్స్' వచ్చాయి. ఆ తర్వాత డాక్టర్ల సలహాప్రకారం నాలుగేళ్ళబాటు మందులు తీసుకున్నాను. దాంతో 'ఫిట్స్' రావడం తగ్గిపోయింది. ఇప్పుడు నా వయసు 17 సంవత్సరాలు. ఈ మధ్య రెండేళ్ళ నుంచీ నాకు ఎడమవైపున 'మైగ్రేయిన్' తలనొప్పి వస్తున్నది. ఆ నొప్పి వచ్చినప్పుడల్లా ముఖం ఎడమవైపు వాచిపోతుంది. నొప్పి పడి పన్నెండు రోజులబాటు ఉంటుంది. నొప్పి ఉన్న రోజుల్లో నేను సరిగా ఆహారం అదీ తినలేను. మావాళ్ళు ఆ మధ్య నన్ను ప్రసిద్ధులైన ఒక న్యూరో సర్జన్ దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళారు. ఆయన నన్ను పరీక్షించి నాకు 'మైగ్రేయిన్' తలనొప్పి ఉందని చెప్పి 'కాంప్లమినా' అనే మాత్రలు రోజూ తీసుకోమన్నారు. పదిహేను రోజులు గడిచినా ఏ మార్పు లేకపోవడంతో రెండుసార్లు ఇంజక్షన్లు చేయించుకున్నాను. దాంతో తలనొప్పి తగ్గిపోయింది. ఈ తలనొప్పి మూలంగా నా చదువుకు అటంకం కలుగుతున్నది.

నేను డాక్టర్ కావాలని ఆశిస్తున్నాను. ఈ తలనొప్పి నా ఆశకు అటంకమవుతుందేమో అని విచారిస్తున్నాను. తలనొప్పి రాకుండా ఉండాలంటే నేను ఏం చెయ్యాలి?

'మైగ్రేయిన్' మీ చదువుకు అటంకం కాదు. మీకు చికిత్స చేసిన న్యూరో సర్జన్ చెప్పినట్లు మాత్రలను తీసుకోండి. మీరు డాక్టర్ కావడానికి మీ తలనొప్పి అటంకం కాదు. ప్రసిద్ధులైన వైద్య నిపుణులు ఒకరిద్దరు 'మైగ్రేయిన్' తో బాధ పడుతున్నవారే!

శ్రీమతి ల.

నేను ప్రసవించి ఐదు మాసాలు కావస్తున్నది. ప్రసవమైన తర్వాత మొదటి 28 రోజులదాకా కొద్ది కొద్దిగా రక్తస్రావం జరుగుతూ ఉండేది. ఆ తర్వాత 40వ రోజు నుంచీ మూడు నాలుగు రోజులకొకసారి రక్తస్రావం జరుగుతూ ఉండేది.

ఇప్పుడిక స్రావం జరగడం లేదు. ఇలాంటప్పుడు దాంపత్య జీవితంలో పాల్గొనవచ్చునా? ఇప్పుట్లో గర్భం రాకుండా ఏవన్నా మాత్రలు తీసుకోవచ్చునా? గర్భ నిరోధానికి మాత్రలు తీసుకుంటే ఆ మాత్రలవల్ల పాలు తాగుతున్న పాప ఆరోగ్యం పాడుకాదుకదా? ఇప్పటికే గర్భధారణ జరిగి ఉంటే, ఆ విషయం తెలుసుకోవడం ఎలా?

ప్రసవం జరిగాక మొదటి ఒకటి రెండువెలలు కాస్త మైల ఉంటుంది. పాపకు పాలు ఇవ్వడం వల్ల మళ్ళీ మైల రాదు. ప్రసవానంతరం ఐదువెలలు గడిచాక దాంపత్య జీవితంలో పాల్గొనవచ్చును. వెంటనే గర్భధారణ జరగకుండా ఉండడానికి మాత్రలు తీసుకోవచ్చును. ఈ మాత్రలు మీ ఆరోగ్యాన్నిగానీ, పాప ఆరోగ్యాన్నిగానీ బాధించదు. మీ గర్భాశయాన్ని వరీక్ష చేస్తే తప్ప మీరు గర్భిణి అవునా కాదా అన్న విషయం చెప్పడం సాధ్య వగదు.

కుమారి మ.

నాకు 20 ఏళ్ళు. నా పొత్తికడుపు మీద వెంట్రుకలు ఉన్నాయి. 'హెయిర్ రిమూవర్' వాడి ఈ వెంట్రుకలను తీసేయ్యవచ్చునా? రెండు మాసాలలో నా పెళ్ళికానున్నది. ఇలా వెంట్రుకలు పెరగడంవల్ల నా వైవాహికజీవితం బాధింపబడుతుందేమోనని భయపడుతున్నాను. నన్ను ఏం చెయ్యమంటారు?

వంశానుగుణంగా వచ్చే కొన్ని లక్షణాల మూలంగా కొందరు స్త్రీలకు పొత్తికడుపున కొద్దిగా వెంట్రుకలు పెరగవచ్చును. ఋతుస్రావం క్రమం తప్పకుండా ఉన్నట్లయితే వెంట్రుకల పెరుగుదల గురించిన భయం అనవసరం. రోజూ బాగా వసువు పూసుకుని స్నానం చెయ్యండి. 'హెయిర్ రిమూవర్' ఉపయోగించవచ్చును. పెళ్ళి చేసుకోవడానికి ఈ వెంట్రుకల పెరుగుదల అటంకం కాదు. కనుక ధైర్యంగా ఉండండి.

శ్రీమతి....

నాకు పెళ్ళయి 24 సంవత్సరాలు కావస్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం నా వయసు 40 సంవత్సరాలు. మాకు నలుగురు పిల్లలు. దాదాపు 18 సంవత్సరాల నుంచి లావుగా ఉన్న నా శరీరం ఇప్పుడిప్పుడు మానసికమైన ఆందోళనవల్ల బాగా చిక్కిపోయింది. కాని కడుపు మాత్రం గర్భవతులకు ఉండేలా పెద్దదిగా కనిపిస్తున్నది. నా కడుపు నైజ తరగడానికి ఏం చెయ్యాలి?

నలభయ్యవవడిలో ఉన్నవారికి పొత్తికడుపు కాస్త ఘనంగానే ఉంటుంది. కడుపు పరిమాణంలో-మంచి పరిణామం రావడానికి వ్యాయామం చెయ్యడం మంచిది.

మాటిమాటికి మూత్రవిసర్జన జరుగుతున్నది. నడుస్తున్నప్పుడు, బస్సులో ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు మూత్రవిసర్జన మరి ఎక్కువవుతున్నది. ఈ ఇబ్బందిని అరికట్టడానికి ఏమిందా?

గర్భాశయంగానీ, మూత్రాశయంగానీ కొద్దిగా కిందికి జారడంవల్ల తరచుగా మూత్రవిసర్జన కావచ్చును. అలా ఉన్నట్లయితే డాక్టర్ కుట్టు వేసి సరిచెయ్యగలరు. డాక్టర్ ను సంప్రదించి వరీక్ష జరుపుకోండి.

శ్రీమతి క.

నాకు పందొమ్మిదేళ్ళు. ఆరుమాసాలముందే నాకు పెళ్ళయింది. కనీసం నాలుగైదేళ్ళబాటు పిల్లలు పుట్టకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవాలనుకుంటున్నాను. ఆ ఉద్దేశంతోనే లేడీ డాక్టరును సంప్రదించగా ఆమె మాత్రలు ఇచ్చి వాడమన్నారు. పిల్లలు పుట్టకుండా మాత్రలు, ఇంజక్షన్లు తీసుకుంటే తర్వాత పుట్టబోయే పాపాయికి అంగవైకల్యం ఏర్పడవచ్చునని నా స్నేహితురాళ్ళు చెబుతున్నారు. ఈ విషయం గురించి మీ సలహా ఏమిటి?

మిమ్మల్ని వరీక్ష చేసి, డాక్టర్ గర్భనిరోధం కోసం ఇచ్చిన మాత్రలను మీరు నిర్భయంగా తీసుకోవచ్చును. అందువల్ల మీ ఆరోగ్యానికి భంగం కలగదు. మాత్రలు తీసుకోవడం అపేసిన తర్వాత గర్భం ధరించడానికి ఏ అటంకమూ ఉండదు. కనుక నాలుగైదేళ్ళబాటు ఏ భయమూ లేకుండా మాత్రలు తీసుకోవచ్చును.

వచ్చిన పేరంటాళ్ళందరికీ పసుపు రాసి
బొట్టెట్టి. వాయినారిచ్చి పంపుతున్నారు—వాణీ.
కారదా, కోదా.

ఈ తంతంతా చూస్తూన్న మధుసూదనం ఏన్ని
సరస్వతమ్మ కేదో అనుమానం వచ్చింది. కొడు
కుని చాటుగా పిలిచి, “ఏమిటా మధుసూదనం
ఇదంతా చూస్తూంటే నాకేమిదోగా వుందిరా!”
అంది.

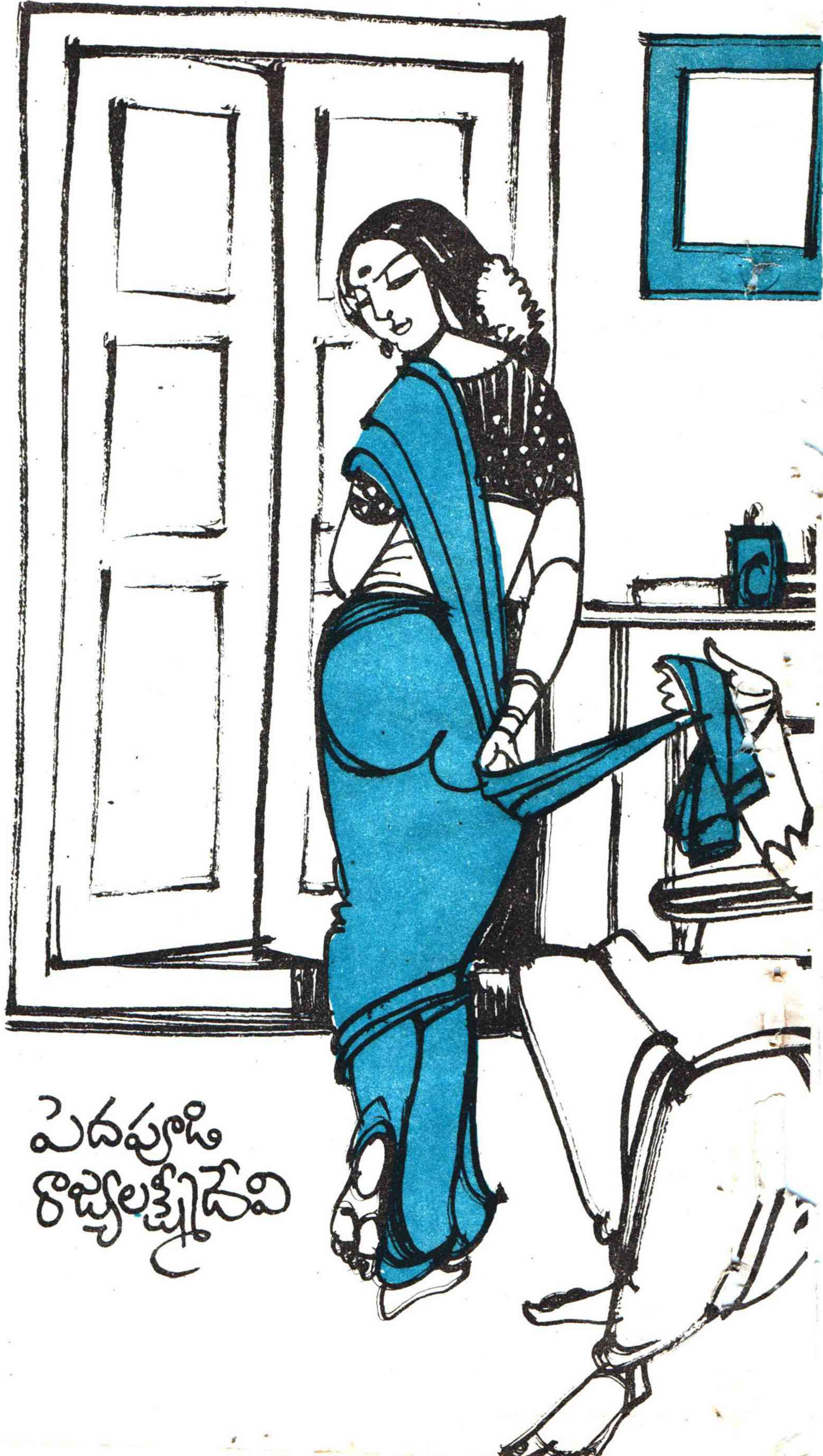
తెల్లవర్షం రోతి

మధుసూదనం నవ్వేసాడు ఆవిడ మాటలువిని.
“నీ కన్నీ అనుమానాలే ఏన్నీ...” అంటూ.

“తెల్లనివన్నీ పాలనుకునే అమాయకుడివిరా
నువ్వు! వీళ్ళ వరస చూస్తూంటే మనకి తెలికుండా
ఏదో రహస్యం దాస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తోంది.
వాహినికి మనమేం తక్కువ చేసామని; పువ్వుల్లో
పెట్టి చూసుకుంటున్నామే! ఆడదానికి తల్లి
కావడం కన్నా వేరే సంతోషకరమైన విషయం
ఏముంటుంది? అటువంటిది వున్నట్లుండి స్పృహ
తప్పి పడిపోయింది. దాక్టరు గారేమో మైండ్
ఆప్ నెట్ ఆయ్యే సంఘటనేదో జరిగి వుంటుం
దని అన్నా. ఆరోచనం తీవ్రతని భరించ లేనంత
బలహీనంగా వున్నాయి ఆమె నరాలని కూడా
చెప్పారు కదా! స్పృహ తప్పిపోయేంతగా ఆరో
చించాల్సిన ముఖ్య విషయం. వాహిని మనస్సు
నాందోళన పెట్టే విషయం—ఏమిటై వుంటుం
దంటావ్? ఇవన్నీ చూస్తూ నువ్వంత నిర్వికారంగా
ఎలా వుండగలుగుతున్నావో కాని నా మనస్సులో
మాత్రం ఏదో గాబరాగా వుందిరా! ఇందులో
ఏదో గూడువులాటి వున్నట్లు నాకనుమానంగా
వుందిరా!” అంది సరస్వతమ్మ.

ఏన్ని మాటలకు కొద్దిగా చలించిన మధు
సూదనం అంతలోనే మనస్సు నిగ్రహించుకుని.

పెదపూడి
రోజ్జులక్ష్మీదేవి

“ఏన్నీ....! వాళ్ళ మాటేమోకాని ఏవేవో వూహించుకుని ముందు నీ మనస్సు పాడు చేసు కుంటున్నావు. ఇన్నాళ్ళ సహచర్యంలో వాహిని తత్వాన్ని నువ్వర్థం చేసుకోలేదా ఏన్నీ?”

“వాహినికేం లోటురా! ఎంతో బుద్ధిమంతు రాలు, గుణవంతురాలు, ఆ అమ్మాయి నడవడిలో కాగడా పెట్టి వెదకినా ఒక్క లోటు కనిపించదు. నా సొంత కూతురైనా అలా వుంటుందనుకోను.”

“ఆ ఒక్కమాట చాలు ఏన్నీ.....! వాహిని పట్ల నీకున్న ప్రేమానురాగాలు తెలియజేయ దానికి! అనుమానించడం, గత చరిత్ర గురించి అరాలు తియ్యడం సంస్కార లక్షణం కాదు. ఒక వేళ తెలిసీ తెలియని వయస్సులో ఏదేనా తప్పు జరిగినా ఊహించి ఆదరించడమే మాన వత్వం అనిపించుకుంటుంది ఏన్నీ! అటువంటి వారిని భగవంతుడు కూడా మెచ్చుకుంటాడు.”

మధుసూదనం అలా అంటూంటే మారు మాట్లాడ లేకపోయింది సరస్వతమ్మ.

“చక్కగా చెప్పావురా నాయనా! మన బంగారం మంచిదై నప్పుడు అనవసరంగా ఒకళ్ళ ననుకోవడ మెందుకూ!”

నిట్టూర్చాడు మధుసూదనం.

“వాహిని తెలా వుందో చూసొస్తాను ఏన్నీ.....! ప్రకాంతంగా వుండు. నీ కోడలు త్రము రాలు, ఆ ఒక్క విషయం నువ్వు జ్ఞాపకముంచు కుంటే చాలు.” అంటూ వాహిని గదిలోకి వెళ్ళాడు.

మంచం మీద నడుం మీద చెయ్యేసుకుని వొత్తిగిలి వదుక్కుని వుంది వాహిని.

అడుగుల చప్పుడుకీ కళ్ళు తెరచిన వాహిని “మీరా.....! అంటూ పక్కకి జరిగింది.

మంచం మీద కూర్చుంటూ భార్య మొహంలోకి పరిశీలనగా చూసాడు మధుసూదనం.

వాహిని మొహంలో అలసట కనిపిస్తోంది. ఆమె విశ్రాంతి కనురెప్పలు బరువుగా వారి పోతున్నాయి. కళ్ళల్లో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరుగు తున్నాయి.

తనవేపే దీక్షగా చూస్తూన్న భర్తను చూసి పేలవంగా నవ్వింది వాహిని. ఆ నవ్వులో జీవం లేదు.

“వాహినీ! యిప్పుడు వాంట్లో తేలిగ్గా వుందా?” వాహిని తల నిమిరుతూ ఆప్యాయంగా ప్రశ్నిం

చాడు మధుసూదనం.

భర్త చేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని “ఏమండీ.....! నేనిక్కడ వుండలేను. మన వూరు వెళ్ళిపోదాం....” అంది గద్గద స్వరంతో.

“నీకిక్కడ వుండాలని లేకపోతే అలాగే! కాని యిది చెప్పు. ఇంత హఠాత్తుగా వెళ్ళిపోవాలని నీకెందుకనిపించింది?”

“ఇన్నాళ్ళుగా ఏ స్మృతులను నా మనస్సు లోంచి తొలగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నానో. ఆ జ్ఞాపకాలన్నీ యీ వాతావరణంలో—తిరిగి చెలరేగి నన్ను చిత్రహింసకు గురిచేస్తున్నాయి. ఇన్నాళ్ళుగా నా మనస్సులో నెలకొన్న శాంతి యిక్కడికి రావడంతో చెల్లాచెదురైపోయింది. ఆ జ్ఞాపకాల్ని, ఆ మనుష్యుల్ని నేను భరించలేక పోతున్నాను. నేనీ సంఘర్షణకి తట్టుకోలేక పోతున్నాను. మనం యిక్కడ నుంచి వెళ్ళిపోదాం! ఇప్పుడే వెళ్ళిపోదాం!” అంటూ వాహిని విలపించసాగింది.

వస్తూన్న నిట్టూర్పును అణచుకుంటూ వాహిని కన్నీళ్ళను రుమాలుతో ఒత్తాడు మధుసూదనం.

“ఆ కన్నీరే వద్దన్నానా! అలాగే వెళ్ళి పోదాం! హఠాత్తుగా వెళ్ళిపోతే మీ అమ్మగారూ, నాన్నగారూ బాధపడొచ్చు. రెండు మూడు రోజుల్లో వెదదాం!”

“ఉహూ. రేపే వెళ్ళిపోదామండీ!” అభ్యర్థిం చింది వాహిని.

“సరే! బట్టలు సర్దుకో అయితే....!”

“మీరెంత మంచివారు!” వాహిని కళ్ళు కృతజ్ఞతతో మెరిసాయి. ఆమె కంఠం వాణికింది. మధుసూదనం చేతిని నోటి దగ్గర పెట్టుకుని చుంబించి, చెంపకానించుకుంది.

వాళ్ళిద్దరూ ఆ స్థితిలో చాలానేపు వుండి పోయారు.

14

మర్నాడు ప్రొద్దుట బట్టలు సర్దుకుంటున్న కూతురి వైపు ఆశ్చర్యంగా చూసింది వర్తనమ్మ.

“ఏమిటే అమ్మాయ్! బట్టలు సర్దుకుంటున్నా వెందుకూ!”

“ఇవేళ మా అత్తగారూ ఆయనా వూరికి

వెడుతున్నారు. వాళ్ళతో నేనూ వెడుతున్నా నమ్మా!”

అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన కోట - “అమ్మా నువ్వు వస్తున్నావా మాతో యింజక్కా—” అనడిగింది.

“వస్తున్నానమ్మా!” అంది వాహిని.

“అదేమిటే చిత్రం! తొమ్మిదో నెలదాకా వుంచుకోవన్నారు కదుటే. వాళ్ళువెడితే వెళ్ళి: నువ్వు తొమ్మిదో నెలని వెడుదువుగాని.”

“నన్ను బలవంత పెట్టకమ్మా! ఈ వాతా వరణంలో నేనింకొక్క ఊణం కూడా వుండ లేను.” అంది వాహిని గద్గద స్వరంతో.

“అవున్నే. ఎందుకుంటావు? తల్లిమీద ఏమన్నా ప్రేమనేది వుంటేగా! పెళ్ళి కానంత వరకూ ‘అమ్మా—! అమ్మా....!’ అంటూ ఎంత యిదిగా వుండే దానివి? ఒక్క పన్నెనా ముట్టుకోనిచ్చే దానివా నన్ను? అటువంటిది పెళ్ళి కాగానే నీ మొగుడు, అత్తగారూ—వాళ్ళ మైకంలో పడి అమ్మమీది ప్రేమంతా తామరాకుమీది నీటి బొట్టులా యిగిరిపోయింది. మొన్నటిదాకా పెళ్ళి వద్దు వద్దు అన్నదానివేగా! ఆ రెండో పెళ్ళివాడి మీద ఏంచూసుకుని అంతప్రేమ పుట్టుకొచ్చింది?” అంది వర్ధనమ్మ నిఘారంగా.

“అమ్మా....!” బాధతో గట్టిగా ఆరచింది వాహిని. “అయన్నేమీ అనకు. ఆయనవంటి మనుష్యులు నూటికో కోటికో ఒకరుంటారు.”

“ఏం ప్రేమే మొగుడిమీద!” చేతులు తిప్పుతూ అంది వర్ధనమ్మ.

“భర్త మీద భార్యకి ప్రేమ వుండటంలో అశ్చర్యం లేదు. కోపంతో అసహ్యకరంగా మాట్లాడక నన్నర్థం చేసుకో. అమ్మా....! పురుడు కూడా అక్కడే పోసుకుంటాను. ఆ సమయానికి నువ్వు నన్నా వచ్చి నా దగ్గర వుండాలి.”

“నువ్వు తెంచుకోవాలనుకున్నా నేను తెంచుకో లేనే! కడుపు తీసి అటువంటిది. మామూలప్పుడే నీ కక్కడ ఏరోటూ లేకపోయినా ఎలాగున్నావో నని ప్రాణం కొట్టుకుంటుందే—అలాంటప్పుడు యీ పరిస్థితిలో రాకుండా వుండగలనా!” అంటూ నిఘారంగా అని ముక్కుగబీల్చి కళ్ళొత్తుకుంది వర్ధనమ్మ.

పరుగున వచ్చి తల్లి కాళ్ళ మీద పడింది వాహిని.

“అసలే బాధపడుతున్న నామనస్సుని నీమాట లతో యింకా చిత్రహింసకి గురి చెయ్యకమ్మా! నా నరాలు కిగిరిపోయేలా వున్నాయి. నీ మనస్సు బాధ పెట్టి వెళ్ళిపోతున్నందుకు నన్ను క్షమించమ్మా!”

కూతుర్ని లేవ నెత్తి అక్కున చేర్చుకుంది వర్ధనమ్మ.

వాహిని కన్నీళ్ళు తుడుస్తూ “ఎక్కడున్నా నువ్వు సుఖంగా వుండటమే నాక్కావలసినది. నా మాట కాదని వెళ్ళిపోతున్నావనే బాధతో ఏమేమో అన్నాను. మనస్సులో పెట్టుకోకు తల్లీ!” అంది దగ్గుత్తికతో.

విషాదంగా నవ్వింది వాహిని.

“బట్టలు సర్దుకో ఆయితే! నేను వెళ్ళి వంటపని చూస్తాను.” అని మధుసూదనం దగ్గరికి వెళ్ళి “వాహిని మీతో వచ్చేస్తుందిట. వుండమంటే వుండనంటోంది.” అంది వర్ధనమ్మ.

“మీ అమ్మాయికి పట్టుదల ఎక్కువ. నేనూ చెప్పాను వుండమని. ససేమిరా అంది” అన్నాడు మధుసూదనం. “మీరూ మామగారూ కాస్త ముందుగానే రండి. మాకు దైర్యంగా వుంటుంది.” అన్నాడు.

“అలాగే బాబూ! రాకుండా వుండగలమా!” అంది వర్ధనమ్మ.

“తల్లిప్రాణం మరీ....!” మాట అందించింది సరస్వతమ్మ.

“వెళ్ళి వంట ప్రయత్నం చేస్తాను వదిన గారూ....!” అంటూ అక్కడ నుంచి వెళ్ళి పోయింది వర్ధనమ్మ.

వాహిని వంటరిగా గదిలో చిక్కినప్పుడు “ఏమిటి మీ అమ్మగారు గొడవ చేస్తున్నారు?” పరిహాసంగా అన్నాడు మధుసూదనం.

“ఏం లేదు. నన్ను విడిచి వుండలేక. వుండకుండా వెళ్ళిపోతున్నాననే బాధ. ఆ బాధలో ఏమంటుందో అమెకే తెలీదు. మా అమ్మ ఒక్కోసారి పిచ్చిదానిలా మాట్లాడుతుందండీ! ఆమె మాటలు పట్టించుకోకూడదు. అత్తయ్య స్నానం చేసారో లేదో చూసి వస్తాను.” అంటూ వెళ్ళ బోయిన వాహిని కొంగు పట్టుకున్నాడు మధుసూదనం.

భుజం మీంచి జారబోతున్న పమిటను సర్దు కుంటూ, “ఏమిటిది....!” అంది వాహిని నును

సిగ్గుతో. చిరుకోపాన్నభినయిస్తూ.

“నాకిచ్చేది యిచ్చి వెళ్ళు.” మధుసూదనం కళ్ళల్లో చిరివితనం తొంగి చూసింది.

“వేళా పాళా లేకపోతే సరి!”

“ఉహూ....నువ్వెప్పుడు దగ్గర వుంటే అప్పుడే నాకు వేళ.” అంటూ చటుక్కున వాహినిని దగ్గరికి లాక్కుని గాఢంగా హృదయానికి హత్తుకుని రాగరంజితమైన ఆమె పెదవుల్లోని మాధుర్యాన్నాస్వాదించాడు.

కొద్దిక్షణాలు భర్త కాగిట్లో తన్మయత్వాన్ని పొందిన వాహిని తేరుకుని చటుక్కున మధు సూదనాన్ని దూరంగా నెట్టి పమిటకొంగుతో పెదవులు తుడుచుకుని, “ఎవరేనా వస్తే....!” అంటూ చిరుకోపం మొహం మీదికి తెచ్చుకుని రోరోన నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది గబగబా.

15

వేసవి ప్రవేశించింది. ఎండలు మండిపోతున్నాయి. వాహినికి నెలలు నిండాయి. రెండ్రోజులుగా నిద్ర సరిగా పట్టడంలేదు. మధుసూదనం మంచం పక్కనే మరో మంచం మీద పడుకున్న వాహినికి ఒకరాత్రి వేళ చిన్న కునుకు పట్టింది. ఎంతనేపు నిద్రపోయిందో తెలీదు కాని హఠాత్తుగా మెళుకువ వచ్చింది. కడుపులో భరించలేని బాధ. గర్భాన్ని చీల్చేస్తున్నట్లున్న ఆ బాధని భరించలేక. “అబ్బా....! అమ్మా....!” అంటూ గట్టిగా మూలగసాగింది వాహిని. ఆ మూలుగుకి మెళుకువ వచ్చి లేచి కూర్చున్నాడు మధుసూదనం.

కడుపు మీద రాసుకుంటూ మూలుగుతున్న భార్యని చూసి, “బాధగా వుందా వాహిని” అన్నాడు ఆదుర్దాగా.

“అమ్మని పిలవండి. కడుపులో ఏమిటో చాలా బాధగా వుంది. భరించ లేకుండా వున్నాను. అబ్బా....వు....!”

గబగబా వెళ్ళి అత్తగార్ని లేపుకు వచ్చాడు మధుసూదనం.

“మొన్న వచ్చినవి నజ్జనెప్పులు కాని యిప్పు డొస్తున్నవి పురిటి నెప్పులే బాబూ! వేగిర పట్నం తీసుకు వెళ్లాలి.”

ఎప్పుడవసరం అవుతుందోనని పట్నంలోని తన స్నేహితుడి కారు తీసుకుని రెండ్రోజులుగా

షెడల్ వుంచాడు మధుసూదనం.

వీడిలోకి వెళ్ళి నిద్రపోతూన్న రైవర్ని రేపుకొచ్చాడు.

కారు స్టార్ట్ చేసి యింటి ముందుకు తీసుకు వచ్చి ఆపాడు రైవరు.

సరస్వతమ్మను రేపి విషయం చెప్పాడు మధుసూదనం.

వర్తనమ్మ, మధుసూదనం వాహినిని చెరో వైపు పట్టుకుని కారు దగ్గరికి నడిపించుకు వచ్చారు.

“అమ్మా.....! అబ్బా.....!” అని మూలగు తూనే కార్లో ఎక్కి కూర్చుంది.

మధుసూదనం, వర్తనమ్మ వాహినికి చెరో వైపున ఎక్కి కూర్చున్నారు.

కారు నున్నగా వున్న సిమెంటు రోడ్డు మీద జారిపోతోంది. రోడ్డు కటా యిటూ వున్న పచ్చటి పొలాలు కానీ, ఆకాశన పరుగులిదే అందమైన నీలిమేఘ మాలికలు కానీ వాహిని నాకర్పించలేదు. ఆమె బాధతో మెలికలు తిరుగు తోంది. తన జీవితానికిది చివరి ఘడియ కాదుకదా నిసిస్తోందామెకి. ఈ కారు యింత నెమ్మదిగా గోతోందేం! ఎంతకీ పట్నం రాదు. కాలం స్తంభించిందా! అబ్బ....అమ్మ....ఎంత నేపు యిలా....!

వాహినికి బాధ ఎక్కువగా వుండటంతో వర్తనమ్మ మధుసూదనం చెరో చివర కూర్చుని వాహినిని పడుక్కొట్టారు.

“ఏమ్మా వాహినీ! ఎలా వుంది? కాస్తేపు వోర్చుకో తల్లీ.....! వచ్చేసాం.....!” వాహిని కడుపు మీద రాస్తూ కూర్చుంది వర్తనమ్మ.

“నాకు....చాలా భయంగా వుందమ్మా.....!” మధుసూదనం వాహిని తల నిమిరాడు అప్యాయంగా.

“ఏం ఫరవాలేదు వాహినీ.....! రైర్యంగా వుండు.” అంటుంటే మధుసూదనం గొంతు నొసేసింది.

“అమ్మాయికి రైర్యం చెప్పాల్సింది పోయి నవ్వు అంతేనా!” మందలించి కూతురివైపు వెళ్ళి, “తల్లీ ఆయే ముందు ప్రతి ప్రికి యీబాద తప్పదమ్మా! ఈ ఊణంలో నువ్వనుభవిస్తున్న యీ బాధంతా ఒకప్పుడు నేను పడ్డదే! అలాగే అనాడు నేను పడ్డ బాధంతా నన్ను కనడానికి

దశావతారములు

(కథల సంపుటి)

[రచన: సి. ఆనందారామం; వెల 6 రూపాయలు.

పేజీలు: 184; ప్రచురణ: మ్యా స్టూడెంట్స్ బుక్ సెంటర్, విజయవాడ-2]

సాధారణంగా పాఠకులలో రెండు తరగతుల వారుంటారు. కేవలం కాలక్షేపం కోసం రచనలు చదివేవాళ్ళు ఒక రకం. రచనల ద్వారా జీవితాన్ని పరిశీలించి, సామాజిక అవగాహనను పెంపొందింప చేసుకోవాలనుకునే వాళ్ళు రెండో రకం. ఇప్పటి ప్రచురణల దోరణిని చూస్తే, మొదటి రకం పాఠకుల కోసం పుంఖానుపుంఖంగాను, రెండో రకం పాఠకుల కోసం బహు కొద్దిగాను రచనలు వెలువడుతున్నాయి. కాలక్షేపం పాఠకుల కోసం రచయిత్రులు రాసే కథల కోవకు చెందు తుంది ఈ సంపుటి! ఇందులో ‘దశావతారాలు’, ‘మరో క్రొత్త కథ’, ‘ఎంత పని జరిగింది’, ‘మాలాగా మారిపోవద్దు’, ‘అందం’ మొదలైన పదకొండు కథలున్నాయి.

సంస్కారం మూర్తిభవించిన వ్యక్తినే పెళ్ళి చేసుకుంటానని పంథం పడుతుంది సావిత్రి స్నేహితురాలు. చివరికి ఆమె ఎంచుకున్న వ్యక్తి-దాంపత్య సుఖానికి అనర్హుడవుతాడు. ఆ వ్యక్తి సావిత్రి వదిలేసిన భర్తే కావడం. తన స్నేహితురాలు పూర్తిగా మునిగిపోక ముందే - ఆమెకు సావిత్రి ఆ విషయాన్ని తెలియజేయడం ‘దశావతారాలు’లోని కథావస్తువు.

మా అమ్మ పడింది. బాధలోంచే కదమ్మా సృష్టి జరిగేది!”

“ఎంత చక్కగా విశదీకరించారు అత్తగారూ! మీరు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం. సమస్త సృష్టి బాధలోంచే వస్తుంది. జీవం శారీరకమైన బాధలోంచి పుడుతుంది. అదే నైంటిస్తులు, కళాకారులు, చిత్రకారులు, కవులు అయితే మానసికమైన తపన అనంది, లేదా వేదన అనంది-అందు

తన భర్త ఎవరో వేళ్ళను చేరదీశాడని మొదట్లో ఆపార్థం చేసుకుంటుంది లలిత. చివరికి ఆమె - తన భర్తను పెంచి, చదివించి - పెద్ద చేసిన ఆతని అక్కయ్యేనని తెలుసుకుని, మనస్ఫూర్తిగా ఆమెను తనతో వుండిపోమ్మని కోరుతుంది. ఆ లలిత కథ - ‘మరో క్రొత్త కథ’.

తప్పు కాదని తెలిసినా, సంఘానికి జడిసి, తమకు నచ్చిన విధంగా జీవితాలను మలుచుకోడానికి జంకుతారు చాలామంది. సాహసించి - ఎవరైనా ముందడుగువేసి, తమ జీవితాలను తీర్చిదిద్దుకుంటే మాత్రం, వారిని చూసి లోలోపల అసూయతో ఏడ్చేది ఈ రకం మనుషులే. అటువంటి వ్యక్తుల మనస్తత్వాలను చక్కగా చిత్రీకరించిన కథ ‘ఎంత పని జరిగింది?’

“పెళ్ళాం వుండగా మరొకతెను ఇంట్లో తెచ్చి పెట్టుకోవడం నేరం. కావాలంటే, గూడెం బయట గుడిసేసి, ఎందరినైనా అందులో వుంచుకోవచ్చు. తప్పులేదు-” ఇది గూడెం ప్రజల నీతి. సరోజిని భర్త మాత్రం ఇందుకు భిన్నంగా ప్రవర్తించాడు. మరో ప్రిన్సి సొంత ఇంటికే తెచ్చుకున్నాడు. అది భరించలేక - భర్తను వదిలేసి వచ్చి, గూడెంలో స్కూల్ టీచరుగా చేరింది సరోజిని. తమలాంటి మధ్యతరగతి వాళ్ళ నీతి సూత్రాలకంటే, గూడెం మనుషుల నీతి నియమాలే మిన్నగా కనిపిస్తాయి సరోజినికి. అందుకే “మాలాగా మారిపోవద్దు. నీతి సూత్రాల విషయంలో మాత్రం మీలాగే పెరగండి” అని గూడెం పిల్లలకు పాఠం చెబుతుంది సరోజిని. ఏ ఉద్దేశంలో రచయిత్రి ఈ కథను రాశారో కాని, దీన్ని ఈ సంకలనంలో చేర్చుకుండా వుంటే బావుండేది.

మొత్తం మీద - ఈ సంపుటిలోని కథలన్నీ చదివిన తర్వాత-కొన్ని కాలక్షేపం కథలతోబాటు ముఖ్యంగా రెండు మూడు మంచి కథలూ చదివా మన్న తృప్తి మాత్రం మిగలక పోదు!

లోంచి సృష్టి జరుగుతుంది. తీవ్రమైన ఆలోచనకి గురియైన నైంటిస్తు ఒక కొత్త పదార్థాన్ని కనుక్కుంటాడు. చిత్రకారుడు తీవ్రమైన వేదనకి గురియై ఒక కళాఖండాన్ని సృష్టిస్తాడు. అదే రచయిత అయితే చుట్టూ వున్న పరిస్థితులు, కళ్ళకి కనిపించే బాధాకరమైన దృశ్యాలు, చెవులకి వినిపించే విషాద వార్తలు, అనుభూతులు, ప్రపంచంలోని మంచి చెడూ యివన్నీ ఆతడి

గుండెని కదిలింపజేసి ఆతడి కలాన్ని కాగితం మీద పరిగెత్తిస్తాయి. అందులోంచి నవసాహిత్య సృష్టి జరుగుతుంది. అదే కవికైతే కవిత్వారాధన వుద్యమిస్తుంది. అదే సామాన్యుడికైతే గుండెల్ని పిండివేసే వేదనమాత్రమే మిగులుతుంది."

"అచ్చు రచయితలా మాట్లాడారు." బాధ లోనే చిరునవ్వు నవ్వింది వాహిని.

"నేను చిన్నప్పుడు కథలు రాసేవాడినిలే."

"నాకెప్పుడూ చెప్పలేదే!"

"సందర్భం రాలేదు.

అరగంటలో కారు పట్నం చేరుకుంది.

"వచ్చేసాం. మరొక్క అయిదు నిమిషాల్లో ఆసుపత్రిలో వుంటాం." అన్నాడు మధుసూదనం వాచీ చూసుకుంటూ.

రోడ్డు మీద కొన్ని మలుపులు తిరిగి కారు చివరికి సరోజినీ నర్సింగ్ హోమ్ ముందు ఆగింది.

బాధతో మూలుగుతున్న వాహినిని వర్తనమ్మ, మధుసూదనం చెరోరెక్కా పట్టుకుని నెమ్మదిగా నడిపించుకు వెళ్ళారు ఆసుపత్రిలోకి.

లేడీడాక్టర్ వచ్చి పరీక్ష చేసి, లేబర్ రూమ్ లోకి పంపించింది. "అట్టే వ్యవధిలేదు. త్వరలోనే దెలివరీ అవుతుంది." అని చెప్పింది.

వర్తనమ్మ, మధుసూదనం వరండాలో వున్న కుర్చీల్లో కూర్చున్నారు. ఇద్దరి మొహాల్లోనూ ఆత్రుత, ఆందోళన.

అక్కడ వున్న బెంచీల మీద పది, పదిహేను మంది దాకా కూర్చుని వున్నారు. వాళ్ళ తాలూకు ఆడవాళ్ళు కూడా రోపల నెప్పులు పడుతున్నట్లు వాళ్ళ మాటల్ని బట్టి తెలుస్తోంది.

అంతా ఆశ్రంగా రోపల నుంచి వచ్చే కబుర్ల కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు.

మరో పావుగంటకి లేబర్ రూమ్ తలుపు తెరుచుకుని నర్స్ బయటికి వచ్చింది.

"అబ్బాయి పుట్టాడండీ మీకు!" అంది మధుసూదనాన్ని వుడ్డేశించి.

"అలాగా!" ఆతని మొహంలో హాసరేఖ ఒక్క ఊణం కనిపించి మాయమైంది.

"కొడుకు పుడితే వేగిరం అందొస్తాడు." అంటూ సంతోషించింది వర్తనమ్మ. "నా తల్లి భరువు తేలికైంది. అంతే చాలు." అని సిట్టారీంది.

నర్స్ రోపలకి వెళ్ళి మళ్ళీ తలుపేసుకుంది. మరో పావుగంటకి తలుపు తెరుచుకుంది. నర్స్ యివతలకి వచ్చి, "రోపలకి రండి. తల్లినీ పిల్లవాడినీ చూద్దురుగాని." అంది.

నర్స్ వెనుక యిద్దరూ వెళ్ళారు.

తెల్లటి దుప్పటి పరచిన మంచం మీద నలిగి పోయిన పద్మంలా పడుకుని వుంది వాహిని. మెడదాకా తెల్లటి దుప్పటి కప్పబడి వుంది.

"వాహినీ...." అంటూ దగ్గరికి వెళ్ళి మంచం మీద కూర్చున్నాడు మధుసూదనం.

"ఎలా వుందమ్మా వాహినీ వాంట్లో....!" కూతురి తల నిమిరుతూ ఆప్యాయంగా ప్రశ్నించింది వర్తనమ్మ..

నీరసంగా నవ్వింది వాహిని.

కళ్ళెత్తి మధుసూదనం వైపు చూసింది.

ఆతడు పసికందువైపు దీక్షగా చూస్తున్నాడు.

లేతగులాబీ రంగులో వున్న ఆ పసివాడు కళ్ళు మూసుకుని వున్నాడు. కొన్ని నిమిషాల క్రితమే యీ రోకంలో అడుగుపెట్టి - ఇంకా మాయ పూర్తిగా తొలగని ఆ నెత్తురు గుడ్డు అమాయకంగా గాఢనిద్రలో మునిగి వున్నాడు.

"చంటాడు ఎవరి పోలిగ్గా వుంటాడో!" అంది వర్తనమ్మ సాలోచనగా. వాహిని వేపూ, మధుసూదనం వేపూ, పసివాడివేపూ మార్చిమార్చి చూడసాగింది నవ్వుతూ.

తల్లి మాటలకి వాహిని తెల్లబోయింది.

ఏదో నైట్ మేర్ వచ్చి మెళుకువ వచ్చిన దానిలా భీతితో మధుసూదనం వైపు చూసింది. అసలే తెల్లగా వున్న వాహిని మొహం మరింత పాలిపోయింది. వాణుకుతున్న చేతిని మధుసూదనం వాడిలో వేసింది.

వాహిని చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని నిమిరాడు మధుసూదనం. భర్త చేతి స్పర్శలో తను ఆశిస్తున్న ఆప్యాయత లభించింది. అక్షణంలో మధుసూదనం వాహిని వైపు చూసిన చూపులో, 'నీ కొడుక్కేం ఫరవాలేదు. నేనున్నాను మీకందగా' అనే ఆభయం కనిపించింది.

తృప్తిగా కళ్ళుమూసుకుంది వాహిని.

ఆమె కనుకొలుకుల్లో నీళ్ళు చిప్పిల్లాయి.

రుమాలుతో వాటిని వొత్తాడు మధుసూదనం.

అసలు కూతురు కన్నీరెందుకు పెడుతోందో అర్థం కాలేదు వర్తనమ్మకి.

"నీరసంగా వున్నావు. కాస్త కాఫీ తాగమ్మా." అంటూ ప్లాస్క్ లో కాఫీ గ్లాసులోపోసి తెచ్చింది వర్తనమ్మ.

"వర్తమ్మా....! తాగాలని లేదు."

"అలా అనకూడదు. నిస్త్రాణ వచ్చి మొహం తిరుగుతుంది. ఈ కాస్త తాగు." అంటూ వర్తనమ్మ పడుక్కుని వున్న కూతురి నోట్లో కొంచెం కొంచెంగా కాఫీ పోస్తూంటే నెమ్మదిగా రెండు మూడు సార్లు గుటకవేసి యిక చాలన్నట్లు తల తిప్పింది వాహిని.

మరో పదినిమిషాలకి లేడీ డాక్టరు వచ్చి వాహిని పర్స్ చూసి తల్లి పిల్లాడు నార్మలుగా వున్నారని చెప్పి వాహినికి యింజక్షను యిచ్చి వెళ్ళిపోయింది.

మూడవ రోజున వాహినిని ఆసుపత్రి నుంచి డిస్చార్జ్ చేసాడు.

మధుసూదనం, వర్తనమ్మ, తల్లినీ పిల్లవాడినీ కారులో యింటికి తీసుకు వచ్చేసాడు.

వాకిట్లోనే తల్లినీ పిల్లవాడినీ నిలబెట్టి ఎర్ర నీళ్ళూ పచ్చనీళ్ళూ తెచ్చి దిగదుడిచి పారబోసింది సరస్వతమ్మ. అవిడ అందించిన నీళ్ళతో కాళ్ళు కడుక్కుని, బాబునెత్తుకుని కుడి పాదం ముందు పెట్టి యింట్లోకి వచ్చింది వాహిని.

దక్షిణం వేపు గదిలో గాలీ వెల్తురూ బాగా వస్తాయని చంటి పిల్లవాడి మంచం ఆ గదిలోనే వేయించింది సరస్వతమ్మ.

వాహిని ఆడ్డాల్లో వున్న పసివాడిని చూసి, "అచ్చు మావాడి పోలికే!" అంటూ కణతలు నొక్కుకుంది సరస్వతమ్మ.

ఆ మాటలు వినగానే మధుసూదనం, వాహిని ఒకరి వేపొకరు చూసుకున్నారు.

వాహిని కళ్ళు అప్రయత్నంగా వారిపోయాయి! మధుసూదనం మెల్లగా నిట్టూర్చాడు.

సరస్వతమ్మ పసివాడిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని గదిలోకి వెళ్ళింది.

[నశేషం]

కావాలి అనుకుంటే కావలసినంత వినోదం!

రేడియో సిలోన్

రేడియో కార్యక్రమాల్లో ఇంటిల్లిపాదికీ
ఆనందం కలిగించాలంటే - 'రేడియో
సిలోన్' కు మించినది లేదు! ఇంగ్లీషు,
హిందీ, తెలుగు, తమిళం, కన్నడ,
మలయాళ భాషల కార్యక్రమాల్లో
స్పష్టత, స్వచ్ఛత కావాలంటే
'రేడియో సిలోన్' వినవలసిందే!
రేడియోలో అన్ని స్టేషన్లూ త్రిప్పి
చూడండి - ఏ స్టేషన్ విస్పష్టంగా
విన వస్తుందో అది, కచ్చితంగా
'రేడియో సిలోన్'.

విదేశాలలో వ్యాపారాభివృద్ధి కోరుకునే ప్రకటన
దారులు ఈ విలాసాన్ని సంప్రదించండి.

రేడియో అడ్వర్టైసింగ్ సర్వీసెస్

సివిల్ కోర్ట్

లాండ్స్ డౌన్ రోడ్

బొంబాయి 400039

టెలిఫోన్ : 213048/7

గ్రామ్యు : RADONDA

30, ఏప్రిల్ బ్రస్త్ క్రాస్ స్క్వేర్

మందవల్లి పాక్కం

మదరాసు 600028

టెలిఫోన్ : 73738

గ్రామ్యు : RADONDA

ఇంగ్లీషు-ప్రతిదినం
0600 to 1000 hrs

15525 KHZ (19 మీ)
9720 KHZ (31 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

1800 to 2300 hrs

15425 KHZ (19 మీ)
9720 KHZ (31 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

హిందీ-సోమవారం

0600 to 1000 hrs
1200 to 1400 hrs
1900 to 2300 hrs

నుండి శనివారం వరకు
11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

హిందీ-ఆదివారాలు మాత్రం

0600 to 1400 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

1900 to 2300 hrs

తమిళం-ప్రతిదినం

1630 to 1900 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

మలయాళం-ప్రతిదినం

1530 to 1630 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

తెలుగు-ప్రతిదినం

1430 to 1530 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

కన్నడం-ప్రతిదినం

1400 to 1430 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

మా క్రొత్త డిజైన్
'పూంబుహార్'

క్రొత్త బార్డర్
'జై రవి'

క్రొత్త రంగు
'వాణి'

క్రొత్త బుట్టా
వరలక్ష్మి

వివాహాలు మరియు
అన్ని శుభకార్యాలకు

హాణి
సిల్క్స్ హౌస్

'జైన్ భవన్'
(మేడ మీద)

92, పాండిబజార్, టి. నగర్
మద్రాసు-600 017

ఫోన్: 446440

మా పొదుపు పథకంలో
చేరి లాభం పొందండి